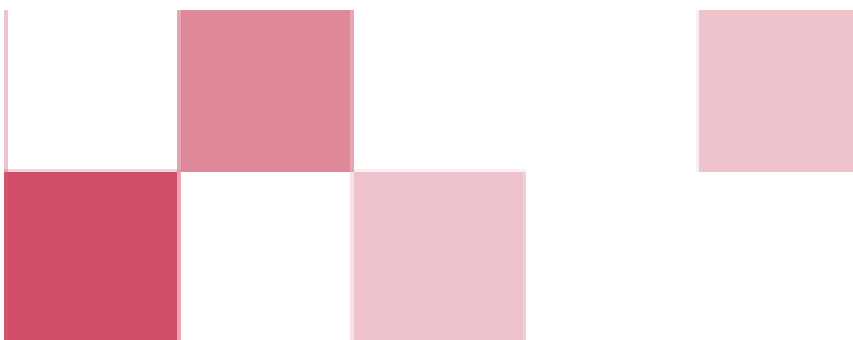

Enquesta de Victimització de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, 2022

Informe sobre l'estat de la seguretat urbana

Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona

Desembre 2022

A series of seven light red squares of varying sizes and positions, arranged in a diagonal pattern from the bottom right towards the top left, serving as a decorative background element.

Equip de recerca: Marta Murrià, Cristina Sobrino i Jose Maria López-Riba.

Tècnics de suport: Elisabet Queralt, Núria Ruiz, Francesc Coll.

Bellaterra, Desembre 2022.

ÍNDEX

<i>INTRODUCCIÓ</i>	4
1. LES VÍCTIMES	9
1.1. EVOLUCIÓ DE LA VICTIMITZACIÓ.....	9
1.2. VICTIMITZACIÓ ALS ÀMBITS DELICTIUS	17
1.2.1. Seguretat personal.....	17
1.2.2. Vehicles	30
1.2.3. Domicilis.....	35
1.2.4. Comerços i negocis.....	38
1.2.5. Segones residències	40
1.2.6. Ciberdelinquència i victimització online.....	43
2. TERRITORI, MOBILITAT, ACTIVITATS QUOTIDIANES I VICTIMITZACIÓ	48
2.1. Pautes territorials de la victimització.....	49
2.1.1. D'on són les víctimes.....	49
2.1.2. Localització de la victimització: on passen els fets delictius?.....	51
2.2. Activitat quotidiana, mobilitat i victimització	58
2.2.1. Activitats, mobilitats quotidianes i victimització.....	58
2.2.2. Distribució horària de l'activitat delictiva	59
2.2.3. Activitat quotidiana, especialització funcional i espais d'atracció delictiva.....	61
2.2.4. Fets en l'entorn del transport públic.....	63
3. POBLACIÓ, DENÚNCIA I SERVEIS POLICIALS	71
3.1. Víctimes i denúncia	71
3.2. Opinió de la població sobre els serveis policials.....	74
4. EXPERIÈNCIES DE CONFLICTE AL BARRI	80
5. VALORACIÓ DE LA SEGURETAT I PERCEPCIÓ D'INSEGURETAT	86
5.1. Avaluació del nivell de seguretat al barri i a la ciutat	86
5.2. Evolució de la seguretat en el darrer any	89
5.3. Sentiment d'inseguretat	92
5.4. Percepció de seguretat en determinats espais i circumstàncies.....	97
6. SÍNTESE DE RESULTATS	102

INTRODUCCIÓ

L'Enquesta de Victimització de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (d'ara en endavant EVAMB) mesura, descriu i analitza la victimització, l'activitat delictiva i la vivència de la seguretat de la població metropolitana des de fa més de 30 anys. És una de les operacions estadístiques oficials més antigues d'Europa que té la finalitat d'aproximar-se als components objectius i quantificables de la delinqüència convencional en l'àmbit urbà registrant les experiències de victimització de la població de 16 i més anys dels 36 municipis de l'AMB i mesurant el seu sentiment de seguretat (i d'inseguretat). Així, l'EVAMB esdevé una operació cabdal per l'anàlisi i la comprensió de la construcció social de la seguretat a partir de la definició social de la delinqüència, això és, on les persones són la pròpia font d'informació.

Així, amb la idea d'aportar més informació sobre l'estat de la delinqüència i l'orientació de polítiques públiques en seguretat i prevenció, l'EVAMB ofereix informació sobre les experiències de victimització de la població metropolitana a partir de preguntar a les persones entrevistades si han estat víctimes de diversos fets de victimització durant l'any anterior (i si consideren que aquests han estat delictius)¹. De forma analítica, aquests fets s'agrupen en cinc àmbits: la seguretat personal, els vehicles, els domicilis, les segones residències i els comerços o negocis. El recull d'aquesta informació permet obtenir una doble mesura de la delinqüència: d'una banda, es determina la proporció de víctimes i, d'altra banda, el nombre de fets delictius ocorreguts. Alhora, l'EVAMB ens ofereix informació sobre les característiques sociodemogràfiques de les víctimes i permet descriure els episodis delictius (lloc dels fets, horari, cost psicològic, denúncia, relació amb l'infractor/a o agressor/a...). L'EVAMB també permet estudiar la percepció de seguretat o d'inseguretat de les persones residents a la metròpoli. Així, es demana a les persones entrevistades (tant si han estat victimitzades com si no) la seva opinió sobre l'evolució de la seguretat en el darrer any, així com llur valoració sobre el nivell de seguretat al seu barri i a la seva ciutat. L'anàlisi d'aquests indicadors es duu a terme incorporant aspectes com les experiències de victimització i conflicte, la vivència del barri o el perfil sociodemogràfic de la població. L'enquesta també mesura la satisfacció amb els serveis de les Polícies Locals i dels Mossos d'Esquadra.

L'edició 2022 de l'EVAMB és la segona des de l'esclat de la pandèmia per la Covid-19. Durant l'any 2021 (l'enquesta recull la victimització de l'any anterior) encara hi eren presents algunes restriccions de mobilitat (com ara les restriccions d'aforaments, l'oci nocturn tancat, etc.) que mantenien una desacceleració de la vida urbana i una alteració de les activitats quotidianes de la població metropolitana. Aquesta realitat, s'ha vist plasmada en el recull de les informacions relatives a l'EVAMB 202, en què es detecta certa recuperació de la vida urbana després de l'edició passada, però que encara es manté sota un context de certa anormalitat. Per tant, és necessari interpretar la victimització sota un paraigües en què les activitats quotidianes encara es van veure afectades per les mesures de restricció de la vida social.

¹ Un dels aspectes rellevants que fa que les enquestes de victimització siguin una font de dades d'utilitat per al coneixement de la seguretat urbana, rau en què es parteix de la definició social de la delinqüència, és a dir, que mesura el fenomen tenint en compte totes aquelles accions que les víctimes consideren delictives (quines i quantes), malgrat si aquestes no les han arribat a denunciar i, per tant, no consten als registres policials i/o judicials.

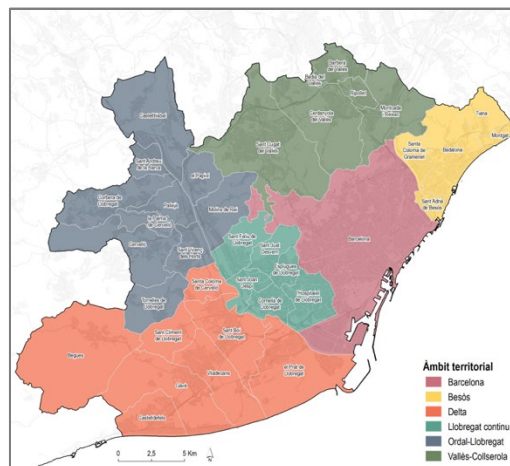
Metodologia

L'EVAMB és una font d'informació que s'ha anat adaptant a una realitat delictiva i securitària canviant, a la vegada que també s'han incorporat millores en els mètodes de recollida així com en l'anàlisi de la informació. Les modificacions s'han fet mantenint el màxim possible la comparabilitat i la continuïtat de la sèrie històrica. A continuació, es presenten les característiques tècniques de l'EVAMB 2022: l'àmbit territorial, el disseny de la mostra, el treball de camp i el contingut del qüestionari.

Àmbit territorial de l'EVAMB

L'àmbit territorial de l'EVAMB són els 36 municipis que conformen l'àrea metropolitana de Barcelona. L'estructura interna metropolitana es subdivideix en sis àmbits territorials definits pel seu nivell d'integració física i funcional (Barcelona ciutat, Besòs, Llobregat continu, Ordal-Llobregat, Delta i Vallès-Collserola). El tractament territorial també es realitza en funció d'una variable de grandària municipal que aporta dades desagregades per cada una de les ciutats metropolitanes de més de 75.000 habitants, i, de forma agrupada, pels municipis de 50.000 a 75.000 habitants, pels de 25.000 a 50.000 i pels de menys de 25.000 habitants.

Mapa 1. Àmbits territorials de l'EVAMB, 2022

Disseny i dimensió de la mostra

L'univers de l'EVAMB és la població de 16 anys i més resident als 36 municipis metropolitans. El disseny mostral que s'ha utilitzat és aleatori estratificat, dividint la població en estrats definits en funció del territori de residència, el sexe i el grup d'edat, extraient una mostra aleatòria simple dins de cada estrat. S'ha optat per una afixació mixta. La primera variable utilitzada en el procés d'estratificació és la de territori (àmbits territorials i ciutats), atès que es volen oferir resultats significatius pels àmbits territorials abans esmentats i per les ciutats de més de 75.000 habitants (Badalona, Santa Coloma de Gramenet, L'Hospitalet de Llobregat, Cornellà de Llobregat, Sant Boi de Llobregat, Sant Cugat del Vallès).

Cada un dels àmbits territorials i ciutats grans té un mínim de 300 unitats per tal de garantir un error màxim del 5,0% amb un interval de confiança del 95% i $p=0,25$ i $q=0,75$. A continuació s'estratifica la mostra segons el sexe, grup d'edat (16-29, 30-44, 45-64 i 65 i més), amb afixació segons criteris de proporcionalitat. L'Hospitalet de Llobregat realitza ampliació de la mostra a demanda i càrrec del seu ajuntament per poder fer una anàlisi més detallada dividint la ciutat en tres grans zones (Nord, Centre i Sud). En aquesta edició, Sant Adrià de Besòs també ha realitzat ampliació de mostra per tal de tenir dades a nivell global del municipi. El disseny mostral per a la ciutat de Barcelona consisteix en un mostreig aleatori estratificat en què els estrats s'han format per l'encreuament dels deu districtes municipals, amb el sexe, l'edat i nacionalitat dels ciutadans (espanyola i estrangera). S'han aplicat quotes per a cadascun dels estrats calculades segons el padró municipal d'habitants.

La mostra final de l'EVAMB 2022 ha estat de 8.308 entrevistes: 4.452 a persones residents a Barcelona i 3.856 a la resta de l'àrea metropolitana. Amb aquesta mostra el marge d'error per al conjunt de l'AMB és de $\pm 0,93\%$ ($p=0,25$ i $q=0,75$) per als indicadors de victimització i de $\pm 1,08\%$ sota el supòsit de màxima indeterminació ($p=q=0,50$) per a les variables d'opinió. En ambdós casos el nivell de confiança és del 95%. La taula següent presenta la mostra assolida i els marges d'error per als diferents territoris d'anàlisi.

Taula 1. Mostra i marge d'error segons estrats mostrals. EVAMB, 2022

ESTRAT	MOSTRA	MARGE D'ERROR VICTIMITZACIÓ	MARGE D'ERROR OPINIÓ
Barcelona	4.452	1,27%	1,47%
Besòs	938	2,77%	3,20%
<i>Badalona</i>	301	4,89%	5,65%
<i>Santa Coloma de Gramenet</i>	301	4,89%	5,65%
<i>Sant Adrià de Besòs</i>	299	4,88%	5,64%
Resta Besòs	37	13,94%	16,09%
Delta	605	3,45%	3,98%
<i>Sant Boi de Llobregat</i>	301	4,88%	5,64%
<i>Total: Resta Delta</i>	304	4,87%	5,62%
Llobregat continu	1.411	2,26%	2,61%
<i>Hospitalet de Llobregat</i>	910	2,81%	3,25%
<i>Cornellà de Llobregat</i>	301	4,88%	5,64%
<i>Total: Resta Llobregat continu</i>	200	6,00%	6,93%
Ordal Llobregat	400	4,24%	4,90%
Vallès-Collserola	502	3,79%	4,37%
<i>Sant Cugat del Vallès</i>	301	4,88%	5,64%
<i>Resta Vallès</i>	201	5,99%	6,91%
TOTAL	8.308	0,93%	1,08%
TOTAL sense Barcelona	3.856	1,37%	1,58%

Treball de camp i qüestionari

El treball de camp dut a terme per l'empresa Opinòmetre S.L, es va realitzar de l'11 de febrer al 6 d'abril del 2022 (de l'11 febrer al 8 d març a Barcelona i del 7 de març al 6 d'abril als municipis metropolitans). Per a la recollida de les dades s'ha utilitzat una metodologia mixta. A la ciutat de Barcelona l'enquesta és nominal autoempenada per Internet (CAWI) per la població menor de 65 anys, mitjançant prèvia invitació per correu postal i entrevista telefònica amb suport informàtic (CATI) pels de més de 65 anys. A la resta de la metròpoli s'han realitzat entrevistes telefòniques a telèfons fixes i mòbils a una mostra nominal de persones titulars i substituïdes extreta per l'Idescat i contactada prèviament per correu postal.

El disseny i continguts del qüestionari de l'EVAMB respon als objectius principals de l'enquesta: mesura i caracterització de la victimització, dels fets delictius i de l'opinió i vivència de la seguretat. Com ja s'ha anunciat anteriorment, la seguretat urbana no es limita tan sols a aquelles situacions que afecten a la integritat personal o material de la població, sinó que també té relació amb com les persones viuen amb seguretat o inseguretat els seus barris i ciutats. Per aquest motiu l'EVAMB conté una sèrie de mesures sobre la percepció de seguretat, la vivència de problemes al barri, les relacions de convivència i les experiències de conflicte. Enguany, per segona vegada, s'inclou una explotació exploratòria sobre els fets que han afectat a dispositius electrònics o/i comptes online; també es manté l'estudi sobre el període de l'any en què va ocórrer la victimització, recuperat en el qüestionari de 2021 per tal de copsar amb major detall els efectes de la pandèmia en la victimització quotidiana a l'àrea metropolitana). En l'anàlisi de la victimització s'ha millorat el tractament dels fets ocorreguts en infraestructures de transport. Finalment, s'ha incorporat una pregunta nova sobre percepció de seguretat que permet mesurar la mateix en diferents espais i circumstàncies.

Continguts de l'informe

L'objectiu d'aquest informe és analitzar l'estat de la seguretat urbana a l'àrea metropolitana i els seus municipis a partir de les dades que ofereix l'EVAMB 2022.

L'informe s'estructura en els capítols següents:

- Capítol 1. Les víctimes, en què s'analitza l'extensió i evolució de la victimització, les característiques de les víctimes i el tipus de victimitzacions.
- Capítol 2. Territori, mobilitat, activitats quotidianes i victimització. S'estudia la distribució territorial de la victimització, amb especial atenció a la seva relació amb les activitats quotidianes, les mobilitats que aquestes generen i l'especialització funcional i delinqüencial dels espais urbans, i especialment de l'àmbit del transport públic.
- Capítol 3. Ciutadans i sistema penal, on s'examina el comportament denunciador de les víctimes així com l'opinió de la població sobre els serveis de policia.
- Capítol 4. Experiències de conflicte al barri que pateixen les persones, tenint en compte que algunes d'elles poden incidir en la construcció social de la seguretat.
- Capítol 5. Valoració de la seguretat i percepció d'inseguretat, recull tota aquella informació relativa a la vivència de la seguretat de la població metropolitana, especialment als barris. I enguany s'incorpora l'estudi de la inseguretat o seguretat en diferents espais i circumstàncies.
- En l'últim capítol (6), a mode de síntesi es presenten els principals resultats.

1. LES VÍCTIMES

L'EVAMB mesura l'extensió de la victimització entre la població de l'àrea metropolitana de 16 anys i més estructurada en cinc àmbits, en funció dels fets que s'han patit: la seguretat personal (robatoris i intents de robatoris sense violència de bossa, cartera, telèfon mòbil i altres dispositius electrònics, estrebades, atracaments, agressions i amenaces), els vehicles (robatoris de tot el vehicle o d'alguna de les seves parts o continguts i intents de robatori), els domicilis i les segones residències (robatoris consumats o no) i els fets delictius contra els negocis i comerços (robatoris i intents de robatori sense violència i atracaments consumats i no consumats).

A partir de la informació anterior, es calculen els índexs de victimització que mesuren la proporció de persones que han patit com a mínim un fet que han considerat delictiu durant l'any anterior (2021). Un cop passades les restriccions de mobilitat més severes de l'any 2020, encara durant l'any 2021 es mantenien limitacions de mobilitat, aforaments, etc. que tenien per finalitat contenir el brot epidèmic causat per la Covid-19. Així, l'any 2021 es pot concebre com un any en què el transcurs de la vida social de les persones era encara anòmala ja que continuava present la disminució *de facto* de la mobilitat quotidiana de les persones i de l'ús dels espais públics, fet que s'ha fet palès en els resultats. Tanmateix, els efectes no són tan grans com en l'edició anterior, i els indicadors de victimització reflecteixen certa recuperació de la vida urbana a la metròpoli barcelonina.

A continuació, s'exposarà l'extensió i evolució de la victimització global, segons consumació, àmbits i tipus de fets delictius.

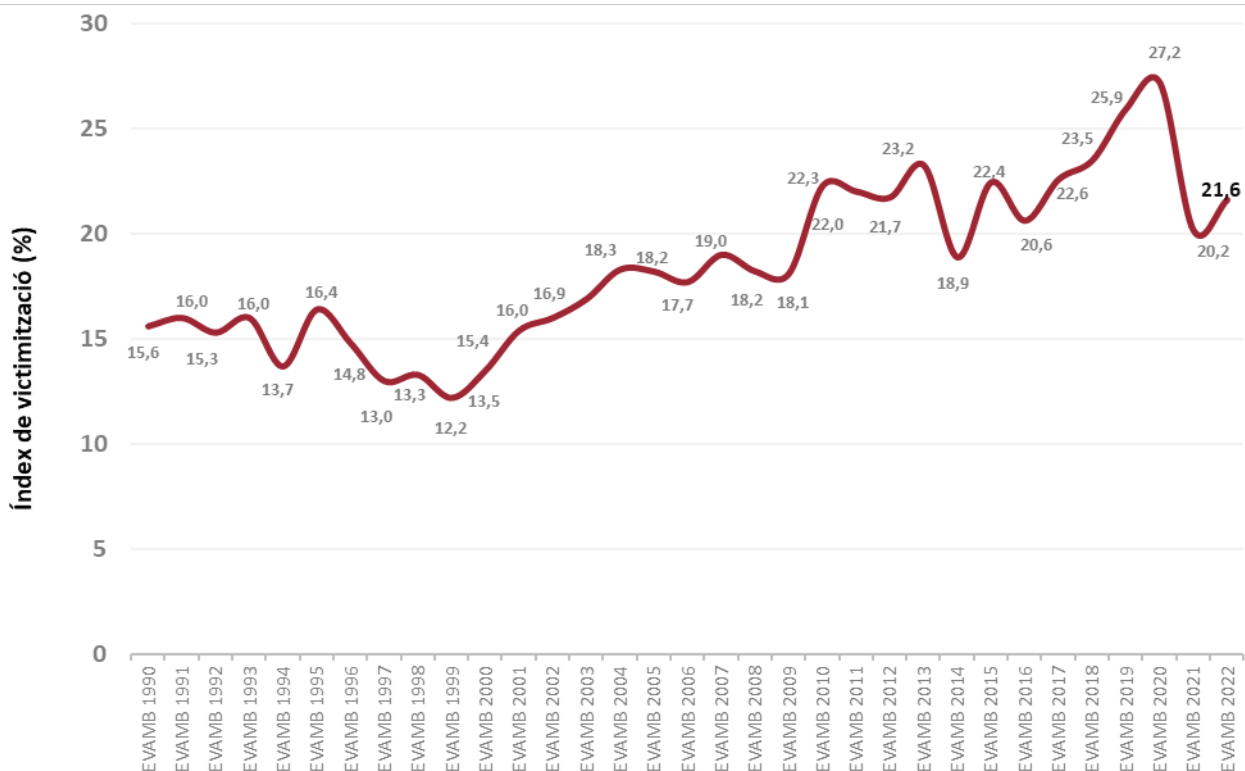
1.1. EVOLUCIÓ DE LA VICTIMITZACIÓ

Si observem l'evolució de l'índex global de victimització a l'àrea metropolitana de l'inici de la sèrie històrica, es pot veure com des de finals dels 90's els índexs es trobaven en una fase alçista. Aquesta tendència s'ha vist revertida en els darrers dos anys per la irrupció de la pandèmia. En la primera edició de l'EVAMB (1990) l'índex de victimització fou del 15,6%, és a dir, aproximadament 1 de cada 6 persones residents als municipis metropolitans havien estat victimitzades. Les xifres es van mantenir força estables al llarg de la dècada, si bé aquesta tendència es va revertir amb el tombant de segle. Entre l'any 2000 i el 2009, l'índex de victimització va anar augmentat progressivament assolint valors que el situaren aproximadament en el 18%. Així, en aquell període gairebé 1 de cada 5 persones residents a l'àrea metropolitana va experimentar alguna forma de victimització. Aquells foren els primers símptomes d'un canvi de tendència que culminaria amb un substancial increment dels índexs de victimització a partir de l'any 2010, arribant al seu màxim històric en l'edició de 2020, en què la proporció de víctimes de la

delinqüència es va situar en el 27,2% (és a dir, gairebé 1 de cada 3 persones residents a l'àrea metropolitana de Barcelona va ser víctima). Els resultats de l'EVAMB 2021 es van veure clarament afectats per la irrupció de la pandèmia, els confinaments i la restriccions de trobada i de mobilitat, i van suposar una disminució rellevant de la proporció de persones que van ser victimitzades, que se situà en un 20,2%. Enguany, en l'EVAMB 2022 s'observa com:

- L'índex global de victimització es recupera lleugerament, doncs ha augmentat en un 1,4 punts percentuals respecte a l'EVAMB 2021 i es situa en el 21,6% (recordem que es tracta dels fets ocorreguts durant l'any anterior). Malgrat enguany s'ha produït aquest augment de l'índex de victimització, aquest encara es troba lluny dels valors pre-pàndemics.
- Malgrat que algunes de les restriccions eren presents durant l'any 2021, sí que és veritat que aquestes permetien més mobilitat de les persones, així com més espais de trobada i rencontres, i per tant, es tornava cap a la normalitat social deixant enrere els efectes socials més severos de la pandèmia.

Gràfic 1. Evolució de l'índex global de victimització. EVAMB, 1990-2022

L'EVAMB permet distingir entre la victimització consumada i la no consumada. És a dir, una persona pot esdevenir víctima d'un fet delictiu consumat o, en canvi, d'un "intent" o fet no consumat. La distinció entre la victimització consumada i la no consumada s'introdueix per primera vegada l'any 1990, i des de llavors la victimització consumada ha estat més freqüent que la no consumada, és a dir, els intents.

L'EVAMB 2022 mostra com la victimització consumada i la no consumada han augmentat respectivament respecte a l'edició 2021, en concret:

- L'índex de victimització consumada ha passat del 14,7% al 16,0%.
- La victimització no consumada ha passat d'afectar el 9,2% de la població metropolitana al 10%.

Gràfic 2. Evolució de la victimització consumada i no consumada. EVAMB, 2013-2022

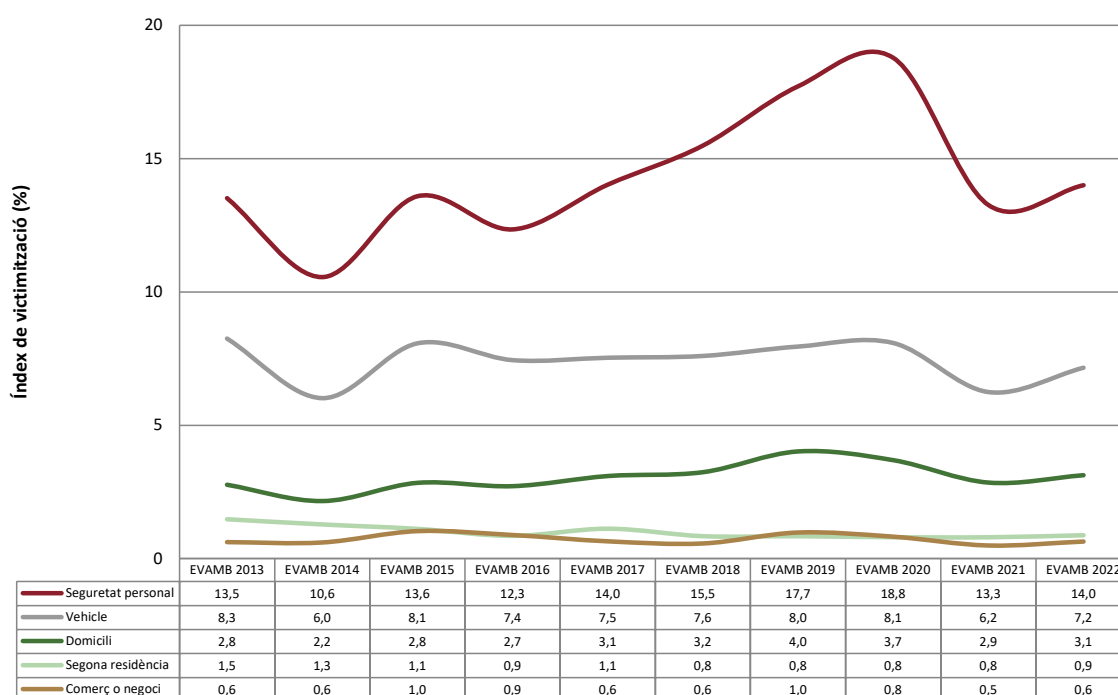

En el gràfic 3 es mostra l'evolució de la victimització segons àmbits delictius. Tal com es pot observar, la delinqüència afecta principalment la seguretat personal, els vehicles i, menys, els domicilis de la població metropolitana. En canvi, la victimització de segones residències i comerços és menys freqüent, perquè també és menor el nombre de persones que en disposen.

Així, fins la irrupció de la pandèmia es podia apreciar un progressiu increment de les víctimes de fets contra la seva seguretat personal i els domicilis, així com l'estabilitat dels índexs a la resta d'àmbits. Durant el període d'excepcionalitat de la pandèmia es va produir una alteració dels índexs de victimització per a cadascun dels àmbits delictius. Ara bé, la present edició de l'EVAMB tot i que presenta un lleuger increment de la victimització de tots els àmbits, manté l'estructura de prevalença de la victimització dels anys anteriors. Així:

- La seguretat personal és l'àmbit amb l'índex més elevat de victimització, que es situa en el 14%, 0,7 punts percentuals respecte a l'anterior edició.
- En l'àmbit del vehicle la proporció de víctimes ha incrementat un punt percentual respecte a l'EVAMB 2021 i enguany es situa en el 7,2%.
- La victimització al domicili reprèn valors semblants als del 2017 i es situa en el 3,1%.
- Els fets contra les segones residències i els comerços o negocis es mantenen estables i són els àmbits de menor prevalença entre la població metropolitana.

Gràfic 3. Evolució de l'índex de victimització segons àmbits. EVAMB, 2013-2022

NOTA.- La suma dels índex de victimització és superior a l'índex global perquè hi ha persones que han patit experiències de victimització en diferents àmbits.

Els àmbits delictius es calculen a partir de l'agrupació dels 30 tipus de fets de victimització pels quals es pregunta a les víctimes. A la següent a la taula es mostra la variació absoluta dels índexs de victimització fet a fet entre les edicions 2021 i 2022. En termes generals, s'albira un lleuger augment, en major o menor mesura, de les victimitzacions per a tots els fets, excepte pels atracaments i pels robatoris de bicicleta. Amb tot, la victimització més freqüent a l'àrea metropolitana segueix essent, com en anys anteriors, en l'àmbit de la seguretat personal: els robatoris i intents de robatori de bossa o cartera. En l'àmbit del vehicle, els fets més habituals han estat els robatori d'accessoris del vehicle i els robatoris d'objectes de l'interior del vehicle.

Taula 2. Índexs de victimització dels diferents fets delictius, EVAMB 2021-2022

	EVAMB 2021	EVAMB 2022	Variació absoluta
Seguretat personal			
Robatori de bossa o cartera	3,8	4,4	0,5
Intent de robatori de bossa o cartera	3,1	3,3	0,2
Robatori del mòbil	2,1	2,3	0,2
Intent de robatori del mòbil	1,8	1,8	0,0
Robatori de dispositiu electrònic	0,2	0,3	0,0
Intent de robatori de dispositiu electrònic	0,1	0,2	1,2
Estrebada	1,0	1,3	0,5
Intent d'estrebada	1,3	1,5	0,2
Atracament	0,8	0,7	-0,1
Intent d'atracament	0,7	0,9	0,2
Amenaces	2,5	2,5	0,0
Agressió física	0,4	0,6	0,2
Intent d'agressió física	0,5	0,9	0,4
Agressió o intent d'agressió sexual	0,3	0,4	0,2
Vehicles			
Robatori del cotxe*	0,0	0,0	0,0
Robatori de la moto	0,1	0,2	0,1
Robatori de la bicicleta	0,5	0,4	-0,1
Robatori del patinet*	0,1	0,0	0,0
Robatori d'altres vehicles*	0,0	0,0	0,0
Intent robatori del vehicle	1,5	1,8	0,3
Robatori objectes interior vehicle	2,3	2,6	0,3
Robatori accessoris del vehicle	2,8	3,5	0,7
Domicilis			
Robatori de domicili	1,1	1,0	0,0
Intent de robatori de domicili	1,9	2,2	0,3
Segona residència			
Robatori de la segona residència	0,5	0,5	0,0
Intent de robatori de la segona residència	0,4	0,4	0,0
Comerços i negocis			
Robatori al comerç o negoci	0,3	0,3	0,0
Intent de robatori al comerç o negoci	0,2	0,3	0,1
Atracament al comerç o negoci	0,1	0,1	0,0
Intent d'atracament al comerç o negoci*	0,0	0,9	0,8

*NOTA: cal prendre els resultats amb precaució degut a als pocs casos registrats per l'enquesta.

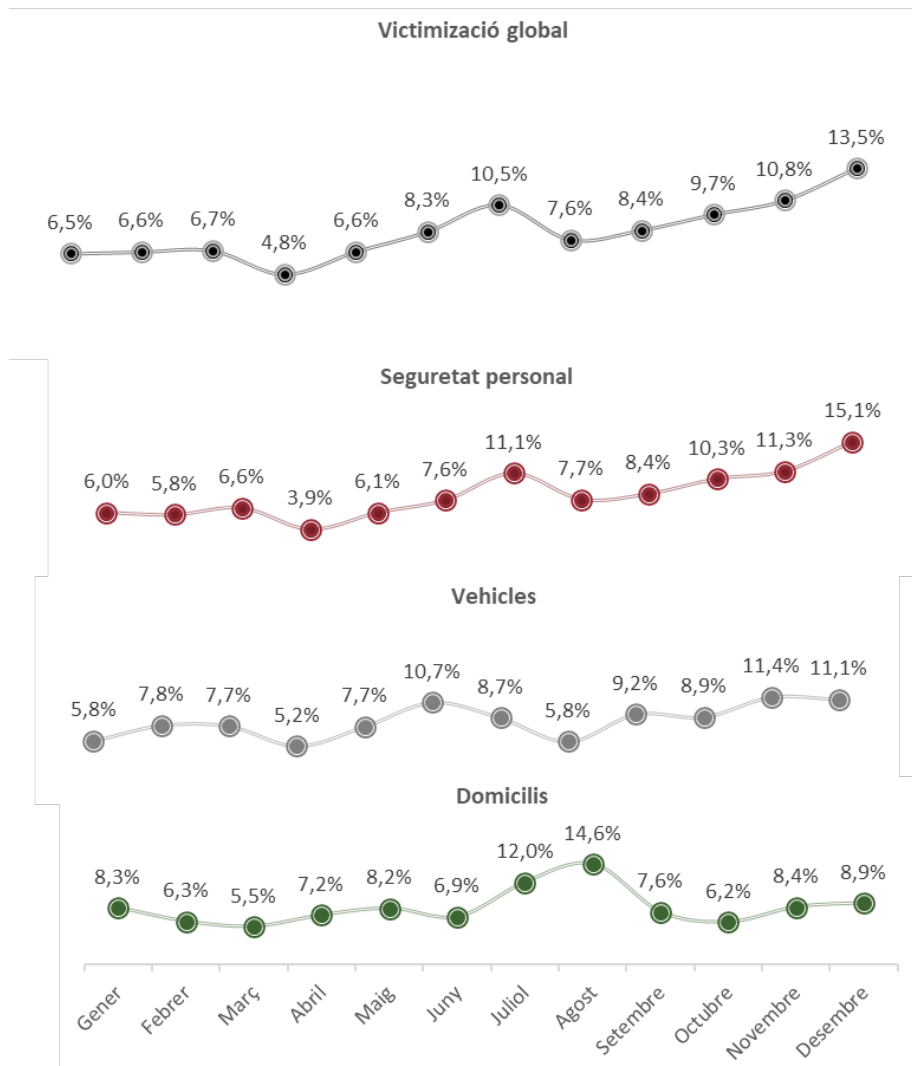
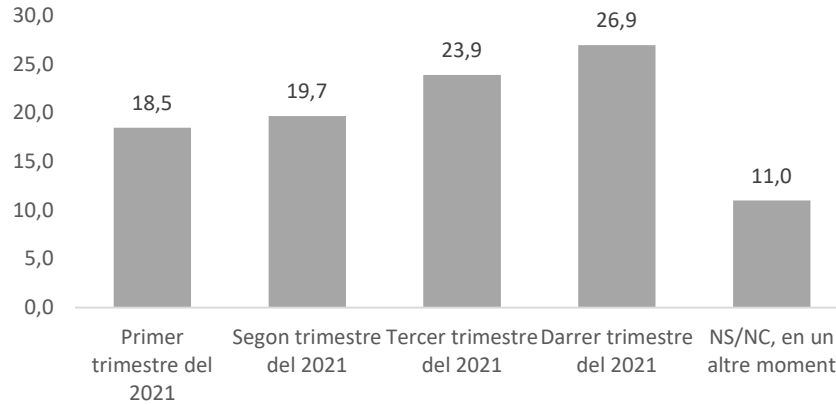
Arrel de la pandèmia en la passada edició de l'EVAMB es va recuperar una pregunta d'edicions passades del qüestionari en què es demanava a les persones entrevistades que havien estat víctimes d'un fet si podien concretar el mes de l'any en què van passar. Enguany s'ha volgut mantenir aquesta informació, doncs ha estat indispensable per valorar els efectes que les restriccions de mobilitat i els confinaments han provocat en la victimització. Així, saber l'evolució mensual de la victimització permet apreciar com la delinqüència s'ha vist afectada per les mesures que tenien cert impacte en la mobilitat i en la interacció socials. Aquesta anàlisi permet entreveure i comprendre les fluctuacions tant en l'índex global de victimització com en cadascun dels àmbits delictius.

Cal recordar que l'EVAMB 2022 pregunta pels fets soferts durant el 2021. Es tracta d'un període en què tot i que quedaven enrere les mesures més severes de reducció de la vida social, encara estaven vigents algunes restriccions (bàsicament, consells sobre nombre de persones en trobades socials, limitació d'entrada i sortida al territori català, tancament de de l'oci nocturn i limitació dels aforaments). També per aquelles feines que fos escaient es recordava amb insistència en què dins de les possibilitats dels llocs de feina es mantingués el teletreball.

Tenint en compte aquestes qüestions tal i com es mostra en el següents gràfics, s'observa:

- En relació a l'índex global de victimització així com en els principals àmbits es produeix un increment esglaonat de la victimització a mesura que les restriccions relatives a la mobilitat i la interacció social es van anar relaxant.
- Entre el segon i el tercer trimestre es dona un punt d'inflexió, doncs s'aixeca l'estat d'alarma el 9 de maig de 2021, a la vegada que amb l'arribada del bon temps i s'incrementa la mobilitat de les persones i la interacció social. És a partir de llavors en què la victimització augmenta, excepte en el cas dels vehicles, segurament degut al seu major ús i mobilitat. Posteriorment, al setembre es produeix una breu davallada de la victimització i al mes següent reprèn l'augment esglaonat per a tots els àmbits.
- Malgrat tot, prop de l'11% de les víctimes no recorda quan li va passar el fet.

Gràfic 4. Distribució temporal (%) dels fets de victimització per trimestre del 2021. EVAMB, 2022.

A partir dels resultats de l'EVAMB 2022 sobre l'evolució de la victimització es destaca:

- Malgrat que l'any 2021 es començava doblegar la corba per la constricció del brot epidèmic de la Covid-19, sobretot en el primer trimestre, les restriccions de mobilitat i interacció social van tenir un impacte en la delinqüència metropolitana, reduint la proporció de víctimes. Ara bé, d'ençà l'aixecament de l'estat d'alarma el 9 de maig de 2021, excepte per al mes de setembre, s'ha produït una augment de la victimització.
- De fet, es detecta un lleuger increment de l'índex de victimització global respecte l'edició anterior. L'índex se situa en el 21,6%, el que suposa una lleugera recuperació però sense arribar als valors d'abans de l'esclat de la pandèmia.
- Val a dir però que es manté l'estructura de prevalença als diferents àmbits delictius, amb una major victimització en la seguretat personal i el vehicle, sobretot pel que fa els fets de caràcter no violent.

1.2. VICTIMITZACIÓ ALS ÀMBITS DELICTIUS

La victimització metropolitana es pot desagregar en 5 àmbits delictius: seguretat personal, vehicle, domicili, comerç i/o negoci i segones residències. Per a cada un d'aquests àmbits s'analitzen diferents indicadors, concretament:

- **Els índexs de victimització.** Expressen el percentatge de totes les persones entrevistades que afirmen haver patit com a mínim un fet que consideren delictiu durant l'any anterior.
- **Els índexs de risc.** Alguns fets únicament poden afectar a aquelles persones que són propietàries o disposen del bé "agredit". Així, es calculen els índexs de risc, que estableixen la relació entre les víctimes i les persones que disposen de vehicle, de segona residència o que regenten un negoci.
- **Les ràtios de multivictimització.** Una mateixa persona pot haver estat victimitzada en més d'una ocasió. La multivictimització mesura el promig de fets que ha patit cada víctima.
- **Les característiques sociodemogràfiques de les víctimes.** Quan el nombre d'observacions ho permet, els índexs de victimització dels àmbits es desagreguen en funció dels atributs demogràfics i socials de les víctimes.
- **La relació amb l'agressor.** S'estudia el contacte i coneixement de la víctima amb l'agressor (si l'ha vist o no l'ha vist, si el coneixia i, en cas afirmatiu, quina relació hi tenia).
- **L'impacte emocional** que ha produït la victimització.

1.2.1. Seguretat personal

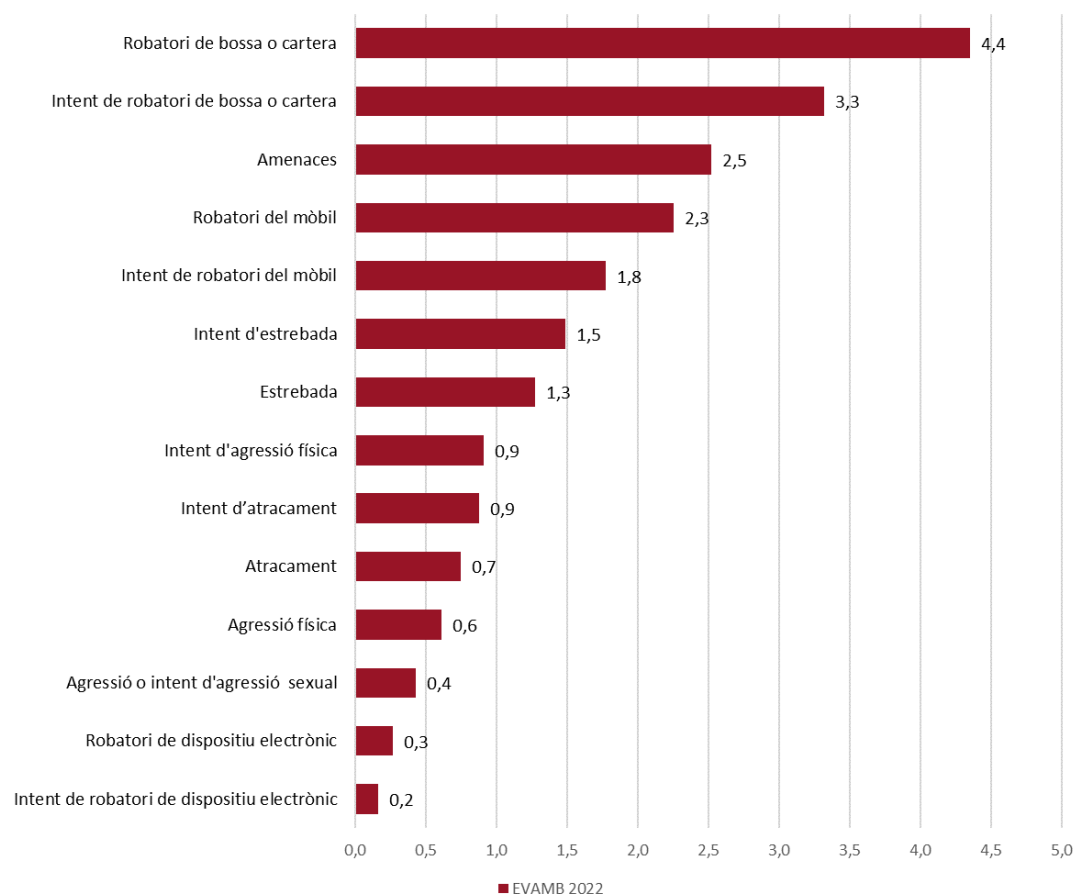
L'àmbit de la seguretat personal agrupa aquells fets que es donen en les relacions interpersonals i que afecten a les persones o al béns que aquestes porten a sobre. La victimització d'aquest àmbit és la que presenta uns valors més elevats i l'anàlisi dels fets mostra que:

- La seguretat personal és l'àmbit amb una major prevalença de la victimització de les persones (14%). El nombre mitjà de fets per a víctima és de gairebé 2 (1,8).
- La victimització més freqüent en l'àmbit de la seguretat personal és el robatori de bossa o cartera (4,4%) i l'intent de robatori de bossa o cartera (3,3%). Aquests es mantenen al capdavant de les victimitzacions en seguretat personal.
- Les amenaces (2,5%) i els robatoris de mòbil (2,3%) es mantenen com a fets habituals.

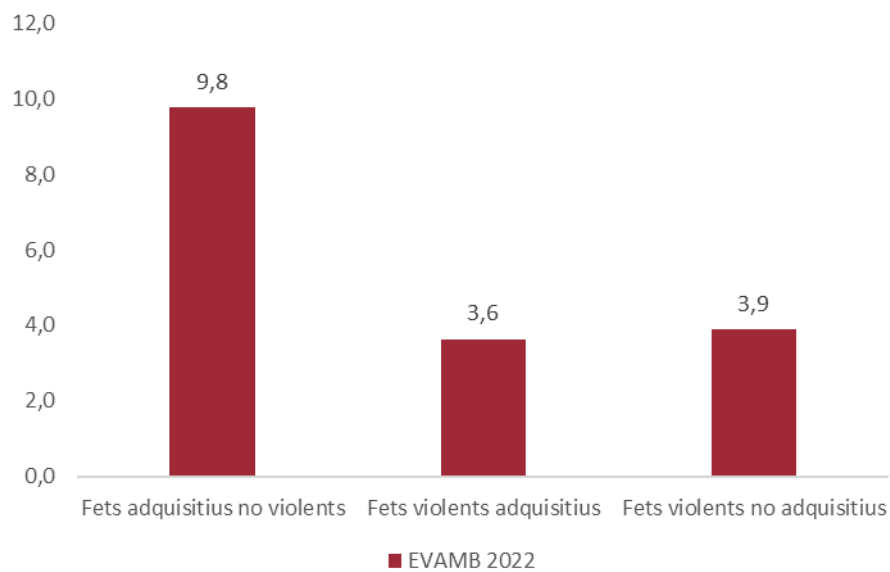
Alhora, els fets es poden categoritzar en funció del seu caràcter violent o no violent, i de la seva voluntat adquisitiva (l'objectiu de sostreure un bé material). Aquesta categorització en permet distingir entre:

- **Els fets adquisitius no violents:** s'inclouen els furt i robatoris de béns personals (bossa, cartera, telèfon mòbil o altres dispositius electrònics) que es produeixen sense violència i, sovint, sense que la víctima s'adoni de la seva sostracció. Són els més comuns a l'àrea metropolitana, amb un 9,8 % de víctimes.
- **Els fets adquisitius violents:** fan referència a aquells robatoris de béns en els que hi ha violència (estrebades i atracaments). Són menys freqüents que els robatoris personals: l'índex se situa en un 3,6%.
- **Els fets violents no adquisitius:** són aquells fets l'objectiu dels quals no és l'apropiació d'un bé, sinó la violència física o simbòlica (les amenaces, les agressions i les agressions sexuals). Han afectat a un 3,9% de la població metropolitana.

Gràfic 5. Índex de victimització dels fets contra la seguretat personal. EVAMB, 2022

Gràfic 6. Índex de victimització dels fets contra la seguretat personal segons violència i voluntat adquisitiva. EVAMB, 2022

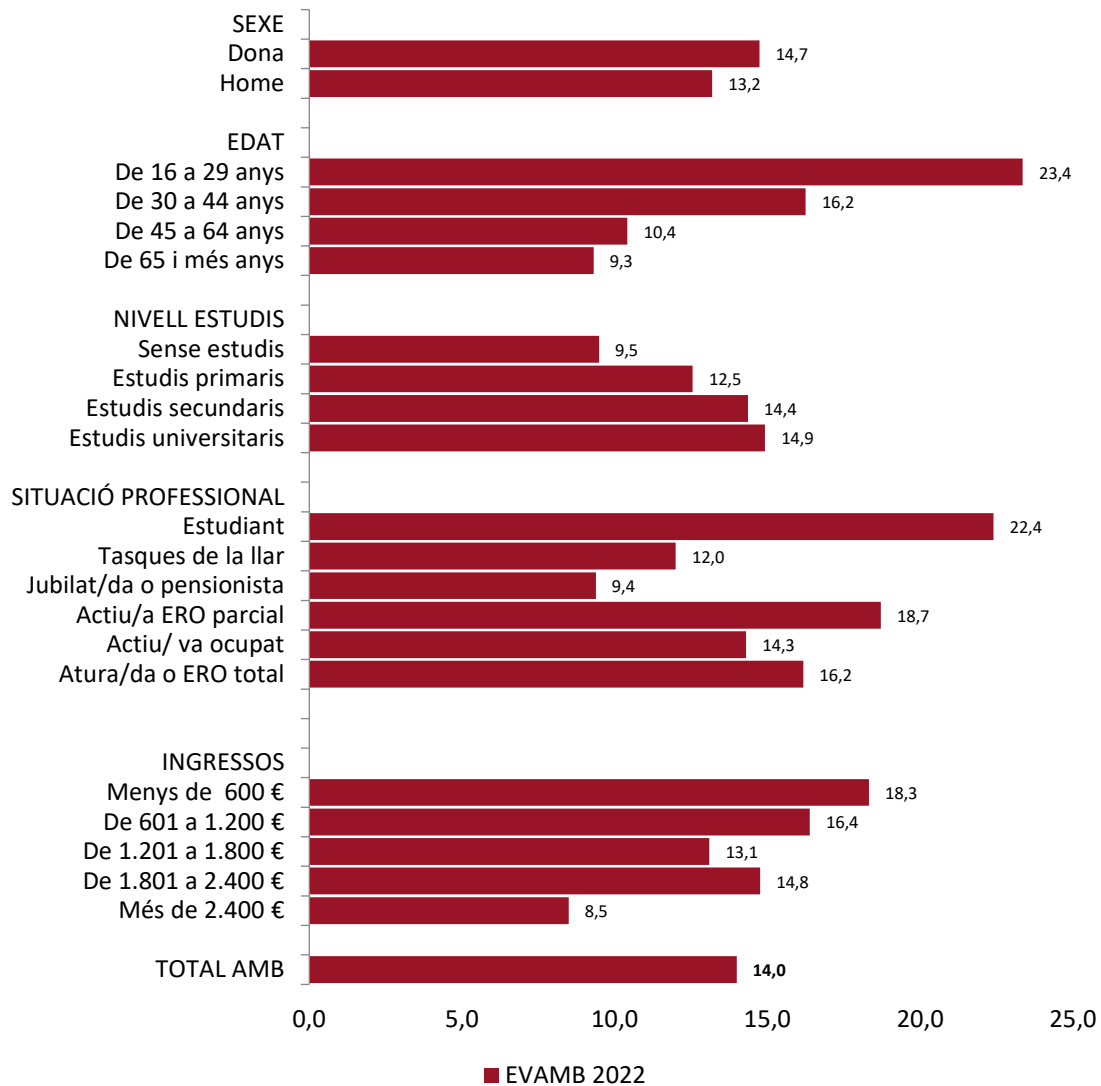
Taula 3. Ràtio de multivictimització dels fets contra la seguretat personal. EVAMB, 2022

Ràtio de multivictimització (fets/víctimes)	2022
Seguretat personal	1,8
Robatori de bossa o cartera	1,1
Intent de robatori de bossa o cartera	1,3
Robatori del mòbil	1,0
Intent de robatori del mòbil	1,1
Robatori de dispositiu electrònic	1,1
Intent de robatori de dispositiu electrònic	1,0
Estrebada	1,1
Intent d'estrebada	1,1
Atracament	1,1
Intent d'atracament	1,3
Amenaces	1,5
Agressió física	1,2
Intent d'agressió física	1,3
Agressió o intent d'agressió sexual	1,4

L'EVAMB també permet estudiar les característiques de les víctimes en l'àmbit de la seguretat personal de forma agregada, fet a fet i segons el caràcter violent o no de l'episodi. Els resultats de les característiques sociodemogràfiques de les persones victimitzades en la seguretat personal mostren que:

- En la seguretat personal les dones són més victimitzades que els homes (14,7% vers 13,2%), sobretot en els fets adquisitius no violents, en concret, en els robatoris de bossa o cartera (5,3% i 3,0% respectivament). Si s'observen els fets violents agrupats no es veuen diferències tan accentuades en funció el sexe. Ara bé, al detallar més el tipus de fets es pot observar com els homes han patit més agressions físiques i atracaments que les dones; mentre que les dones pateixen més estrebades, agressions sexuals, amenaces i intimidacions.
- D'acord amb l'edat, la victimització disminueix progressivament amb l'edat. La població més jove de la metròpoli és el grup d'edat que pateix més fets contra la seva seguretat personal, en concret, robatoris no violents de bosses, carteres i mòbils. També són més víctimes d'amenaces, agressions físiques i agressions sexuals.
- D'acord amb la situació professional, les persones més victimitzades han estat els estudiants i les persones laboralment actives, i en canvi en menor proporció les persones jubilades i les que es dediquen a les tasques de la llar.
- Si tenim en compte el nivell d'ingressos, globalment la població que disposa d'un volum d'ingressos més baix s'ha vist més exposada a la victimització personal.

Gràfic 7. Índex de victimització en seguretat personal segons característiques sociodemogràfiques. EVAMB, 2022

Taula 4. Índex de victimització en seguretat personal segons característiques sociodemogràfiques i tipus de fets.
EVAMB, 2022

	Seguretat personal	Adquisitiu no violents	Adquisitiu violents	Violents no adquisitiu
SEXE				
Dona	14,7	10,8	3,5	3,6
Home	13,2	8,6	3,8	4,2
EDAT				
De 16 a 29 anys	23,4	15,0	7,8	8,2
De 30 a 44 anys	16,2	11,2	3,9	4,8
De 45 a 64 anys	10,4	7,2	2,5	2,9
De 65 i més anys	9,3	7,7	1,6	0,9
NIVELL ESTUDIS				
Sense estudis	9,5	6,6	3,0	2,5
Estudis primaris	12,5	8,8	2,6	3,7
Estudis secundaris	14,4	9,5	3,6	4,4
Estudis universitaris	14,9	10,9	4,3	3,6
SITUACIÓ PROFESSIONAL				
Estudiant	22,4	12,8	8,1	8,6
Tasques de la llar	12,0	10,6	4,2	0,7
Jubilat/da o pensionista	9,4	7,3	1,6	1,5
Actiu/a ERO parcial	18,7	14,3	4,9	4,4
Actiu/ va ocupat	14,3	9,8	3,5	4,4
Atura/da o ERO total	16,2	12,3	4,3	4,3
INGRESSOS				
Menys de 600 €	18,3	14,2	4,4	5,2
De 601 a 1.200 €	16,4	12,2	3,4	3,8
De 1.201 a 1.800 €	13,1	8,8	3,2	3,5
De 1.801 a 2.400 €	14,8	10,3	4,4	3,9
Més de 2.400 €	8,5	5,3	1,3	3,3
TOTAL AMB	14,0	9,8	3,6	3,9

	Seguretat personal	Adquisitiu no violents	Adquisitiu violents	Violents no adquisitiu
SEXE				
Dona	14,7	10,8	3,5	3,6
Home	13,2	8,6	3,8	4,2
EDAT				
De 16 a 29 anys	23,4	15,0	7,8	8,2
De 30 a 44 anys	16,2	11,2	3,9	4,8
De 45 a 64 anys	10,4	7,2	2,5	2,9
De 65 i més anys	9,3	7,7	1,6	0,9
NIVELL ESTUDIS				
Sense estudis	9,5	6,6	3,0	2,5
Estudis primaris	12,5	8,8	2,6	3,7
Estudis secundaris	14,4	9,5	3,6	4,4
Estudis universitaris	14,9	10,9	4,3	3,6
SITUACIÓ PROFESSIONAL				
Estudiant	22,4	12,8	8,1	8,6
Tasques de la llar	12,0	10,6	4,2	0,7
Jubilat/da o pensionista	9,4	7,3	1,6	1,5
Actiu/a ERO parcial	18,7	14,3	4,9	4,4
Actiu/ va ocupat	14,3	9,8	3,5	4,4
Atura/da o ERO total	16,2	12,3	4,3	4,3
INGRESSOS				
Menys de 600 €	18,3	14,2	4,4	5,2
De 601 a 1.200 €	16,4	12,2	3,4	3,8
De 1.201 a 1.800 €	13,1	8,8	3,2	3,5
De 1.801 a 2.400 €	14,8	10,3	4,4	3,9
Més de 2.400 €	8,5	5,3	1,3	3,3
TOTAL AMB	14,0	9,8	3,6	3,9

Taula 5. Índexs de victimització dels fets contra la seguretat personal segons sexe. EVAMB, 2022

	Dona	Home
Atracament	0,4	1,1
Intent d'atracament	0,6	1,2
Estrebada	1,7	0,8
Intent d'estrebada	1,6	1,4

Robatori de bossa o cartera	5,3	3,4
Intent de robatori de bossa o cartera	3,0	3,3
Robatori del mòbil	1,9	2,3
Intent de robatori del mòbil	1,7	1,9
Robatori de dispositiu electrònic	0,3	0,3
Intent de robatori dispositiu electrònic	0,1	0,2
Agressió física	0,4	0,8
Intent d'agressió física	0,5	1,4
Amenaces	2,4	2,6
Agressió sexual o intent d'agressió sexual	0,8	0,1

Taula 6. Índexs de victimització dels fets contra la seguretat personal segons grup d'edat. EVAMB, 2022

	De 16 a 29 anys	De 30 a 44 anys	De 45 a 64 anys	De 65 anys i més
Atracament	1,9	0,7	0,5	0,2
Intent d'atracament	2,6	0,7	0,6	0,1
Estrebada	1,8	1,7	0,9	0,9
Intent d'estrebada	2,9	1,8	1,2	0,5
Robatori de bossa o cartera	7,0	4,9	2,5	4,3
Intent de robatori de bossa o cartera	5,5	4,0	2,9	1,5
Robatori del mòbil	2,5	3,0	1,9	1,8
Intent de robatori del mòbil	3,1	2,6	1,1	0,8
Robatori de dispositiu electrònic	0,6	0,4	0,1	0,0
Intent de robatori dispositiu electrònic	0,2	0,4	0,0	0,0
Agressió física	1,4	0,7	0,4	0,2
Intent d'agressió física	1,8	1,0	0,8	0,3
Amenaces	4,7	3,6	1,9	0,5
Agressió sexual o intent d'agressió sexual	1,6	0,4	0,1	0,1

Enguany, s'ha introduït una nova pregunta relativa a la seguretat personal de caire violent, és a dir, pels fets sense voluntat adquisitiva. En concret, s'ha preguntat a aquelles persones que han patit un agressió física o un intent d'agressió, intimidació o amenaça durant l'any anterior, si creien que el fet d'haver-la patit tenia alguna relació amb algun dels següents motius: per ser dona, pel color de la pell, ètnia o país d'origen, per les seves creences religioses, per la seva llengua, per la seva orientació sexual, per la seves capacitats diverses, pel seu aspecte físic o per altres motius.

Els resultats de l'EVAMB 2022 exposen que entre les persones que han estat víctimes d'una agressió física o un intent d'agressió, intimidació o amenaça durant l'any anterior;

- El 54,2% de les víctimes opina que ha patit una agressió, amenaça o intent per raó de discriminació, fenomen que s'agreuja en el cas de les dones, doncs set de cada deu víctimes dones creu que ha patit aquest fet per algun d'aquests motius.
- Els tres principals eixos de discriminació detectats en aquests fets són el fet de ser dona, tenir un aspecte físic determinat, i el color de pell, ètnica o lloc de naixement. A més, cal assenyalar que les dones relaten que la victimització per motius de la seva aparença física és un dels principals, mentre que entre els homes s'han registrat més agressions, intents i amenaces per raó de color de pell, ètnia o lloc de naixement.
- A molta distància, la llengua i la ideologia política també apareixen com a motius pels quals les persones han patit agressions físiques o intents, intimidacions o amenaces. Les victimitzacions discriminatòries per creences religioses i per diversitats funcionals, cognitives o sensorials han estat les menys registrades per l'EVAMB.

Taula 7. Agressions relacionades amb algun fet de discriminació. EVAMB, 2022

Agressions relacionades amb fets de discriminació	2022	Dona	Home
Pel fet ser dona	63,1	63,1	-
Amb el seu aspecte físic (estètica)	16,8	24,7	11,0
Amb el seu color de pell, ètnia o lloc de naixement	16,8	5,4	9,8
Amb la seva llengua	9,1	8,1	9,8
Amb la seva ideologia política	6,6	6,7	6,6
Amb la seva orientació o identitat sexual	5,0	6,0	4,4
Amb les seves creences religioses	1,9	1,5	2,3
Amb alguna discapacitat	1,4	1,4	1,4
Amb un altre aspecte	10,5	8,9	11,7
Total AMB	54,2	77,2	37,1

Més enllà de la descripció dels motius, aquestes informacions també ens permeten calcular un índex d'agressions per discriminació, que és un indicador percentual en què es relaciona el nombre total d'entrevistats de l'EVAMB amb els que han estat víctimes d'agressions, intents o amenaces per raons discriminatòries. Així;

- El 3,6% de la població metropolitana ha estat víctima d'una agressió, intent d'agressió, coacció i/o amenaces que han estat relacionades amb algun eix de discriminació descrits. Aquesta proporció augmenta en el cas de les dones fins un 4,1%, mentre que entre els homes és d'un 3,0%.

Taula 8. Índex d'agressions per discriminació. EVAMB, 2022

Índex d'agressions, intimidacions i intents per discriminació	2022	Dona	Home
Pel fet ser dona	3,4	3,4	-
Amb el seu aspecte físic (estètica)	1,1	1,3	0,9
Amb la seva llengua	0,6	0,4	0,8

Amb el seu color de pell, ètnia o lloc de naixement	0,5	0,3	0,8
Amb la seva ideologia política	0,4	0,4	0,5
Amb la seva orientació o identitat sexual	0,3	0,3	0,3
Amb les seves creences religioses	0,1	0,1	0,2
Amb alguna discapacitat	0,1	0,1	0,1
Amb un altre aspecte	0,7	0,5	0,9
Total AMB	3,6	4,1	3,0

L'EVAMB també permet recollir informació sobre el contacte de la víctima amb la persona infractora o agressora i sobre la seva relació amb la mateixa. També pregunta pel grau d'afectació psicològica que aquest la victimització va suposar per la víctima. A continuació es presenten les següents informacions.

En la present edició de l'EVAMB el 55,6% de les víctimes expliquen que van veure al lladre o a l'agressor. Quan es pregunta per la coneixença, en la majoria dels fets contra la seguretat personal la víctima no coneixia a l'agressor/a (el 84,1% dels casos). Si analitzem aquesta relació entre delinqüent i víctima en funció del tipus de fets s'observa com:

- En el 40,4% dels fets adquisitius no violents la víctima no va poder veure l'agressor i, si el va veure, no el coneixia en el 95,1% dels casos.
- Quan es tracta de robatoris amb violència el nombre de casos en què es va veure l'agressor és gairebé del 60% si bé aquest segueix sent sovint un desconegut (en el 95,7% dels casos).
- En el cas dels fets violents de caràcter no adquisitiu (agressions físiques, amenaces, agressions sexuals) el contacte i la relació entre víctima i agressor està més entrellaçat. En el 86,2% dels casos la víctima va poder veure a la persona agressora, i en un 34,0% d'aquests, el/la coneixia, essent la majoria un veí o conegut del barri i prop un 6,6%, la parella o ex-parella.

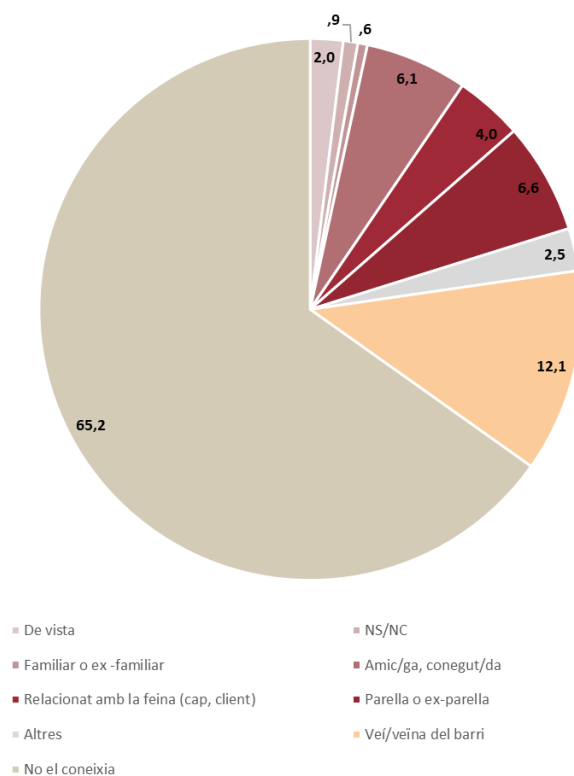
Taula 9. Va veure l'agressor/a segons tipus de fets contra la seguretat personal. EVAMB, 2022

	TOTAL SEGURETAT PERSONAL	Adquisitiu no violents	Adquisitiu violents	Violents no adquisitiu
Va veure a l'agressor/a	55,6	40,4	59,0	86,2
No va veure a l'agressor/a	41,0	56,1	37,0	11,1
Prefereix no contestar	3,4	3,5	4,0	2,7
Total	100,0	100,0	100,0	100,0

Taula 10. Coneixia l'agressor/a segons tipus de fets contra la seguretat personal. EVAMB, 2022

%	TOTAL SEGURETAT PERSONAL	Adquisitiu no violents	Adquisitiu violents	Violents no adquisitiu
No coneixia a l'agressor/a	84,1	95,1	95,7	65,2
Coneixia a l'agressor/a	15,1	4,3	3,2	34,0
Prefereix no contestar	0,8	0,6	1,1	0,9
Total	100,0	100,0	100,0	100,0

Gràfic 8. Relació amb l'agressor/a en els fets violents no adquisitiu. EVAMB, 2022

D'acord amb l'impacte psicològic que els fets causen a la víctima l'enquesta pregunta l'avaluació de l'afectació en l'escala de 0 (no li va afectar gens) a 10 (li va afectar moltíssim). En termes generals, els resultats l'EVAMB 2022 mostren com:

- L'afectació psicològica en la seguretat personal ha estat del 6,02.
- Els fets violents sense voluntat adquisitiva són els que generen un impacte psicològic major (6,85).
- En canvi, l'afectació psicològica dels fets adquisitius no violents se situa en el 5,85, mentre l'impacte dels adquisitius violents 6,04.

Taula 11. Afectació psicològica segons tipus de fets contra la seguretat personal. EVAMB, 2022

Afectació psicològica <i>0-10</i>	2022
Adquisitius no violents	5,85
Adquisitius violents	6,04
Violents no adquisitius	6,85
TOTAL SEGURETAT PERSONAL	6,02

L'anàlisi de la victimització en l'àmbit de la seguretat personal mostra:

- L'índex de victimització de la seguretat personal de l'EVAMB 2022 es situa en un 14% i incrementa lleugerament en 0,7 punts percentuals respecte a l'edició de l'EVAMB 2021, que va ser la que va registrar un major impacte de la pandèmia.
- La seguretat personal és el primer àmbit de prevalença de la victimització a l'àrea metropolitana, i es manté com el primer àmbit de victimització de tota la sèrie.
- La majoria dels fets en l'àmbit de la seguretat personal són fets adquisitius no violents, especialment robatoris i intents de robatori de bossa, cartera o telèfons mòbils. Els robatoris violents i les agressions afecten a una menor proporció de població metropolitana.
- Respecte a les característiques de la població que ha estat victimitzada, a l'EVAMB 2022 s'observa com les dones, els joves, les persones que estudien o es troben en actiu, així com els que disposen d'un volum d'ingressos més baix han estat més exposades en aquest àmbit.
- Les dones han estat més victimitzades que els homes, sobretot en els fets adquisitius, en concret, en les estrebades i els robatoris de bossa o cartera així com en les agressions sexuals, amenaces i intimidacions. En canvi, els homes pateixen més agressions físiques i atracaments que les dones.
- El 54,2% de les persones que han patit una agressió o un intent d'agressió, coacció o amenaça creu que ha estat degut a algun aspecte relacionat amb el seu color de pell, ètnia o lloc de naixement, per la seva orientació o identitat sexual, pel fet de ser dona, amb la seva ideologia política, les seves creences religioses, amb una discapacitat, amb la seva llengua, o amb algun tret físic. Aquesta victimització

discriminatòria és més freqüent entre les dones.

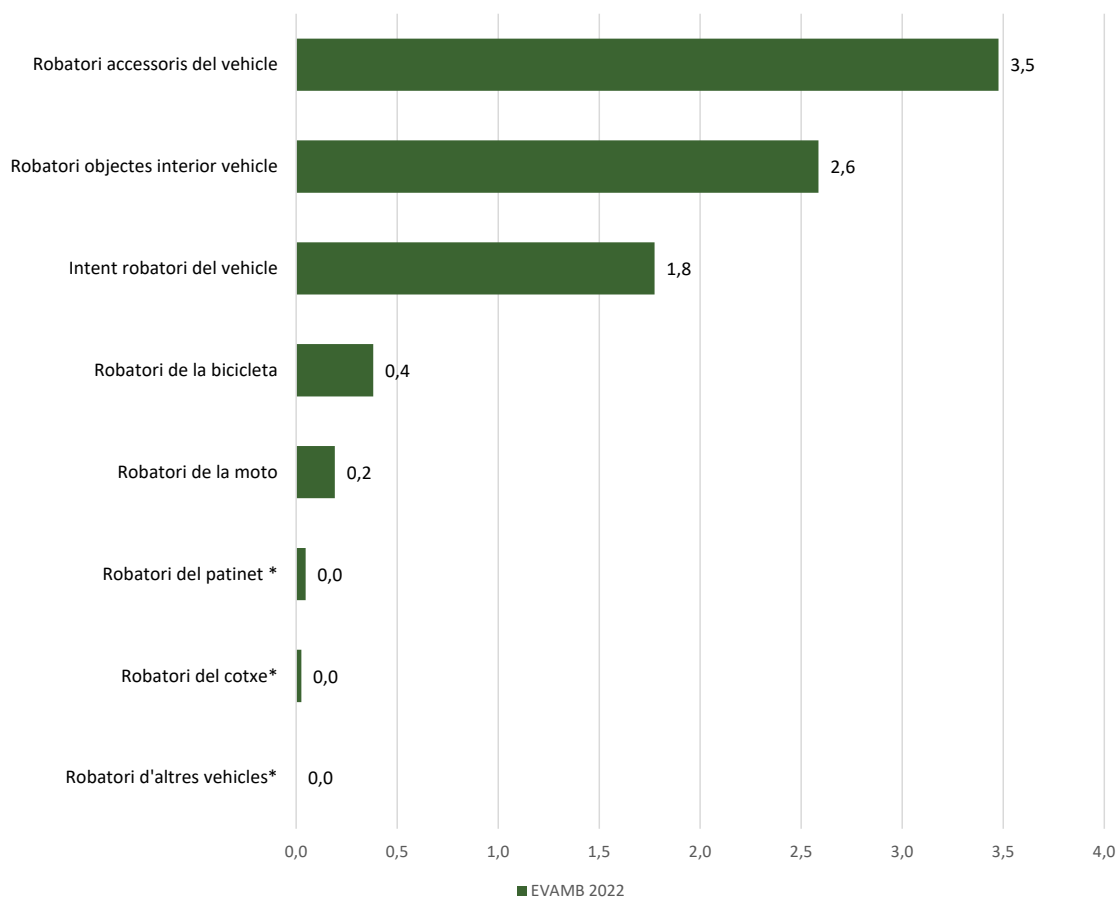
- Majoritàriament la víctima no té contacte amb l'agressor ni tampoc hi té una relació de coneixença, però quan es tracta de fets violents aquest lligam augmenta.
- Els fets que generen un major impacte psicològic en les víctimes són els fets violents no adquisitius (agressions físiques, intents d'agressió, amenaces, agressions sexuals).

1.2.2. Vehicles

El segon àmbit de prevalença, tal i com ha anat succeint en les edicions passades de l'EVAMB, és el del vehicle. En efecte el 7,2% de les persones entrevistades han estat víctimes d'algun fet contra el seu vehicle. La victimització segons tipus de fets manté l'estructura de prevalença d'edicions anteriors, en què els més freqüents són:

- Els robatoris d'accessoris de vehicle que han afectat a un 3,5% de les persones i suposa la major victimització en aquest àmbit.
- Els robatoris d'objectes de l'interior del vehicle han afectat a un 2,6% de la població metropolitana i es mantenen en la segona posició respecte l'any anterior.
- Els intents de robatori del vehicle (1,8%) han produït més victimització que els robatoris consumats de bicicleta, moto o patinet.

Gràfic 9. Índex de victimització dels fets contra els vehicles. EVAMB, 2022

*NOTA: cal prendre els resultats amb precaució degut a als pocs casos registrats per l'enquesta.

La victimització del vehicle no afecta a tota la població metropolitana sinó només a les persones que en són propietàries o que en disposen. Tenint en compte aquesta valoració es pot construir un índex més precís que examina només la victimització entre les persones propietàries de vehicle, i que és el que anomenem l'índex de risc:

- Enguany l'índex de risc en l'àmbit dels vehicles ha estat de l'11,2%.
- Si s'observa fet a fet, el risc més elevat es produeix sobretot en els robatoris dels accessoris del vehicle (5,4%) i en els robatoris dels objectes de l'interior del vehicle (4,0%), fets que produeixen també una major multivictimització.

Taula 12. Índexs de risc dels fets contra els vehicles. EVAMB, 2022

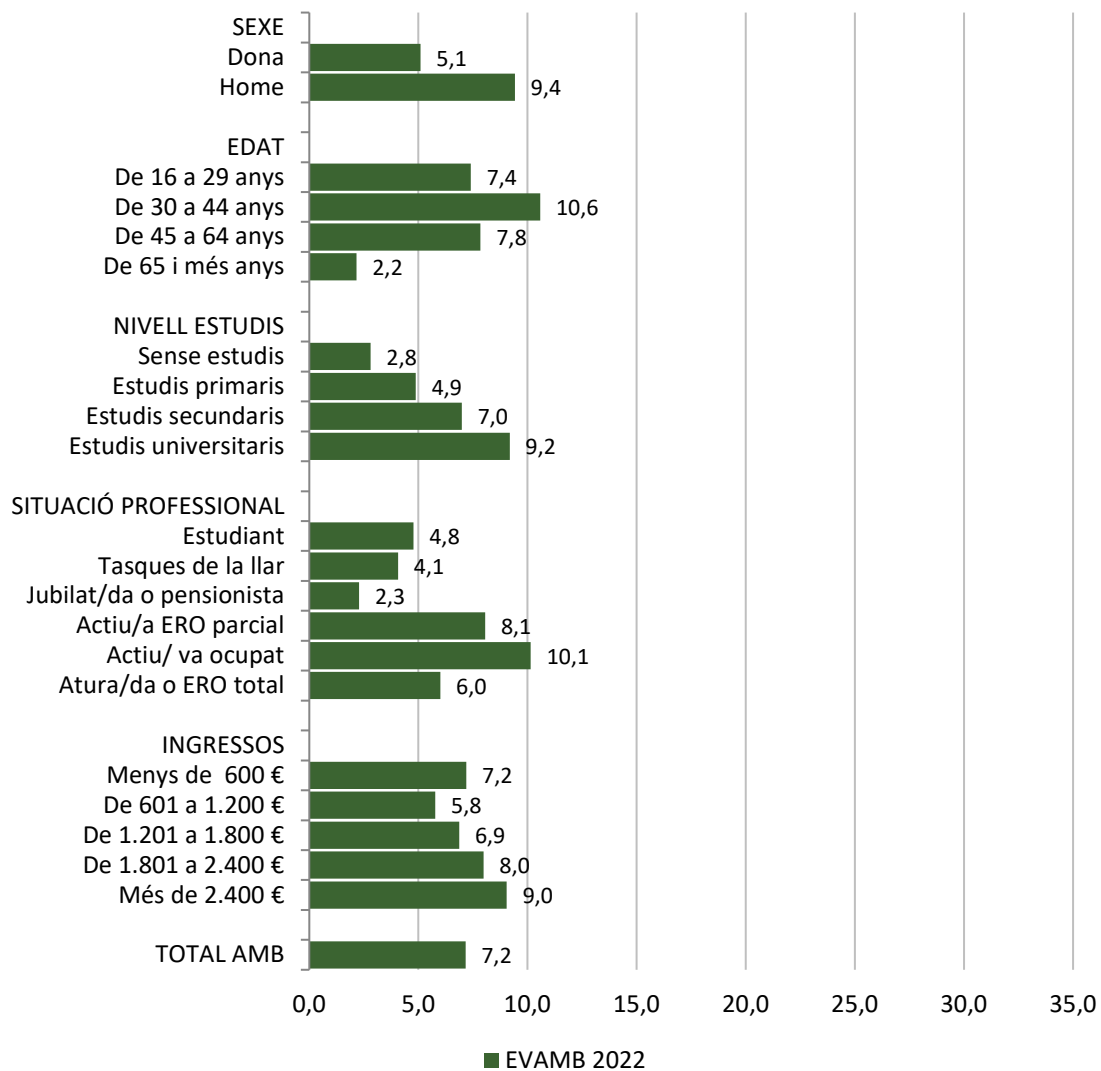
	Índex de risc	Multivictimització
Robatori del cotxe*	-	-
Robatori de la moto	1,4	1,0
Robatori de la bicicleta	1,8	1,0
Robatori del patinet*	-	-
Robatori d'altres vehicles*	-	-
Intent robatori del vehicle	2,8	1,2
Robatori objectes interior vehicle	4,0	1,2
Robatori accessoris del vehicle	5,4	1,2
Total vehicle	11,2	1,4

NOTA: Quan la mostra de víctimes no és suficient no es presenten resultats per a l'índex de risc i la multivictimització.

Pel que fa a les característiques personals de les víctimes, la diferent prevalença s'explica en gran part pel desigual accés i ús de vehicles privats entre la població:

- La proporció d'homes que han estat víctimes d'un fet contra el vehicle és significativament més alta que la de les dones (9,4% i 5,1% respectivament).
- L'edat i la situació professional també són factors significatius. En efecte, la població de 30 a 44 és la que ha estat sotmesa a una major victimització (10,6%). En canvi, la població de 65 anys o més presenta una menor victimització (2,2%).
- La victimització en l'àmbit del vehicle augmenta a mesura que incrementa el nivell d'ingressos de la població. Aquest fet s'explica per la major disposició i ús de vehicle privat entre la població de major renda, i un parc de vehicles més nous. Això però no s'acompleix per a la persones que s'ubiquen en el tram més baix d'ingressos; fet que podria estar indicant també, que les persones amb menys recursos pateixen fets delictius lligats a la subsistència.
- Vers la situació professional, les dades semblen assenyalar que aquelles persones que no han pogut modificar les seves pautes de desplaçament i que han disposat d'un menor accés al teletreball són aquells que han estat més victimitzats, en concret, els que es troben actius.

Gràfic 10. Índex de victimització dels vehicles segons característiques sociodemogràfiques. EVAMB, 2022

La majoria dels fets que succeeixen al vehicle es produeixen quan aquest està allunyat del control dels propietaris, i per tant la relació amb la persona agressora en aquest àmbit sol ser pràcticament inexistente o nul·la. Així, atenent a la relació amb l'agressor en aquest àmbit s'observa com:

- En el 92,8% dels casos la víctima no va veure a la persona infractora.
- En els intents de robatori i els robatoris s'observa un major nombre de casos on hi ha contacte entre víctima i infractor (12,0%). Probablement per això el fet no s'ha arribat a consumir.

L'afectació psicològica en el vehicle mesurada en una escala del 0 al 10 sembla estar relacionada amb l'entitat criminològica dels fets. Així s'observa que:

- Enguany l'afectació psicològica d'aquest àmbit es situa en 5,55 en una escala de 0 a 10. Ara bé, aquells fets que tenen més entitat criminològica, és a dir, aquells que afecten a la totalitat del vehicle, sigui en el robatori del vehicle sencer o dels objectes que hi ha a l'interior [tenen un major impacte psicològic (7,03 i 6,07)]. En canvi, els robatoris d'accessoris i els intents de robatori del vehicle tenen una menor entitat criminològica i, per tant una menor afectació per a les víctimes (4,91).

Taula 13. Veure a l'infractor/a segons tipus de fets contra els vehicles. EVAMB, 2022

%	TOTAL VEHICLE	Robatori objectes interior vehicle	Robatori accessoris vehicle	Robatori vehicle sencer	Intent robatori vehicle
Va veure a l'infractor	6,1	6,8	2,6	5,9	12,0
No va veure a l'infractor	92,8	92,6	95,9	94,1	86,7
Prefereix no contestar	1,1	0,6	1,5	0,0	1,3
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Taula 14. Afectació psicològica segons tipus de fets contra els vehicles. EVAMB, 2022

Afectació psicològica	2022
<i>0-10</i>	
Intent robatori vehicle	5,62
Robatori del vehicle sencer	7,03
Robatori objectes interior vehicle	6,07
Robatori accessoris vehicle	4,91
TOTAL VEHICLE	5,55

A partir dels resultats de l'EVAMB 2022 en l'àmbit del vehicle s'observa que:

- El vehicle és el segon àmbit de prevalença en la victimització metropolitana. El 7,2% de la població ha estat víctima de fets contra el vehicles. Aquesta proporció s'incrementa fins a l'11,2% si es considera el risc dels propietaris.
- D'acord amb els aspectes sociodemogràfics, la major prevalença es relaciona amb els segments i perfils de població que tenen un major accés al vehicle privat i fan un major ús del mateix així, la proporció de víctimes és major entre els homes, les persones en edat adulta i també entre les de major nivell de renda. El canvi de pautes cap a una mobilitat més sostenible té efectes en la victimització, com es desprèn del risc de robatori de bicicletes i de patinets.
- En la majoria de fets contra els vehicles no hi ha contacte entre víctima i infractor.
- L'afectació psicològica dels fets, quan es tracta de tot el vehicle, així com dels objectes de l'interior és la que representa un major cost emocional.

1.2.3. Domicilis

El domicili abrigalla la intimitat de les persones i és un dels béns més ben protegit. Aquesta protecció en dificulta el seu accés i, per tant, la seva victimització és menor. Ara bé, ha estat un dels àmbits que ha seguit una tendència a l'increment al llarg dels darrers anys de la sèrie, amb la importància que això suposa en la vivència de la seguretat de la població metropolitana ja que, com es veurà, d'aquests fets es deriva un gran impacte emocional.

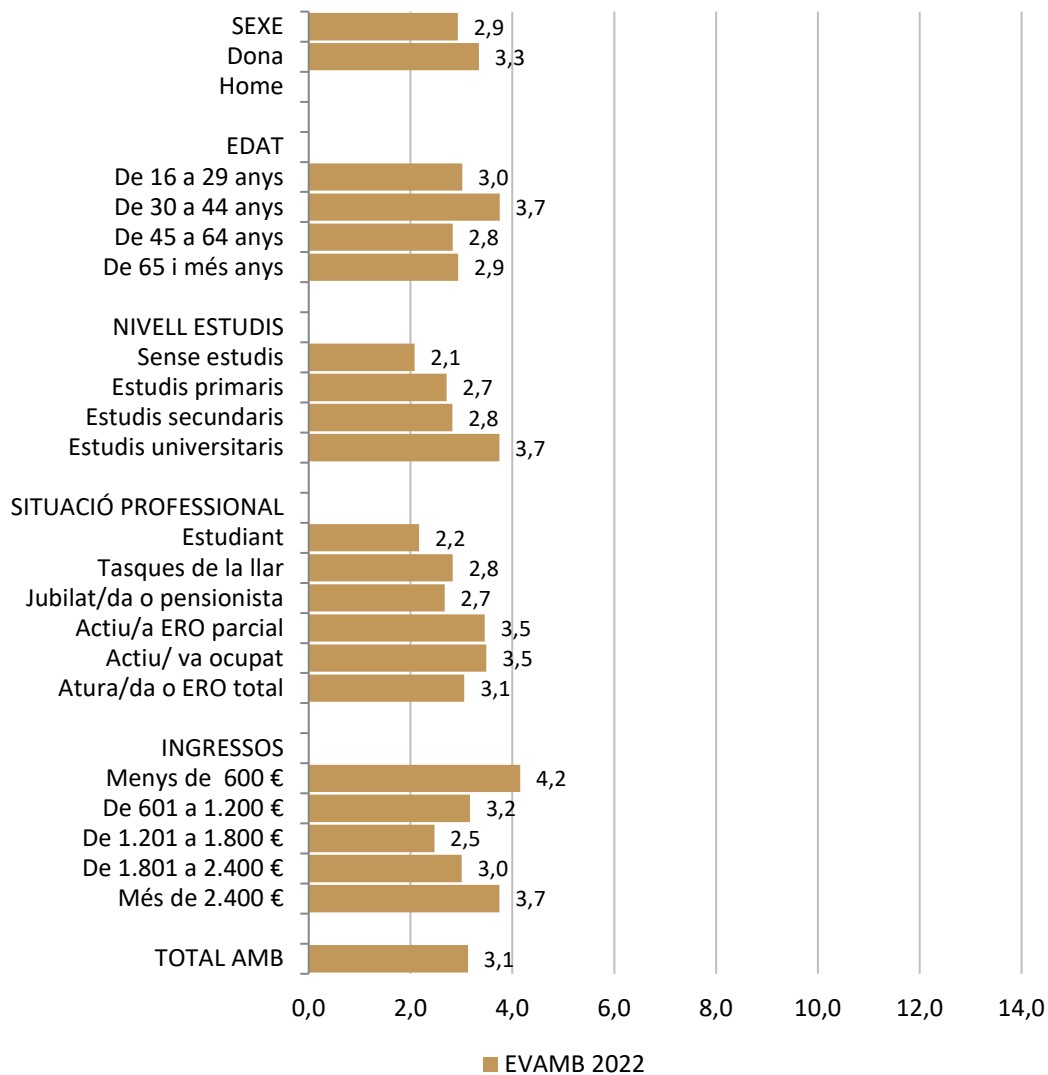
- Enguany, el 3,1% de les persones entrevistades de l'àrea metropolitana ha estat víctima d'un fet contra el seu domicili.
- Com succeïa abans de la pandèmia, els intents de robatori de domicili (2,2%) han estat més freqüents no pas els robatoris consumats (1,0%).

Taula 15. Índex de victimització dels fets contra els domicilis. EVAMB, 2022

	2022	
	Índex de victimització	Multivictimització
Robatori de domicili	1,0	1,1
Intent de robatori de domicili	2,2	1,2
Total AMB	3,1	1,2

D'acord amb les característiques sociodemogràfiques de les víctimes, tal i com mostra el següent gràfic, s'observa com no s'estableixen diferències de sexe. D'acord amb els grups d'edat, tampoc s'observa un patró de relació clar, amb una major prevalença entre les persones amb edats d'entre els 30 i els 44 anys (3,7). Si s'observen les variables de nivell de renda i situació professional, la victimització domiciliar afecta als diferents estrats, però quan es té en compte el nivell d'estudis, es pot veure com a major nivell de formació assolida, major és la victimització.

Gràfic 11. Índex de victimització dels domicilis segons característiques sociodemogràfiques. EVAMB, 2022

Els domicilis es caracteritzen per ser béns immòbils dels quals les persones que hi resideixen en fan un ús en funció de la seva pròpia quotidianitat i pautes horàries. Aquesta particularitat permet que els infractors seleccionin el moment del dia i els mètodes per accedir als domicilis (o intentar-ho) impunement. Si observem la descripció d'aquests fets es constata que:

- En la majoria dels robatoris i intents de robatori dels habitatges no s'ha produït contacte entre víctima i l'agressor/a, fet que significa que són fets que solen tenir lloc quan el domicili no està ocupat.

El domicili és un bé que pertany a l'esfera més íntima de les persones i qualsevol intromissió no volguda deixa una sensació de vulnerabilitat i desempara en les persones que pateixen aquests fets. Per aquest motiu, l'afectació psicològica d'aquest fets sol ser elevada, en concret:

- Enguany, la mitjana de l'afectació psicològica ha estat de 6,81.
- Els robatoris consumats en aquest àmbit són els que comporten un major dany emocional i enguany, l'afectació ha arribat a 7,68. Aquesta dada és rellevant, doncs, la vulnerabilitat en termes del cost emocional que representa patir un fet d'aquestes característiques pot incidir en la construcció del sentiment d'inseguretat.

Taula 16. Va veure l'agressor/a segons tipus de fets contra els domicilis. EVAMB, 2022

%	TOTAL DOMICILI	Robatori al domicili	Intent de robatori al domicili
Va veure a l'agressor/a	18,6	22,3	17,0
No va veure a l'agressor/a	81,0	76,3	83,0
Prefereix no contestar	0,4	1,4	0,0
Total	100,0	100,0	100,0

Taula 17. Afectació psicològica segons tipus de fets contra els domicilis. EVAMB, 2022

Afectació psicològica 0-10	2022
Robatori al domicili	7,68
Intent de robatori al domicili	6,44
TOTAL DOMICILI	6,81

A partir dels resultats de l'EVAMB 2022 sobre la victimització als domicilis s'observa:

- El 3,1% de de la població metropolitana ha estat víctima d'un fet contra el seu domicili. Aquest àmbit incrementa lleugerament i reprèn valors del 2018.
- Si s'observen les característiques sociodemogràfiques de la victimització no es distingeixen diferències de sexe, es mostra una major prevalença entre les persones amb edats entre 30 i 44 anys i no s'estableix una relació lineal entre nivell de renda i els episodis de victimització, però si, en canvi, amb el nivell d'estudis.
- En la majoria dels fets contra els domicilis no s'ha produït contacte entre la víctima i l'agressor.
- És un àmbit de victimització que suposa un elevat cost psicològic que, com no pot ser d'una altra manera interpel·la a la vulnerabilitat de les persones. Enguany, l'afectació dels fets consumats es situa en el 7,68 en una escala del 0 al 10.

1.2.4. Comerços i negocis

Les activitats de compravenda i serveis que es duen terme en els establiments de comerços i negocis també poden ser victimitzades. Comerços, negocis, tallers, etc. es caracteritzen per ser espais que solen funcionar de cara al públic, en franges d'horaris àmplies i que es poden veure subjectes a furt dels béns que ofereixen i a, més a més, al llarg del dia van fent caixa. Tot i que cada vegada molts d'ells es troben més investits per mesures de seguretat, els establiments presenten un potencial risc de ser victimitzats.

Els comerços i negocis van ser un dels sectors que més van patir durant les mesures més restrictives de la pandèmia, doncs la seva tasca es va veure interrompuda amb la sola excepció dels establiments essencials. Durant el 2021 encara patien restriccions horàries i d'aforament, per tant és lògic pensar que aquesta circumstància encara anòmala en aquest sector ha tingut efectes en els índexs de victimització. Així, els resultats de l'EVAMB 2022 mostren com:

- El 0,5% de les persones entrevistades a l'EVAMB han estat víctimes d'algun fet contra la seva botiga o negoci. Ara bé, quan només es considera la població que disposa de comerç o negoci, el risc augmenta fins el 17,9%.
- Els fets detectats per l'EVAMB corresponen sobretot a robatoris sense violència i a intents de robatoris sense violència, si bé també s'han detectat persones que han estat víctimes d'atracament.

Taula 18. Índex de Victimització i Índex de risc. EVAMB, 2022

%	Índex de victimització	Índex de risc (només propietaris)	Multivictimització
Robatori al comerç o negoci	0,3	8,6	1,6

Intent de robatori al comerç o negoci	0,3	8,9	1,4
Atracament al comerç o negoci	0,1	2,1	1,7
Intent d'atracament al comerç o negoci*	0,0	-	-
Total comerços i negocis	0,5	17,9	1,8

NOTA: Quan la mostra de víctimes no és suficient no es presenten resultats per a l'índex de risc i la multivictimització.

L'escassetat de persones propietàries de botigues i negocis detectada per l'EVAMB, així com de la seva victimització, origina que no s'ofereixin resultats desagregats segons les característiques sociodemogràfiques. En canvi, malgrat la mostra és escassa, sí que es pot oferir informació relativa al contacte amb l'infractor i sobre l'afectació psicològica en aquells tipus de fets no s'ha registrat prou casos:

- En la majoria de casos no hi ha contacte entre víctima i la persona que delinqueix, doncs la victimització més habitual és caracteritzada per robatoris sense violència, que, generalment, solen donar-se sense que la persona propietària se n'adoni.
- Globalment, l'afectació psicològica en aquest àmbit és baixa, doncs en una escala del 0 al 10 es situa al 4,88. Ara bé, destaca l'afectació que generen els robatoris consumats (5,19).

Taula 19. Relació amb l'infractor/a segons tipus de fets contra el comerç o negoci. EVAMB, 2022

%	TOTAL COMERÇ O NEGOCI	Robatori al comerç o negoci	Intent de robatori al comerç o negoci	Atracament al comerç o negoci
Va veure a l'infractor	32,9	21,7	41,6	39,9
No va veure a l'infractor	61,4	50,8	50,8	60,1
Prefereix no contestar	5,7	7,5	7,5	0,0
Total	100,0	100,0	100,0	100,0

Taula 20. Afectació psicològica segons tipus de fets contra el comerç o negoci. EVAMB, 2022

	Afectació psicològica
0-10	2022
Robatori al comerç o negoci	5,19
Intent de robatori al comerç o negoci	4,29
Atracament al comerç o negoci	4,81
Intent d'atracament al comerç o negoci*	-
TOTAL COMERÇ O NEGOCI	4,88

NOTA: Quan la mostra de víctimes no és suficient no es presenten resultats per a l'afectació psicològica.

En l'àmbit del comerç i/o negoci, els resultats de l'EVAMB 2022 mostren com:

- Malgrat que les restriccions més severes relatives a la pandèmia ja s'havien acabat, sí que és veritat que durant el 2021 els comerços i negocis encara patien restriccions vers l'aforament i als horaris d'obertura, i això es veu reflectit en la victimització.
- El 0,6% de les persones entrevistades ha estat víctima d'algun fet contra la seva botiga o negoci. Ara bé, quan només es considera la població que disposa de comerç o negoci, el risc augmenta fins el 12,7%.
- Els fets detectats en aquest àmbit corresponen sobretot a robatoris sense violència i a intents de robatori.
- Pràcticament no es produeix contacte entre l'infractor i la víctima i l'afectació psicològica és, en general, baixa.

1.2.5. Segones residències

La majoria de la població metropolitana no disposa de segona residència, pel que la victimització en aquest àmbit sol ser escassa. Els resultats de l'EVAMB 2022 mostren com:

- La victimització de les segones residències ha estat del 0,9%, si bé el risc de les persones propietàries s'incrementa fins al 4,4%.
- En les segones residències els períodes de desocupació són majors que en el domicili habitual, fet que incrementa el risc de robatori consumat, que és més elevat que el dels intents de robatori.

Taula 21. Índex de victimització i risc dels fets contra les segones residències. EVAMB, 2022

%	Índex de victimització	Índex de risc (només propietaris)	Multivictimització
Robatori de la segona residència	0,5	2,3	1,2
Intent de robatori de la segona residència	0,4	2,1	1,1
Total segona residència	0,9	4,4	1,1

Altre vegada, igual que en el cas dels comerços i/o negocis, la mostra i l'escassetat de víctimes en aquest àmbit fa que no es puguin oferir resultats desagregats segons les característiques sociodemogràfiques.

En canvi, malgrat les poques víctimes detectades per l'EVAMB 2022 sí que es pot oferir informació relativa al contacte amb l'infractor i l'afectació psicològica. Així:

- Pel que fa a la relació entre víctima i victimari/a, en els fets contra les segones residències el contacte entre la víctima i l'agressor/a sol ser inexistent (5,6%), doncs aquests tenen lloc principalment quan es troben deshabitades.
- L'afectació psicològica és baixa i ha disminuït respecte a l'edició anterior, ara bé aquesta és major quan el fet s'ha consumat que no pas quan ha acabat en un intent (7,29 i 4,51, respectivament).

Taula 22. Relació amb l'infractor segons fets contra la segona residència. EVAMB, 2022

%	TOTAL SEGONA RESIDÈNCIA	Robatori a la segona residència	Intent de robatori a la segona residència
Va veure a l'infractor	5,6	4,8	6,5
No va veure a l'infractor	93,3	95,2	91,1
Prefereix no contestar	1,1	0,0	2,4
Total	100,0	100,0	100,0

Taula 23. Afectació psicològica segons tipus de fets contra la segona residència. EVAMB, 2022

Afectació psicològica 0-10	2022
Robatori a la segona residència	7,29
Intent de robatori a la segona residència	4,51
TOTAL SEGONA RESIDÈNCIA	6,02

En resum, la victimització en les segones residències es caracteritza per:

- Ser una victimització que afecta a un percentatge escàs de la població metropolitana (0,9%), si bé el risc de victimització és alt entre les persones propietàries 4,4%.
- En aquest àmbit, a diferència dels domicilis, predominen els fets consumats sobre els intents.
- La victimització es manté respecte l'any anterior, doncs el confinament municipal del primer trimestre del 2021 pot haver fet que augmentessin els períodes de temps en què aquestes residències s'han mantingut desocupades, facilitant l'accés als infractors.
- La relació amb l'infractor és pràcticament inexistent i l'afectació psicològica és major quan el fet s'ha consumat que no pas quan ha quedat en un intent.

1.2.6. Cibercriminalitat i victimització online

Tradicionalment l'EVAMB s'ha centrat en l'activitat delictiva convencional, en aquella que es dona en els espais urbans de la vida quotidiana: carrers, places, transport públic, domicilis, comerços, etc. i que afecten les persones de manera individual. Per tant, s'exclouen altres manifestacions delictives que malgrat poden ser significants en termes d'impacte, com per exemple la corrupció, els delictes ecològics o aquells que passen a l'espai digital o virtual. Fins ara també s'excloïen els fets relacionats amb el ciber-espai (xarxes socials, tràmits i comptes online, aparells intel·ligents,...).

Tanmateix, les tecnologies de la informació i la comunicació formen part de la realitat quotidiana de les persones, i això ha suposat l'aparició d'un nou i rellevant espai per a l'oportunitat delictiva que s'ha vist potenciat arrel de la situació sanitària amb l'augment del teletreball i l'ús de les noves tecnologies. L'any 2003, conscients de l'imminent rellevància de TIC's i de l'ús generalitzat d'Internet es va incloure un mòdul pioner per demanar a les persones usuàries d'internet si havien patit alguna agressió informàtica en els seus equips. Aleshores els resultats van ser els següents: el 6,9% de la població metropolitana afirmava haver estat víctima d'un atac informàtic, el que suposava el 20% de les persones que aleshores tenien alguna forma de connexió a internet. Els principals fets de victimització foren aleshores els atacs de virus informàtics (risc del 13,9%), seguit de la divulgació de dades personals sense permís (5%) i l'assetjament (4%). Les estafes en la compra de productes se xifrava aleshores en el 0,8%.

En la passada edició, en l'EVAMB 2021 arrel de la irrupció de la pandèmia i l'increment de compres i usos dels dispositius electrònics, es va considerar adient recuperar aquestes informacions, doncs és ben sabut que la situació pandèmica va accelerar i augmentar l'ús de les noves tecnologies. Per aquest mateix motiu enguany es manté l'anàlisi d'aquest àmbit de victimització, en què s'incorpora fets relatius a l'accés a l'espai virtual de víctimes i infractors.

Concretament el qüestionari pregunta per tres fets:

- Infecció dels dispositius electrònics a partir de virus o arxius maliciosos que bloquegen i/o esborren, danyen o fan inaccessible algun dada o arxiu.
- Robatori de diners o pagaments sense permís accedint a les seves dades bancàries online.
- Engany o estafa en la compra online d'algun bé o servei.

A més, donada que l'expansió significativa i accelerada que la COVID 19 va suposar, enguany hem volgut saber si en el cas en què els dispositius electrònics s'hagin infectat a partir de virus o arxius maliciosos, si el dispositiu era personal o de l'empresa.

Actualment aquests fets no s'inclouen en el càlcul de l'índex global de victimització. Tanmateix, fora bo obrir el debat, sobretot tenint en compte que aquests fets ja s'han incorporat al còmput dels índexs de victimització en altres enquestes europees. En el cas de l'EVAMB, en la passada edició es va realitzar un anàlisi de components principals², el qual ha mostrat que aquests fets

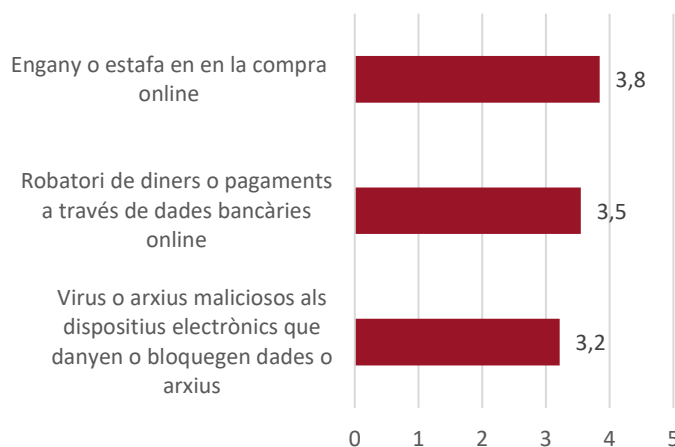
² L'Anàlisi de Components Principals és un mètode algebraic-estadístic que permet sintetitzar i estructurar la informació d'una matriu de dades procedents d'un conjunt de variables interrelacionades. És un mètode que ens permet sintetitzar i estructurar un conjunt de variables a partir de components principals que les agrupa, a partir de combinacions lineals

s'agrupen en una sol component, és a dir, el de la delinqüència informàtica. Per tant, es podria considerar un àmbit delictiu consistent i amb prou coherència interna per a configurar un àmbit delictiu propi.

Ara sí, pel que fa als resultats obtinguts,:

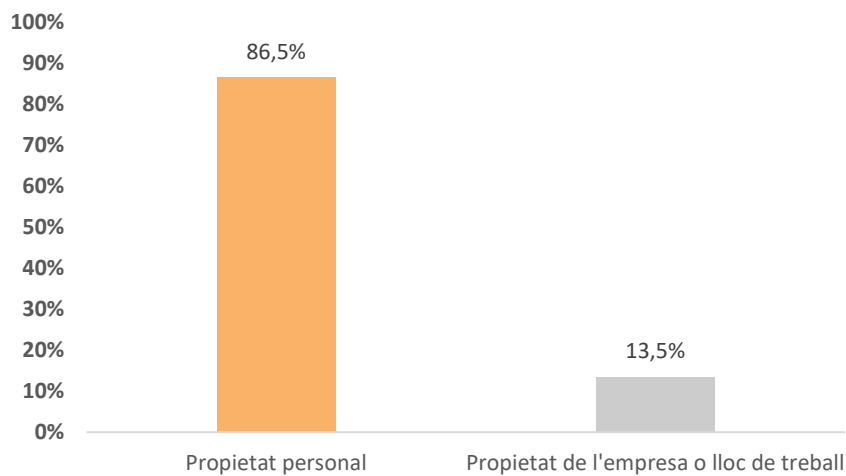
- El 9,14% de les persones entrevistades afirma que ha estat víctima d'un fet relacionat amb aquest àmbit.
- L'engany o l'estafa en la compra de productes online és el fet de victimització més freqüent (3,8 %).
- El segueix el robatori de diners o pagaments a través de dades bancàries online (3,5%).
- I en tercer lloc, en un 3,2% dels casos s'ha produït una infecció dels dispositius electrònics a partir de virus o arxius maliciosos que bloquegen i/o esborren, danyen o fan inaccessible algun dada o arxiu.
- En més del 85% dels casos aquestes tipologies de victimització han passat en els dispositius personals. Ara bé cal destacar que en un 13,5% dels casos han succeït en dispositius de l'àmbit laboral. Aquesta dada és rellevant, per l'orientació preventiva d'aquests fenòmens tant en l'àmbit personal, com de cara a les empreses i negocis.

Gràfic 12. Fets en l'àmbit de la victimització online. EVAMB, 2022.

de les variables originals, s'obté un nou conjunt o component, que elimina les possibles correlacions entre els variables originals i ens permet determinar les dimensions o components subjacents amb la finalitat d'obtenir uns índexs o indicadors. Dit en altres amb altres paraules, mitjançant aquesta tècnica es sintetitzen i s'agrupen els fets en dos components, d'una banda el component de ciberdelinqüència i d'altra banda, en les estafes.

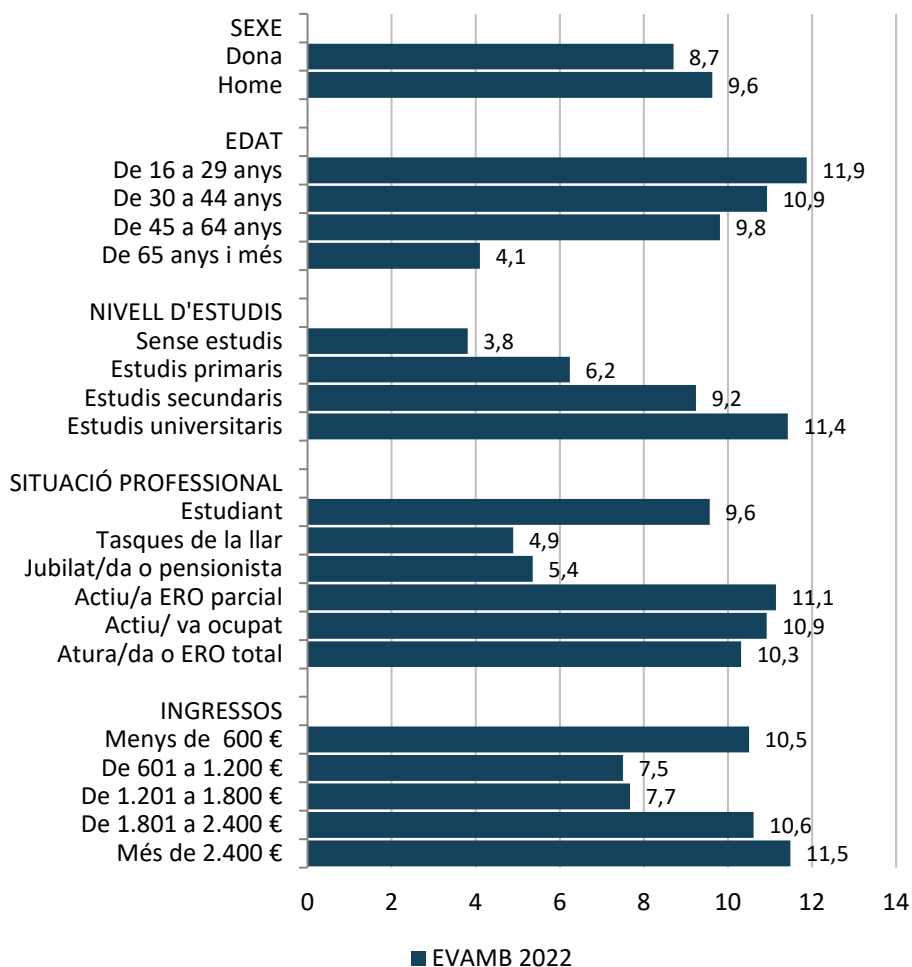
Gràfic 13. Tipologia del dispositiu. EVAMB, 2022.

El caràcter exploratori de l'estudi d'aquest àmbit en l'EVAMB implica que, a l'hora de descriure aquest tipus de victimització, només es pugui oferir el perfil de les víctimes. Així, si es tenen en compte les característiques de les víctimes s'observa com:

- Malgrat no s'aprecien diferències significatives entre dones i homes, en canvi sí que s'observen en termes d'edat: tot sembla apuntar que la població més jove és més victimitzada que la població en edats més avançades.
- Els ciberriscos són majors entre la població amb major nivell d'estudis i en una situació laboral activa. En canvi, les persones jubilades i les que es dediquen a les tasques de la llar han estat víctimes d'aquests fets en menor mesura.
- Respecte al nivell d'ingressos, la victimització es produeix en una doble direcció; entre la població amb menors ingressos i entre la població amb més ingressos. No es detecta per tant una relació lineal entre la victimització i el nivell de renda.

Gràfic 14. Índex de victimització online segons característiques sociodemogràfiques de la víctima. EVAMB, 2022

A partir dels resultats de l'EVAMB 2022 en l'àmbit de la ciberdelinqüència i la victimització online s'observa com:

- El 9,14% de les persones de l'àrea metropolitana de Barcelona ha patit un fet relacionat amb la ciberdelinqüència.
- La victimització més freqüent ha estat aquella relacionada amb l'engany o l'estafa en la compra de productes online (3,8%) i el robatori de diners o pagaments a través de dades bancàries online (3,5%). Les infeccions dels dispositius electrònics a partir de virus o arxius maliciosos que bloquegen i/o esborren, danyen o fan inaccessible algun dada o arxiu han afectat un 3,2% de la població metropolitana .
- La majoria d'aquests fets succeeixen en els dispositius personals. Ara bé, en el 13,4% dels casos aquestes victimitzacions s'han produït en dispositius que pertanyen a les empreses.
- Cal recordar que l'anàlisi d'aquests fets és exploratori i les victimitzacions no s'inclouen en el càlcul de l'índex global de victimització. Tanmateix, cal reflexionar sobre la conveniència o no de quantificar i analitzar la victimització online a partir

de l'EVAMB, el que requerirà d'un debat tècnic i conceptual que cal tenir en compte. Aquesta dada és rellevant, per a l'orientació de polítiques de prevenció tant en l'àmbit personal, com de cara a les empreses i negocis en què queda palès que serà un àmbit en el que s'hauran de prendre mesures.

2. TERRITORI, MOBILITAT, ACTIVITATS QUOTIDIANES I VICTIMITZACIÓ

En les successives edicions de l'EVAMB s'ha constatat que els fets delictius presenten certes regularitats en relació a la seva distribució territorial i temporal al llarg del dia, doncs aquests ressegueixen els fluxos de les activitats i de les mobilitats quotidianes de la població que viu a la metròpoli barcelonina.

Ara bé, amb la irrupció de la pandèmia de la Covid-19 aquestes regularitats tant en les diferents activitats socials (de relació i trobada, de feina, etc.) i en la mobilitat de les persones es van veure afectades i van tenir conseqüències directes en la vida social, el treball, en l'ús dels modes de transport, etc. Durant el 2021, malgrat la recuperació de certa normalitat en la vida urbana, la pauta quotidiana de desplaçaments encara es veia afectada per les restriccions i la victimització registrada, tot i incrementar lleugerament, encara es troba lluny dels índexs anteriors.

En aquest capítol s'analitza si es mantenen els patrons territorials que s'han vingut observant en edicions anteriors de l'EVAMB³ o si, al contrari, s'albiren algunes de les alteracions substantives en la localització de les victimitzacions al territori atesos els canvis en les pautes de mobilitat quotidiana i la consegüent davallada en la incidència delictiva.

Amb aquesta finalitat s'analitza, en primer lloc, la relació entre el lloc on viuen les víctimes i el lloc de la victimització. S'ofereix, la desagregació territorial dels índexs de victimització que permet identificar la proporció d'habitants d'un territori que han patit un fet que ha considerat delictiu i la distribució territorial d'aquests. Les dinàmiques territorials de l'activitat delictiva estan intensament relacionades amb la distribució funcional dels nodes d'activitat al territori i, per tant, amb les activitats quotidianes que les persones hi desenvolupen. Tenint en compte això, en segon lloc, en aquest capítol s'analitza la relació entre les mobilitats quotidianes, el moment del dia en què succeeix la victimització i com tot això convergeix en els diferents espais d'atracció delictiva de l'àrea metropolitana de Barcelona.

³.- Sobrino Garcés, C., Murrià Sangenis, M., González Murciano (2021). "Las encuestas de victimización como fuente de datos para la investigación criminológica. Un ejemplo a partir de la Encuesta de Victimización del Área Metropolitana de Barcelona". *Revista Española De Investigación Criminológica*, 19(2), 1–31. <https://doi.org/10.46381/reic.v19i2.509>

2.1. Pautes territorials de la victimització

2.1.1. D'on són les víctimes

Les pautes territorials de la victimització s'analitzen a partir de les regularitats en la distribució de la victimització i de l'activitat delictiva (on viuen les víctimes i on passen els fets). Per a mesurar la primera s'utilitza la desagregació territorial dels índexs de victimització, que quantifica la proporció de persones residents a un determinat territori que han patit un fet delictiu. Per tant, exposa la desigual distribució territorial del lloc de residència de les víctimes.

Els índexs de victimització es desagreguen territorialment en funció de les cinc zones metropolitanes (Barcelona, Besòs, Llobregat-continu, Ordal-Llobregat i Vallès-Collserola) i també segons la grandària poblacional dels municipis. Els resultats constaten que la proporció de víctimes és en general més elevada entre la població que viu a les ciutats més grans i centrals del territori metropolità, amb algunes especificitats:

- Gairebé el 25% de la població resident a Barcelona ha estat víctima d'un fet delictiu, el que situa aquesta ciutat com el territori metropolità amb un índex més elevat. Els majors índexs de victimització dels barcelonins i barcelonines corresponen als àmbits de la seguretat personal (18,1%) i dels vehicles (7,2%).
- Segueix la zona del Besòs, amb un índex de victimització del 20,7%. En aquest àmbit territorial la victimització és major entre els residents de Badalona (22,9%) que entre la població de Santa Coloma de Gramenet (13,9%). Badalona destaca especialment per la seva victimització en l'àmbit dels domicilis, la més elevada de la metròpoli (4,3%).
- A la zona del Llobregat continu l'índex de victimització global arriba al 20,2%. L'Hospitalet de Llobregat obté un índex victimització de 23,0% i a Cornellà de Llobregat la proporció de víctimes és del 20,2%. Pel que fa als àmbits delictius, L'Hospitalet de Llobregat destaca per tenir un índex de victimització contra els vehicles superior al de la resta de municipis de més de 75.000 habitants.

Taula 24. Índex de victimització global, segons àmbits territorials i grandària municipal. EVAMB, 2022

ÀMBIT TERRITORIAL	2022
Barcelona	24,9
Besòs	20,7
Delta	15,9
Llobregat continu	20,2
Ordal-Llobregat	11,2
Vallés-Collserola	17,6
Total AMB	21,6

GRANDÀRIA MUNICIPAL	2022
Barcelona	24,9
L'Hospitalet de Llobregat	23,0
Badalona	22,9
Santa Coloma de Gramenet	13,9
Sant Cugat del Vallès	17,4
Cornellà de Llobregat	20,2
Sant Boi de Llobregat	12,2
Municipis de 50.000 a 75.000 habitants	15,8
Municipis de 25.000 a 50.000 habitants	17,9
Municipis de menys de 25.000 habitants	15,6
Total AMB	21,6

Taula 25. Índex de victimització segons àmbits delictius, àmbits territorials i grandària municipal. EVAMB, 2022

ÀMBIT TERRITORIAL	Seguretat personal	Vehicles	Domicilis	Segona residència	Comerços i negocis
Barcelona	18,1	7,2	3,5	1,0	0,8
Besòs	12,5	6,6	3,5	0,6	0,3
Delta	7,9	7,0	2,4	0,8	0,6
Llobregat continu	11,5	8,2	2,0	0,8	0,5
Ordal-Llobregat	6,7	3,5	2,3	0,5	0,0
Vallés-Collserola	7,1	7,9	3,8	1,0	0,8
Total AMB	14,0	7,2	3,1	0,9	0,6

GRANDÀRIA MUNICIPAL	Seguretat personal	Vehicles	Domicilis	Segona residència	Comerços i negocis
Barcelona	18,1	7,2	3,5	1,0	0,8
L'Hospitalet de Llobregat	14,0	8,4	1,9	0,9	0,8
Badalona	14,9	6,0	4,3	0,7	0,3
Santa Coloma de Gramenet	7,6	5,0	1,4	0,7	0,3
Sant Cugat del Vallès	8,7	6,0	3,3	1,0	1,4
Cornellà de Llobregat	14,2	7,3	1,7	1,0	0,7
Sant Boi de Llobregat	6,6	3,9	1,7	0,0	0,3
Municipis de 50.000 a 75.000 habitants	6,5	6,5	2,8	1,8	0,7
Municipis de 25.000 a 50.000 habitants	6,6	10,0	3,2	0,3	0,0
Municipis de menys de 25.000 habitants	9,1	6,6	3,0	0,4	0,4
Total AMB	14,0	7,2	3,1	0,9	0,6

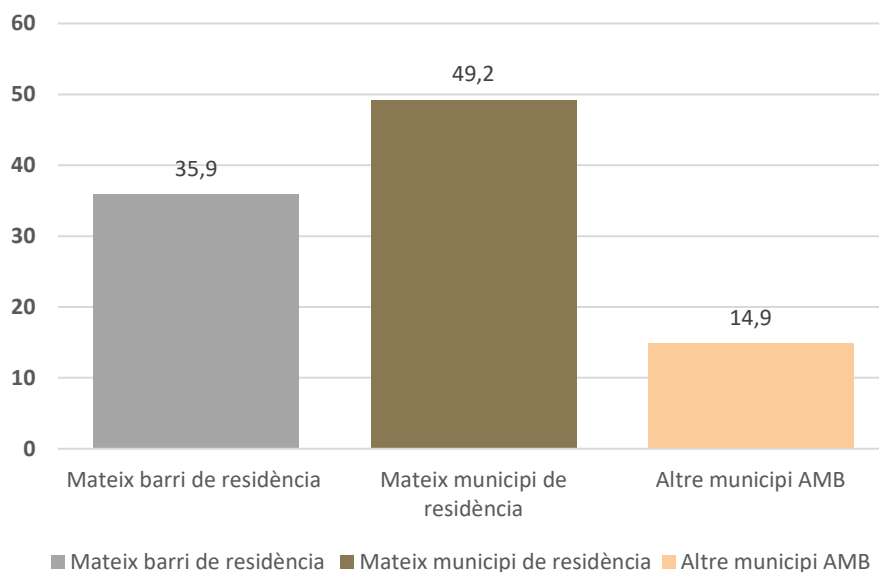
2.1.2. Localització de la victimització: on passen els fets delictius?

Els fets delictius i per tant, la victimització, no tenen perquè produir-se necessàriament en el territori de residència. Per aquest motiu a continuació es comparen les variables sobre el lloc on viuen les víctimes amb la localització dels fets. Els fluxos delictius resultants es poden classificar en funció de si les persones han estat víctimes: a) al barri on viuen; b) en un altre barri del mateix municipi; c) en un altre municipi de l'àrea metropolitana⁴. El gràfic 15 ofereix aquestes informacions a escala metropolitana.

⁴ Cal dir que l'àmbit de referència d'aquest estudi és l'àmbit metropolità, pel que quedaran fora d'aquestes anàlisis aquells episodis delictius que han passat fora del mateix, és a dir, a la resta de Catalunya, Espanya o a l'estranger (si bé es registren igualment per part de l'enquesta).

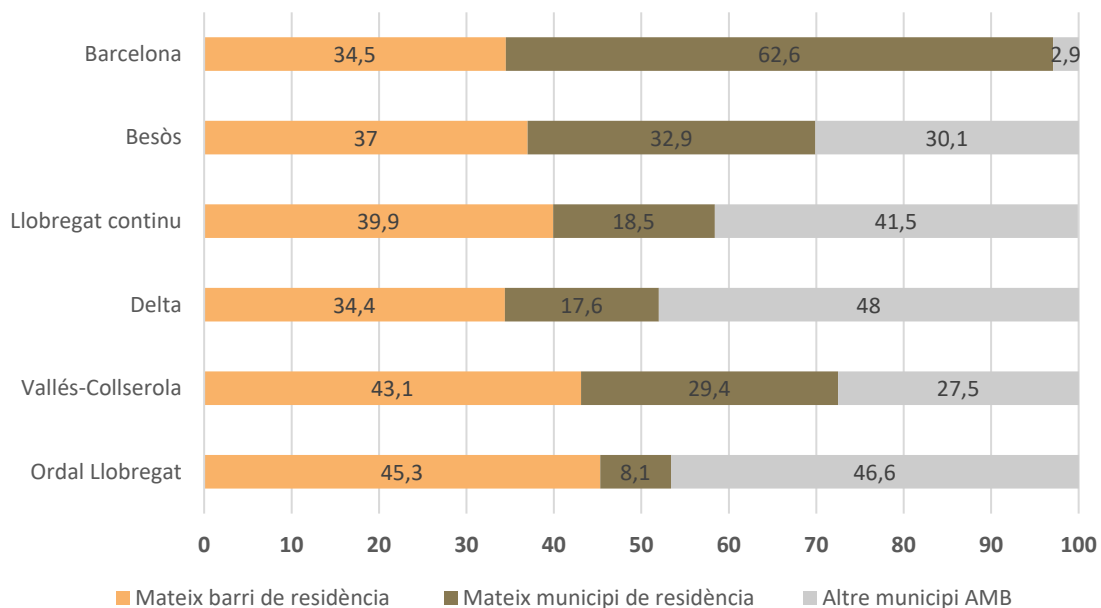
Tal i com s'observa, la majoria dels episodis delictius es produeixen al municipi de residència (el 35,9% al mateix barri i el 49,2% a la resta de la ciutat). Ara bé, gairebé un 15% de les persones han estat victimitzades en un altre municipi de l'AMB. Per tant, aquest resultat sembla apuntar que l'impacte de les restriccions de mobilitat que encara es patien durant el 2021 en la localització de la victimització ha estat moderat, doncs es manté la mateixa distribució de les darreres edicions, si bé incrementa lleugerament l'autocontenció (fets al mateix municipi).

Gràfic 15. Localització de la victimització segons proximitat a la residència. EVAMB, 2022

Així doncs, encara que la majoria de les victimitzacions es produeixen al mateix municipi de residència, un volum important d'elles succeeixen en altres municipis. Si es posen en relació aquestes informacions amb les zones metropolitanes on viuen les víctimes, s'observa com la major autocontenció delictiva per a la població resident es produeix a Barcelona (el 97,1% de les víctimes han patit un fet dins la seva ciutat, de les quals fins un 34,5% al seu barri). En canvi, gran part de la victimització que s'observa a la resta de zones metropolitanes es vincula als fluxos de mobilitat, especialment entre la població de l'Ordal-Llobregat i el Llobregat continu.

Gràfic 16. Localització de la victimització segons àmbits territorials de residència. EVAMB, 2022

Quan s'analitzen les diferències de localització associades als principals àmbits de victimització, es constaten dues dinàmiques diferenciades. D'una banda, una activitat delictiva que s'ubica en la proximitat del lloc de residència i que afecta a domicilis i vehicles. D'altra banda, una victimització d'abast metropolità, associada sobretot a la victimització personal.

Com es pot observar a la taula següent, la victimització al propi barri té per objecte principal els domicilis i els vehicles. Lògicament, la pràctica totalitat de fets contra els domicilis tenen lloc al barri de residència (un 96,7%, vegeu nota a peu de taula). En el cas dels vehicles, destaca que fins un 49,2% dels fets succeeixen al propi barri de residència, on solen estar aparcats durant la nit. En canvi, la victimització que busca obtenir beneficis de la mobilitat de la població es troba més diversificada i afecta sobretot a la seguretat personal, vehicles i negocis.

Taula 26. Localització de la victimització segons principals àmbits delictius. EVAMB, 2022

	Mateix barri de residència	Mateix municipi	Altre municipi AMB	Total
Seguretat personal	22,2	62,0	15,8	100,0
Vehicles	49,2	34,3	16,5	100,0
Domicilis*	96,7	2,0	1,3	100,0
Comerç o negoci	25,5	49,9	24,6	100,0
Total AMB	35,9	49,2	14,9	100,0

*NOTA. L'EVAMB demana pels episodis de victimització que van succeir al llarg de l'any anterior al moment de l'entrevista. Les persones que han patit un fet contra el seu domicili en un altre barri són aquelles que han canviat de lloc de residència durant aquest període.

Un altre indicador de la distribució de l'activitat delictiva en el territori és el mapa delictiu, que es construeix a partir del recompte i la localització concreta del fet (o fets) que relaten les víctimes. Es tracta d'un indicador que es realitza des de l'any 1990 i que en els darrers anys, gràcies a les tècniques per tractar la informació geogràfica, parteix de la georeferenciació en coordenades de la ubicació dels fets. A partir d'aquesta geolocalització es poden realitzar diversos tractaments: agregació dels fets segons territoris, volum de fets en àrees concretes i mapes de densitats. Tots ells tenen un valor descriptiu, que permet visualitzar la localització dels fets aportant informació útil per a les institucions responsables de la seguretat ciutadana.

Els resultats d'enguany exposen l'atracció de la centralitat i la influència de la grandària municipal en la distribució dels fets delictius:

- La relació entre activitat delictiva i grandària municipal s'observa nítidament. La majoria de fets delictius que s'han detectat s'ubiquen a la ciutat de Barcelona, d'on es desprèn que la ciutat més poblada, gran i central és un escenari preferent per a l'activitat delictiva, doncs s'hi ha localitzat el 64,7% del fets, sobretot en els relacionats amb la seguretat personal (69,7% dels fets) i el comerç o negoci (70,8%).
- A molta distància, les zones del Llobregat continu i del Besòs, on s'ubiquen les altres ciutats més grans de la metròpoli, són escenari cadascuna de l'11% i el 10,2% dels fets registrats per l'EVAMB (arribant gairebé a 18% dels fets). La influència que exerceixen les ciutats de L'Hospitalet de Llobregat (6,6%) i de Badalona (6,6%) n'és determinant.

Taula 27. Mapa delictiu. Distribució dels fets de victimització segons zones i grandària municipal. EVAMB, 2022

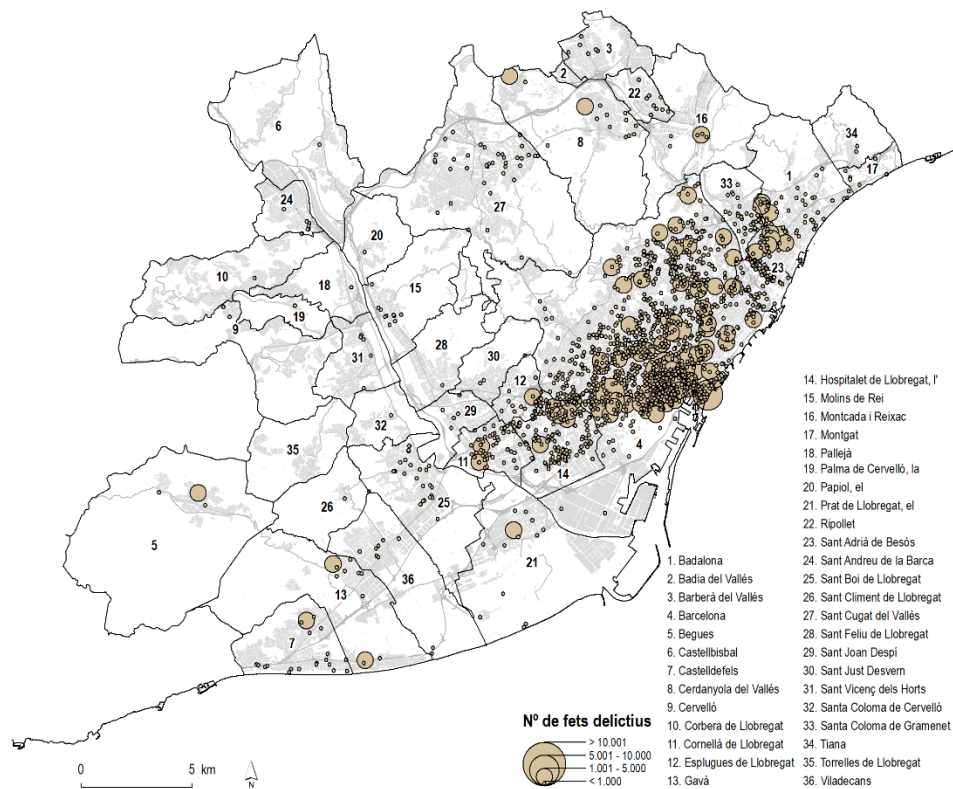
ÀMBIT TERRITORIAL	Seguretat			Comerç	
	Global	personal	Vehicles	Domicilis	i negoci
Barcelona	64,7	69,7	55,9	56,5	70,8
Besòs	10,2	10,4	9,8	12,7	6,8
Delta	6,8	5,2	10,1	6,9	7,8
Llobregat continu	11,0	9,2	15,4	10,9	9,0
Ordal-Llobregat	1,7	1,7	1,4	2,6	0,0
Vallés-Collserola	5,6	3,8	7,3	10,3	5,5
Total AMB	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

GRANDÀRIA MUNICIPAL	Seguretat			Comerç	
	Global	personal	Vehicles	Domicilis	i negoci
Barcelona	64,7	69,7	55,9	56,5	70,8
L'Hospitalet de Llobregat	6,6	6,0	8,2	5,8	6,6
Badalona	6,6	7,4	4,8	8,5	4,0
Santa Coloma de Gramenet	1,8	1,6	2,0	2,0	2,2
Sant Cugat del Vallès	1,7	1,3	1,9	2,9	3,2
Cornellà de Llobregat	2,4	2,1	3,2	2,2	2,4
Sant Boi de Llobregat	0,9	0,8	1,1	1,3	0,7
Municipis de 50.000 a 75.000 hab.	5,0	3,2	6,6	7,3	7,0
Municipis de 25.000 a 50.000 hab.	5,1	3,2	10,1	7,1	0,0
Municipis de menys de 25.000 hab.	5,1	4,6	6,2	6,3	3,0
Total AMB	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

La georeferenciació en coordenades de tots els fets registrats és una de les potencialitats de l'EVAMB perquè, a diferència d'altres enquestes de victimització en l'àmbit comparat, permet localitzar-los de forma pràcticament exacta en el territori metropolità.

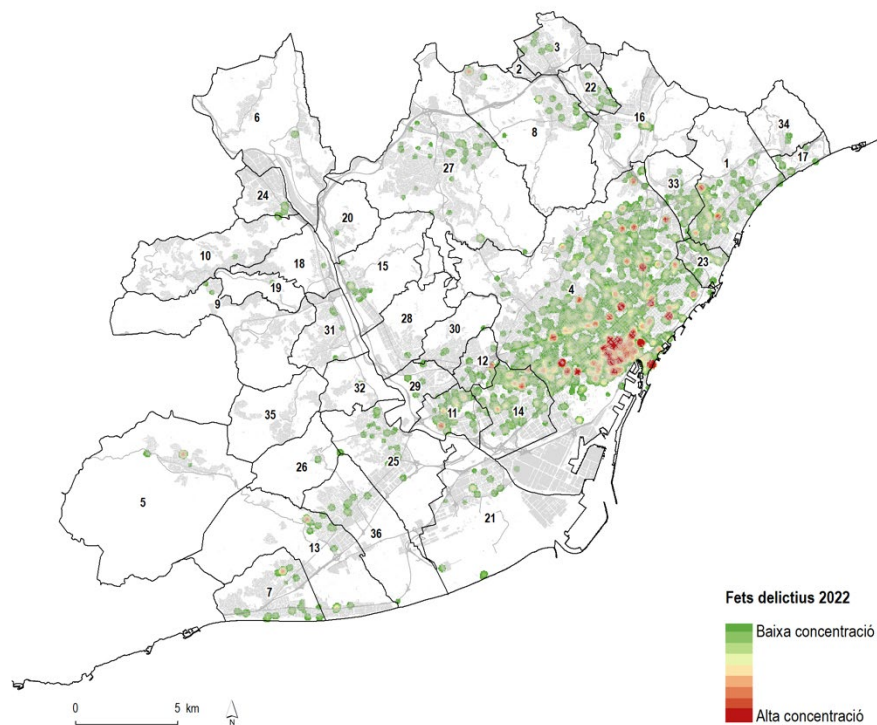
El mapa 2 presenta la localització de tots els fets registrats per l'EVAMB 2022. Els resultats mostren una major localització de l'activitat delictiva a la capital metropolitana, sobretot en les seves zones de major centralitat però també mostra altres pols d'atracció als centres dels municipis metropolitans, i fins i tot algunes localitzacions en zones més perifèriques.

Mapa 2. Mapa delictiu metropolità. EVAMB, 2022

En el següent mapa es mostra la concentració de fets de victimització segons la proximitat teòrica entre punts emprant la densitat de Kernel. Aquest tipus de mapa permet apreciar amb major claredat les zones de major concentració delictiva de l'àrea metropolitana (en color vermellós). S'observa el rol predominant del centre de la ciutat de Barcelona, encara que també es poden apreciar un major nombre de petites zones de densitat delictiva a l'interior dels municipis.

Mapa 3. Concentració dels fets delictius segons la funció de densitat de Kernel. EVAMB, 2022

2.2. Activitat quotidiana, mobilitat i victimització

2.2.1. Activitats, mobilitats quotidianes i victimització

Any rere any les anàlisis de l'EVAMB han permès aprofundir sobre la relació entre la mobilitat i les pautes d'activitat quotidiana amb els patrons de l'activitat delictiva. Per aquest motiu es demana a les víctimes de fets contra la seguretat personal i els vehicles (béns mòbils) què estaven fent en el moment en que succeïen aquests fets. Aquesta pregunta no es realitza a la població resident a Barcelona (no consta al qüestionari de l'EVB). Tanmateix, els efectes d'aquesta absència són poc rellevants en termes globals atesa l'elevada autocontenció delictiva de la ciutat (recordem que l'índex d'autocontenció ha estat del 97%).

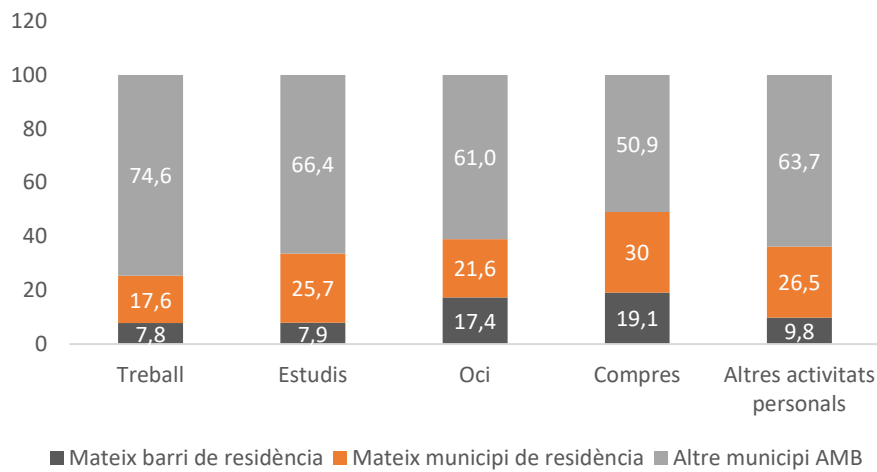
Considerant altres recursos i línies de recerca de l'IERMB, les respostes s'han agrupat d'acord amb les categories utilitzades per l'Enquesta de mobilitat en dia feiner (EMEF), que diferencia les mobilitats ocupacionals (la mobilitat habitual per treball i per estudis) de les mobilitats personals (compres, oci, gestions personals, ...) ⁵. Aquesta anàlisi és cabdal per entendre la complexitat de la victimització tant des d'una perspectiva metropolitana com per a la gestió municipal, perquè permetria dur a terme càlcul d'indicadors de risc de victimització associats a la mobilitat habitual de la població metropolitana, en funció de l'origen i la destinació del desplaçament, el mode de transport, el moment del dia i de les pròpies característiques individuals de la població.

Els resultats mostren que han estat les mobilitats ocupacionals i per oci les que han generant una major probabilitat de victimització intermunicipal:

- Pel que fa a les persones victimitzades mentre s'estaven o es desplaçaven cap a la feina, en la seva gran majoria han patit l'episodi delictiu fora del seu municipi de residència (el 74,6%). Aquest percentatge ha estat del 66,4% entre els i les estudiants i del 63,7% entre les persones victimitzades mentre es desplaçaven per altres motius personals (acompanyar persones, cures, anar al metge, etc.).
- Els patrons delictius varien entre aquelles persones que han esdevingut víctimes mentre estaven comprant o gaudint d'activitats d'oci. En aquests casos la victimització al propi barri i municipi de residència ha adquirit una major importància com a escenari delictiu.

⁵Actualment l'equip de convivència i seguretat urbana de l'IERMB està treballant sota el marc del projecte "Victimisation in place: Routine activities, neighbourhood structure, and the spatial distribution of journey to victimisation before and after COVID (VIPolis)". Finançat per l'Agència Estatal de Investigació (Ref Projecte PID2020-114012GB-100), anàlisis més acurades sobre aquesta realitat.

Gràfic 17. Localització dels fets contra la seguretat personal i el vehicle segons activitat de les víctimes. EVAMB, 2022

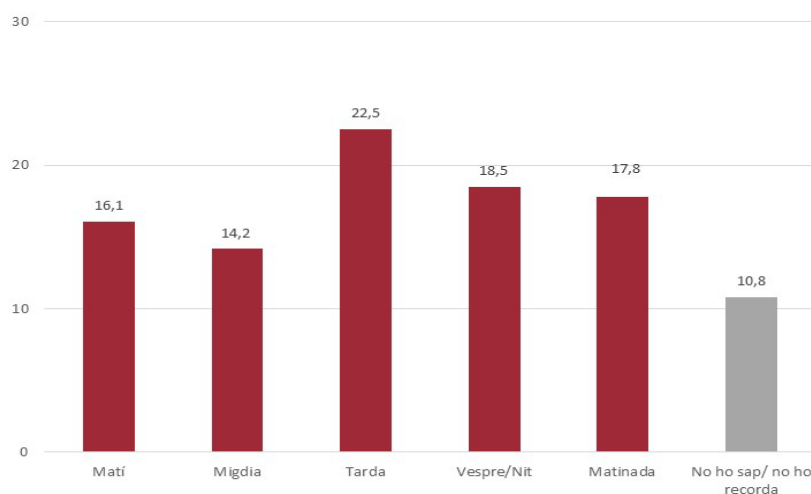
NOTA: Les dades no inclouen la ciutat de Barcelona, on no es pregunta per les activitats de les víctimes en el moment dels fets.

2.2.2. Distribució horària de l'activitat delictiva

Tal i com s'ha vist a l'anterior apartat, les dinàmiques territorials de la victimització ressegueixen en gran mesura les activitats diàries de les víctimes. Per tant, l'activitat delictiva també es distribueix d'acord amb els ritmes i els horaris d'aquestes activitats. Així, els resultats de l'EVAMB 2022 mostren com:

- Els episodis delictius es distribueixen al llarg de les hores del dia, amb un major predomini de la tarda (22,5%).
- Segueixen els fets que succeeixen al vespre (18,5%) i a la matinada (17,8%).
- La victimització és menys freqüent al migdia (14,2%) i al matí (16,1%).

Gràfic 18. Horari dels episodis de victimització. EVAMB, 2022

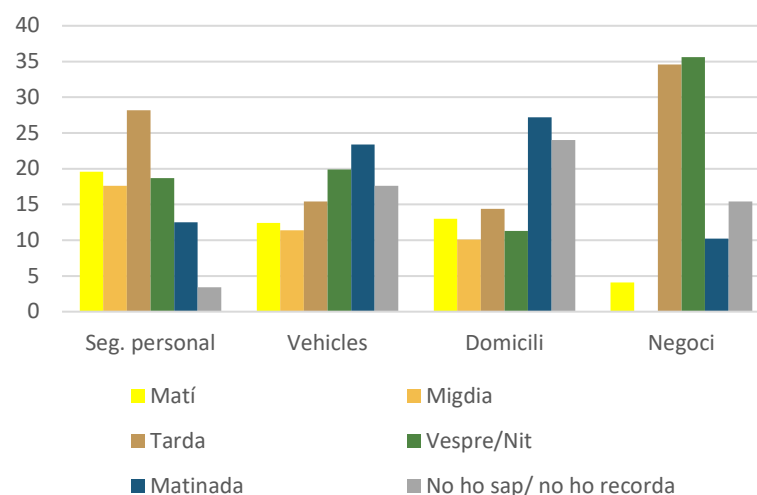

NOTA: Les dades no inclouen la ciutat de Barcelona, on no es pregunta per l'horari de l'activitat delictiva

En l'estudi de la distribució temporal de la victimització en funció de l'àmbit, queda palesa la racionalitat temporal del comportament delictiu, doncs la persona infractora tria el moment oportú per accedir al bé amb la majors garantia d'èxit (més oportunitats, més accessibilitat) amb la major impunitat possible (menys control, més anonimat, més vies d'escapada...). Així:

- Malgrat que la victimització contra la seguretat personal es distribueix al llarg del dia, pren el moment àlgid en les hores de major mobilitat de la tarda, quan tenen lloc una el 28,2% dels fets en aquest àmbit.
- Els fets contra els vehicles tendeixen a augmentar a mesura que avança el dia: el 12,4% tenen lloc al matí o al migdia, el 15,4% són a la tarda, un 19,9% passen el vespre/nit, i arriben a un 23,4% a la matinada. La matinada (de 24h a 6h aproximadament) és un moment de fàcil accés i gran impunitat, sobretot si els vehicles estan aparcats al carrer. Ara bé, en el 17,6% dels casos, la víctima no sap quan van tenir lloc, doncs tal com dèiem els fets contra els vehicles solen passar en absència de la víctima, i cotxes, motos i bicis poden estar estacionats durant períodes llargs, sense vigilància.
- En els fets contra els domicilis tenen lloc sobretot durant el vespre o la nit (11,3%), seguits de la matinada (27,2%). De la mateixa manera que en el àmbits dels vehicles, es desconeix el moment en què han passat aquests fets en un proporció important (24%).
- Els fets contra els negocis es concentren en dues franges horàries: o bé a la tarda, quan estan oberts i es poden robar productes (34,6%) o bé a la matinada (15,4%), quan estan tancats i s'accedeix als mateixos per a la sostracció de béns.

Gràfic 19. Horari dels episodis de victimització segons àmbit delictiu. EVAMB, 2022

NOTA: Les dades no inclouen la ciutat de Barcelona, on no es pregunta per l'horari de l'activitat delictiva.

2.2.3. Activitat quotidiana, especialització funcional i espais d'atracció delictiva

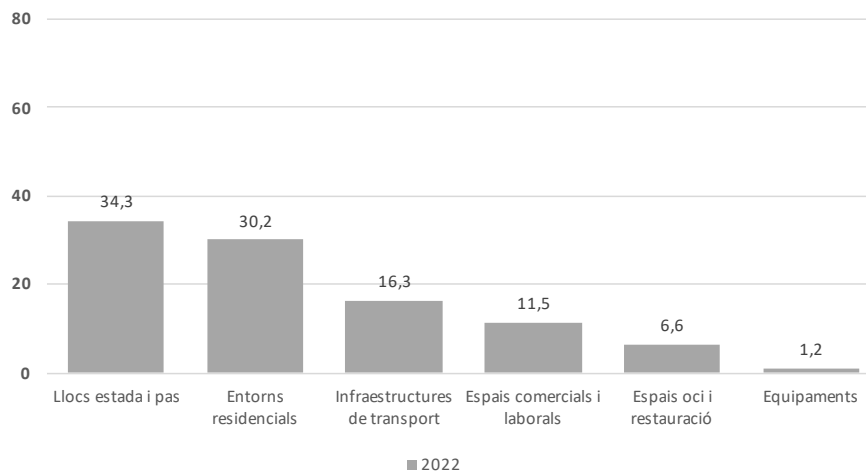
La distribució territorial i temporal de les victimitzacions és sensible a les pautes d'activitat i a les mobilitats quotidianes de la població. D'aquesta manera es configuren els diferents espais d'atracció delictiva, que depenen, en gran mesura, de l'especialització funcional del territori. Per abordar aquesta qüestió, s'ha elaborat una tipologia d'espais que combina: les característiques físiques dels llocs on han passat els fets (carrers, infraestructures de transport, comerços, equipaments...), l'activitat o ús que estaven duent a terme les víctimes en aquells espais en el moment del fet (treballant, comprant, estar-se a casa,...) i el tipus de fet que hi ha tingut lloc. Els espais resultants s'han definit a partir de les categories següents:

- Els entorns residencials (habitatges, escales de veïns, i carrers pròxims propers als domicilis);
- Llocs d'estada i de pas (carrers, parcs, places,...);
- Infraestructures de transport (transports públics, estacions i parades) i,
- Espais especialitzats, entre els quals es troben els comercials i laborals; d'oci i de restauració i els equipaments i instal·lacions.

Pel que fa als resultats de la distribució dels fets de victimització en els diferents tipus d'espais s'observa com l'activitat delictiva a l'àrea metropolitana es concentra en:

- Els llocs d'estada i de pas (carrers, parcs, places...), que han estat l'escenari del 34,3% dels fets delictius i són els espais de major atracció delictiva.
- Els entorns residencials esdevenen el segon espai d'atracció delictiva. El 30,2% dels fets han tingut lloc en domicilis, porteries, accessos als edificis, escales de veïns així com en els carrers més pròxims a l'habitatge.
- Les infraestructures del transport públic (terminals, estacions, parades al carrer, andanes, autobusos, metros i trens...) són el tercer escenari de l'activitat delictiva, doncs un 16,3% dels fets han tingut lloc en aquest entorn.
- L'11,5% dels fets han passat en espais comercials i laborals i el 6,6% en espais d'oci i restauració.
- En darrera posició trobem els equipaments i instal·lacions, on han tingut lloc un 1,2% de les victimitzacions.

Gràfic 20. Distribució dels fets de victimització als espais d'atracció delictiva. EVAMB, 2022

A partir de l'anàlisi dels principals àmbits de victimització i els horaris de major concentració de fets delictius es pot analitzar millor l'especialització delictiva d'alguns espais i entorns metropolitans. Com es pot veure en les taules següents:

- Els entorns residencials són l'escenari preferent dels fets contra els vehicles (48,6%) i lògicament dels habitatges (30,5% domicilis principals). En aquests espais la majoria dels fets passen en hores nocturnes (en molts casos es tracta de vehicles aparcats prop del domicili durant la nit), i també és elevat el volum de casos en els que es desconeix el moment del fet (doncs solen tenir lloc quan els vehicles no estan vigilats o quan els domicilis estan buits). Amb tot, fins un 12,0% de fets contra la seguretat personal té lloc en aquest entorn residencial.
- En canvi la seguretat personal ha estat el principal generador d'activitat delictiva a les infraestructures de transport (un 100% dels fets) i als llocs d'estada i de pas (93,6%). Es tracta de fets que es distribueixen al llarg del dia, amb certs repunts en les hores de major concentració de desplaçaments a peu i en transport públic per part de la població, concretament a les hores de la tarda i vespre.
- Per la seva banda, els espais especialitzats (sigui espais comercials i laborals, espais d'oci i restauració i/o els equipaments) aglutinen un volum important d'activitat delictiva contra la seguretat personal (50,7%) però també contra els vehicles que s'hi estacionen (41,3%) i, en menor mesura, contra els mateixos comerços i negocis (8,0 %). Es tracta de fets que es distribueixen al llarg del dia, amb una major preponderància a la tarda (27,8%), sobretot quan es tracta de victimitzacions en espais comercials.

Taula 28. Distribució dels fets als espais d'atracció delictiva segons àmbit de victimització. EVAMB, 2022

	Seguretat personal	Vehicles	Domicilis	Segona residència	Comerços i negocis	Total
Entorns residencials	12,0	48,6	30,5	8,9	0,0	100,0
Llocs d'estada i pas	93,6	6,4	0,0	0,0	0,0	100,0
Infraestructures del transport	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Espais especialitzats	50,7	41,3	0,0	0,0	8,0	100,0
Total AMB	52,6	30,8	11,1	3,3	2,3	100,0

Taula 29. Distribució dels fets als espais d'atracció delictiva horari. EVAMB, 2022

	Matí	Migdia	Tarda	Vespre/Nit	Matinada	NS/NC	Total
Entorns residencials	8,1	7,6	11,4	20,3	30,8	21,7	100,0
Llocs d'estada i pas	21,5	15,3	29,7	19,5	10,6	3,3	100,0
Infraestructures del transport	22,8	20,2	29,8	18,5	8,3	0,5	100,0
Espais especialitzats	18,7	19,4	27,8	15,3	11,9	6,8	100,0
Total AMB	16,1	14,3	22,6	18,5	17,9	10,5	100,0

*Les dades no inclouen la ciutat de Barcelona perquè a la ciutat comtal no es pregunta per l'horari de l'activitat delictiva.

2.2.4. Fets en l'entorn del transport públic

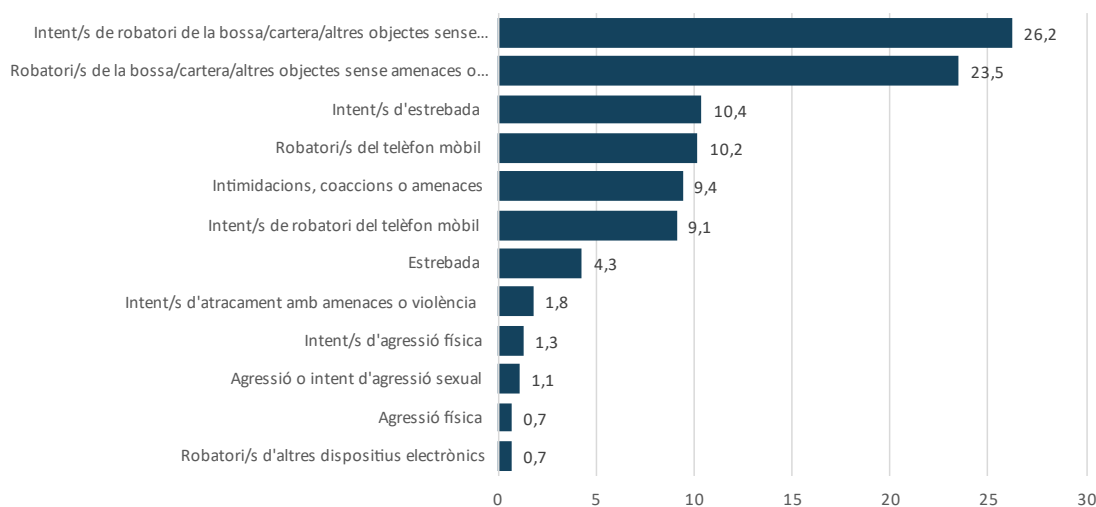
Dels gairebé 10 milions de desplaçaments a l'àrea metropolitana de Barcelona (9.737.473), el 20% es realitzen en transport públic (EMEF, 2021). Com s'ha vist en els resultats dels espais d'atracció delictiva el 16,3% dels fets ocorreguts als residents a l'àrea metropolitana de Barcelona han estat en l'entorn del transport públic (estacions, parades, andanes o durant els trajectes en els diferents mitjans de transport). Aquest espai es posiciona doncs com a quart escenari de l'activitat delictiva.

En efecte, el transport públic és un element clau de la quotidianitat de les persones sigui pels seus desplaçaments relacionats amb el treball o els estudis, cures, lleure, oci o per altres motius. Sigui com sigui, les seves infraestructures esdevenen espais d'atracció delictiva sobretot per l'àmbit de la seguretat personal.

Enguany, s'ha millorat el tractament d'aquestes informacions. A continuació es descriuen els tipus de fets contra la seguretat personal que han tingut lloc en les infraestructures del transport, el perfil de les víctimes, l'horari dels episodis i la localització concreta dels esdeveniments. Al final de l'apartat es descriu la localització d'aquests fets segons mode, així com les línies i les estacions amb un major nombre de fets registrats per l'EVAMB. El gràfic següent mostra els tipus de fets més freqüents que van tenir en les infraestructures del transport durant el 2021, així:

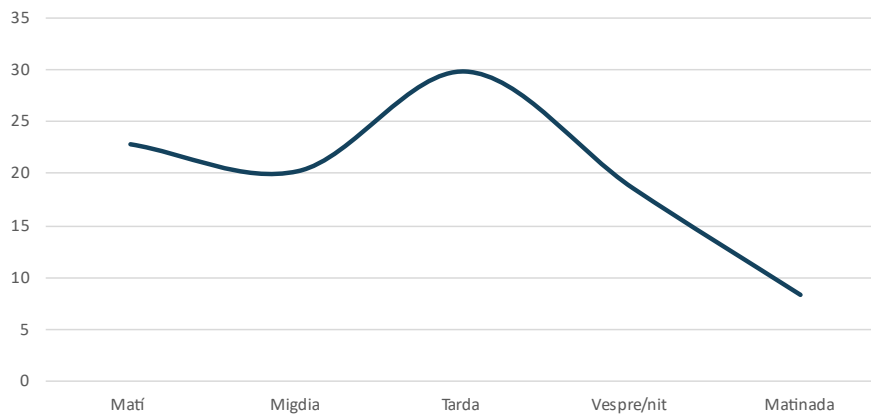
- La majoria dels fets delictius en l'entorn del transport públic són intents de robatori de la bossa/cartera (26,2%) i robatoris de la bossa o la cartera sense violència (23,5%).
- A major distància, els intents d'estrebada i els robatoris del telèfon mòbil també apareixen entre els fets més freqüents: 10,4% i 10,2%, respectivament.
- Al voltant del 9% dels fets són intimidacions, coaccions i/o amenaces així com intents de robatori del telèfon mòbil.
- En menor freqüència, destaquen les estrebades (4,3%).
- Els fets violents, si bé s'han registrat alguns casos, són els de menor incidència.

Gràfic 21. Fets de les infraestructures del transport. EVAMB, 2022

La distribució temporal dels fets en les infraestructures del transport exposa com la victimització ressegueix la distribució horària de la quotidianitat dels desplaçaments, amb una major volum de fets delictius ens els horaris de major mobilitat de la població, concretament:

- La victimització es distribueix al llarg del dia, amb el major nombre de victimitzacions en els moments de més mobilitat: la tarda (29,8%), el matí (22,8%) i el migdia (20,2%).
- Durant el vespre i la nit es produeixen el 18,5% de les victimitzacions, en canvi, a la matinada és quan té lloc una proporció menor de fets (8,3%, en part, perquè gran part dels transports públics no operen).

Gràfic 22. Distribució horària dels fets en les infraestructures dels transport. EVAMB, 2022

NOTA: en un 0,5% dels casos la víctima no recorda o no sap el moment en què va tenir lloc el fet.

Respecte al perfil de les víctimes en l'entorn del transport públic s'observa com:

- Les dones, principals usuàries del transport públic, són més victimitzades que els homes (66,4% i 33,6%, respectivament) en aquest entorn.
- D'acord amb l'edat, la població d'entre 16 i 29 anys i les persones d'entre 45 i 64 anys són les que pateixen una major victimització (31,5% i 28,4% respectivament).
- Pel que fa al nivell d'estudis, la situació professional i el nivell de renda, no s'observa una relació directa amb la victimització en les infraestructures de transport, més enllà d'una major victimització entre les persones laboralment actives.

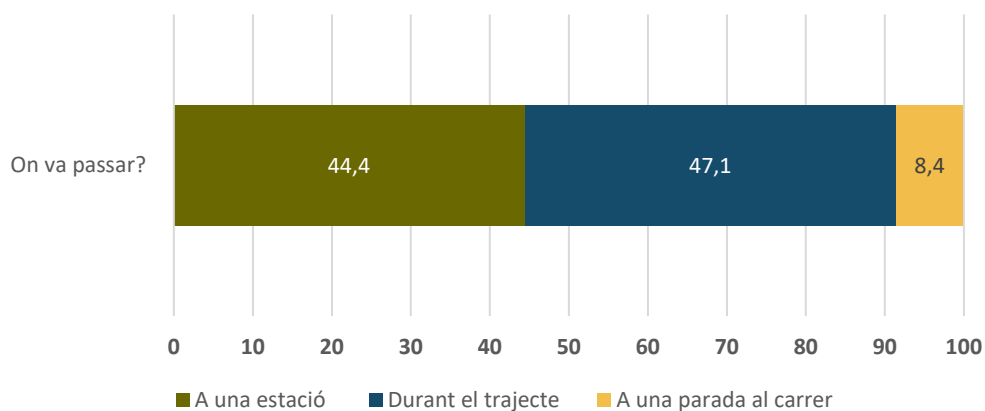
Taula 30. Perfil sociodemogràfic de les víctimes en les infraestructures del transport. EVAMB, 2022

	2022
SEXE	
Dona	66,4
Home	33,6
EDAT	
De 16 a 29 anys	28,4
De 30 a 44 anys	31,5
De 45 a 64 anys	27,6
De 65 anys i més	12,5
NIVELL D'ESTUDIS	
Sense estudis	1,9
Estudis primaris	16,5
Estudis secundaris	41,6
Estudis universitaris	38,3
SITUACIÓ PROFESSIONAL	
Estudiant	12,6
Tasques de la llar	5,1
Jubilat/da o pensionista	13,0
Actiu/a ERO parcial*	1,1
Actiu/ va ocupat	59,3
Atura/da o ERO total	6,4
INGRESSOS	
Menys de 600 €	3,3
De 601 a 1.200 €	14,8
De 1.201 a 1.800 €	15,2
De 1.801 a 2.400 €	32,8
Més de 2.400 €	7,6
Total AMB	16,3

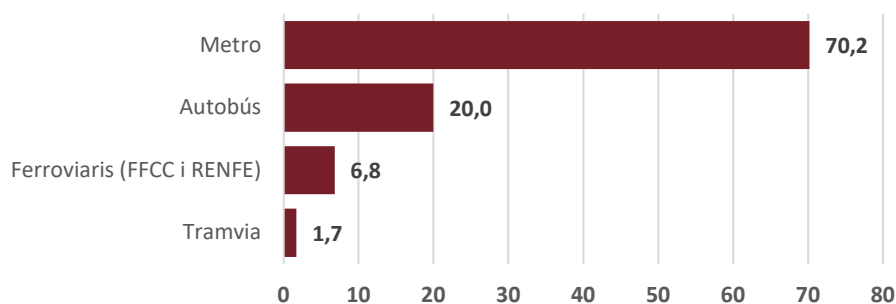
Atès que la majoria de fets de victimització en l'entorn del transport públic són robatoris sense violència, les diferents localitzacions on es poden donar les victimitzacions es veuen caracteritzades per la maximització del rendiment de les oportunitats delictives, això és, per la massificació que es pugui produir en els vagons, a les andanes, autobusos, etc. on, juntament amb l'anonimat, es generen una sèrie de dificultats per a identificar i reconèixer al delinqüent. Així:

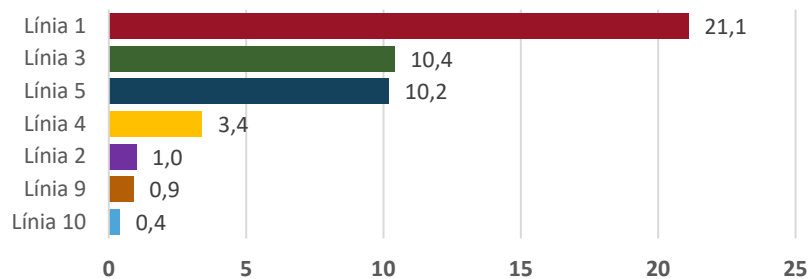
- El 47,1% dels fets es van produir en el trajecte (dins de vagons, autobusos, tramvies, etc.) i els 44,4% en una estació, terminal o intercanviador, del metro, de l'autobús o del tren). Tan sols el 8,4% va tenir lloc en parades al carrer.
- Respecte al mitjà de transport, els fets es concentren en el mitjans de major aflluència: metro (65,4%), seguits a molta distància pels que passen en autobusos (20,0%). El 6,8% dels fets succeeixen en els serveis ferroviaris, sigui en els ferrocarrils catalans (3%) on en els serveis de la RENFE (3,8%). El servei de tramvia és el mode de transport on menys fets succeeixen (1,7%).
- L'EVAMB també permet classificar els fets segons la línia de metro, autobús o tren. Atesa la gran diversitat de línies de bus i tren, s'exposen els resultats per a les línies del metro. D'acord amb els mateixos, la línia 1 seria la que acull major victimització, seguida per les línies 3 i 5.

Gràfic 23. Localització dels fets en les infraestructures del transport. EVAMB, 2022

Gràfic 24. Mitjà de transport. EVAMB, 2022

Gràfic 25. Línies de metro. EVAMB, 2022

El mapa 4 mostra la localització dels fets registrats en les estacions de metro, terminals d'autobús i estacions de tren d'acord amb l'EVAMB 2022. Es tracta d'un mapa descriptiu, que no posa en relació la victimització amb el volum de desplaçaments ni de validacions que recullen aquestes estacions. Tal i com mostra el mapa, la major localització de fets es dona en les estacions més grans, sense que això signifiqui necessàriament que el risc hi és més elevat (per a calcular el risc, les dades s'haurien de posar en relació a la població mòbil/usuària a partir d'un estudi específic sobre transport públic i victimització).

Així doncs, el mapa mostra la centralitat de la mobilitat, així com de l'activitat delictiva a Barcelona, en concret de les estacions ubicades en el centre de la ciutat, bé d'aquelles que actuen com intercanviadors o bé d'aquelles que es localitzen en *hubs* d'activitat econòmica com per exemple, la parada de Plaça Espanya que es troba pròxima al recinte firal (veure el detall del mapa).

Ara bé, també adquireixen importància altres indrets metropolitans que tenen la seva pròpia centralitat territorial, com poden ser per exemple les estacions que s'ubiquen a Santa Coloma de Gramenet, a L'Hospitalet de Llobregat i a Sant Adrià de Besòs.

Mapa 4. Distribució dels fets delictius segons parades i estacions. EVAMB, 2022

Dels resultats de l'EVAMB 2022 sobre territori, mobilitat i victimització, destaca:

- La distribució territorial i temporal de la victimització s'explica en gran part pels fluxos de mobilitat generats per les activitats quotidianes de la població; les pautes territorials i els fluxos de victimització segueixen un patró similar al d'abans de l'esclat de la pandèmia.
- La majoria dels episodis delictius es produeixen al propi municipi de residència (el 35,9% al mateix barri i el 49,2% a la resta de la ciutat). Amb tot, gairebé un 15% de les persones han estat victimitzades en un altre municipi. La població metropolitana que no resideix a Barcelona és la que es veu més afectada per una victimització que té lloc fora del seu municipi de residència.
- Mentre que la victimització al propi barri té per objecte principal els domicilis i els vehicles, la victimització que busca obtenir rèdits de la mobilitat de la població afecta especialment els àmbits de la seguretat personal, però també els vehicles i negocis.
- El principal espai d'atracció delictiva són els llocs d'estada i de pas i els entorns residencials, en que ens el primers es produeix una major prevalença dels fets contra la seguretat personal, mentre que en els segons, com és lògic es produeixen més fets contra

els vehicles i els habitatges.

- El 16,3% dels fets que han afectat a la població metropolitana han tingut lloc en l'entorn del transport públic. La majoria dels fets delictius en les infraestructures del transport són intents de robatori de la bossa/cartera (26,2%) i robatoris de bossa o cartera sense violència (23,5%). Es tracta sobretot de robatoris no violents, les dones en són les principals víctimes i es donen en els moments de major mobilitat i en els mitjans, estacions i línies de major afluència.

3. POBLACIÓ, DENÚNCIA I SERVEIS POLICIALS

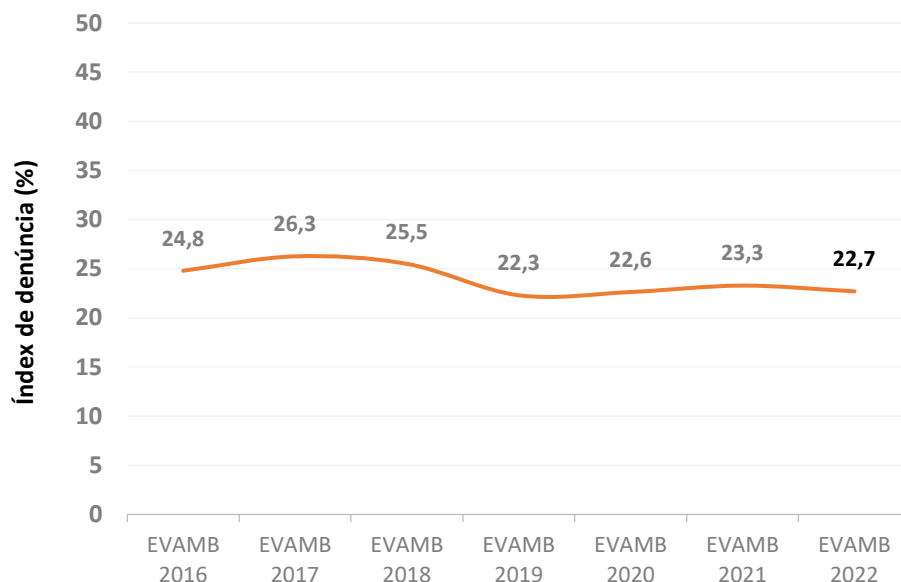
L'EVAMB també recull la relació del ciutadans amb la policia tenint en compte el comportament denunciador de les víctimes i la valoració dels serveis policials per part de tota les persones entrevistades, hagin o no estat victimitzades.

3.1. Víctimes i denúncia

Malgrat la victimització pertany a l'esfera privada de les persones, la denuncia és el mecanisme mitjançant el qual es fa públic aquell fet que hagi succeït i eventualment permet mobilitzar els recursos del sistema penal i de les polítiques públiques de seguretat. L'EVAMB mesura la denúncia demanant a les víctimes si després d'haver patit un fet han decidit comunicar-lo o no mitjançant una denúncia i, si no ho ha fet, quins han estat els motius per no denunciar.

Les dades d'evolució dels darrers anys permeten observar com els índexs de denúncia se situen sempre per sota del 30%. Això significa que prop d'un 70% dels fets experimentats per la població metropolitana no arriben a coneixement de la policia o dels jutjats.

Gràfic 26. Evolució de l'índex global de denúncia. EVAMB, 2016-2022

El comportament denunciador es relaciona amb diversos factors com per exemple el tipus de fet patit (segons el grau de violència, gravetat, d'intimitat i proximitat del bé agredit) i l'impacte psicològic que ha produït, que el bé agredit estigui assegurat o no, les expectatives de resolució del cas o el grau de coneixement amb l'infractor. En la taula següent es mostra l'índex de denúncia

segons els àmbits delictius, considerant també l'afectació psicològica i el coneixement o no de l'agressor.

- El major nombre denúncies correspon als fets contra els habitatges, en concret, les segones residències (49,5%) i els domicilis (31,5%). Aquests fets solen ser els més denunciats, doncs solen ser béns assegurats i propers a la intimitat de la víctima, on la denúncia és necessària per a tramitar les gestions amb l'assegurança.
- La denúncia és molt elevada en els ets contra comerços i negocis, que solen estar assegurats (33,7%).
- En canvi, els vehicles solen ser fets que es denuncien menys, molt probablement perquè solen ser fets de poca entitat criminològica (robatoris d'accessoris, o robatoris de productes).
- La seguretat personal és l'àmbit en què l'índex global de denúncia és més baix. Quan la violència no té a veure amb una voluntat adquisitiva (agressions, amenaces, intimidacions), la denúncia és força baixa, o bé per la incapacitat que la mateix por els ha ocasionat (sigui per indefensió o sigui perquè no recorden pràcticament res i on poden identificar a l'autor del fet) o per la por a represàlies, doncs, tal com s'ha vist en capítols anteriors i en la taula següent, són els fets en què hi ha més nombre de casos que es coneix a l'agressor.
- Els resultats de l'EVAMB sobre l'afectació psicològica dels fets, permeten constatar dues qüestions, d'una banda com els resultats semblen apuntar el que estableix la literatura acadèmica en victimologia, què assenyala que els costos psicològics de la delinqüència, amb independència del tipus d'agressió, són significativament majors entre aquelles persones que coneixen el delinqüent i, d'altra banda que aquest tipus de fets rarament es solen denunciar. La proximitat i la possibilitat de contacte futurs abunden en el desistiment de la denúncia, una qüestió que redunda en la necessitat d'un major acompanyament a les víctimes, no tan sols durant el moment de la denúncia sinó també en els moments posteriors.

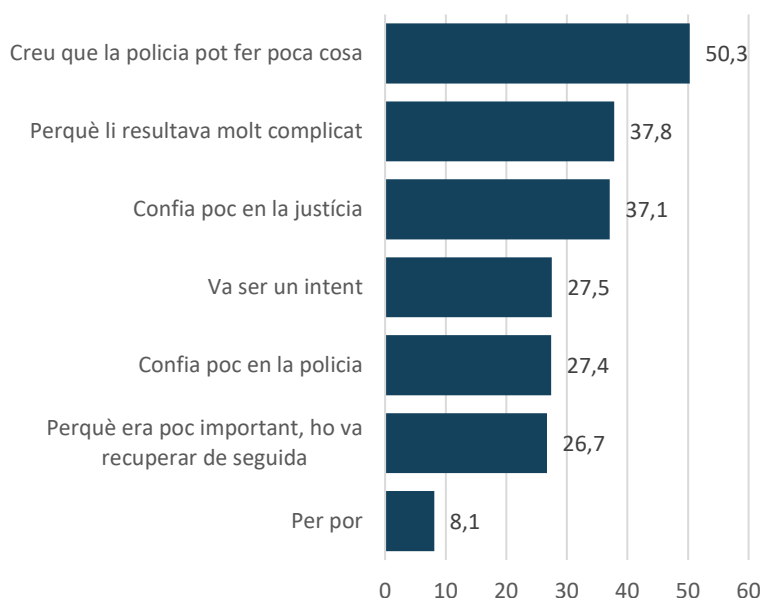
Taula 31. Índex de denúncia segons àmbits. EVAMB, 2022

ÀMBIT	Índex global de denúncia	Afectació psicològica	Coneixia a l'agressor / infractor
Seguretat Personal	19,8	6,0	15,1
Adquisitius no violents	23,3	5,8	4,3
Adquisitius violents	20,0	6,0	3,2
Violents no adquisitius	11,8	6,9	34,0
Vehicles	23,0	5,6	13,1
Domicilis	31,5	6,8	24,9
Segones residències	49,5	6,0	67,2
Comerços i negocis	33,7	4,8	4,3
Total AMB	22,7	6,61	15,7

L'EVAMB també pregunta pels motius pels quals la víctima decideix no denunciar. D'acord amb les persones entrevistades, els motius pels quals no han denunciat els fets que els han passat són:

- El primer motiu de no denúncia té a veure amb la resposta amb la tasca que la víctima creu que pot desenvolupar el servei policial: la meitat de la població creu que la policia pot fer poca cosa (50,3%).
- En segon lloc, el 37,8% dels fets no es denuncien perquè la víctima considera que el tràmit és massa complicat.
- La desconfiança cap al sistema juridicopenal i policial també apareixen com un dels motius de no denúncia més citats: confia poc en la justícia (37,1%) i confia poc en la policia (27,4%).
- En quart lloc es troben aquells fets que no es denuncien perquè es considera que no són rellevants: no es va denunciar perquè va ser un intent (27,5%) o perquè es qualifica de poc important (26,7%).
- El 8,1% dels fets no s'han denunciat perquè la víctima afirma tenir por a possibles represàlies o a empitjorar les coses. Aquest darrer cas, malgrat és menys freqüent, és rellevant, doncs mostra una situació de vulnerabilitat i de desemparament de les víctimes.

Gràfic 27. Motius de no denúncia. EVAMB, 2022

Si s'observen els motius de no denúncia segons els àmbits delictius els resultats reflecteixen una certa opinió de desconfiança en la capacitat del sistema de justícia penal per gestionar la petita delinqüència i, d'altra banda, dificultats per a denunciar amb garanties de protecció els fets violents per part de persones conegudes. Així, destaca:

- El principal motiu de no denúncia és la creença que la policia poc fer poca cosa. Si ens fixem en els àmbits delictius es manifesta amb major intensitat en la no denúncia dels fets contra els vehicles (71,2%); però també en els relatius a la seguretat personal.
- La no denúncia per la por a represàlies destaca especialment en els fets violents sense voluntat adquisitiva (27,2%) (agressions, amenaces, etc.) així com aquells que són violents adquisitius (13,2%), on es recorda que hi ha una proporció rellevant de casos en què es coneix a l'agressor, i molt probablement per aquest motiu no es denuncia.

Taula 32. Motiu de no denúncia segons àmbits de victimització. EVAMB, 2022

ÀMBIT	Creu que la policia pot fer poca cosa	Perquè li resultava molt complicat	Confia poc en la justícia	Va ser un intent	Perquè era poc important, ho va recuperar de seguida	Confia poc en la policia	Per por
Seguretat Personal	69,8	52,0	51,9	48,9	36,6	39,2	13,8
Adquisitius no violents	69,4	53,8	47,1	56,4	41,9	33,2	6,9
Adquisitius violents	73,0	53,2	57,8	54,2	40,3	44,7	13,2
Violents no adquisitius	68,3	47,6	56,4	25,5	24,2	46,1	27,2
Vehicles	71,2	55,8	52,8	22,3	40,5	39,0	4,6
Domicilis	59,8	38,7	43,7	80,9	22,9	32,6	10,4
Segones residències*	-	-	-	-	-	-	-
Comerços i negocis	57,6	64,8	50,5	42,1	42,1	14,1	5,4
Total AMB	69,3	52,1	51,2	46,3	36,8	37,8	11,1

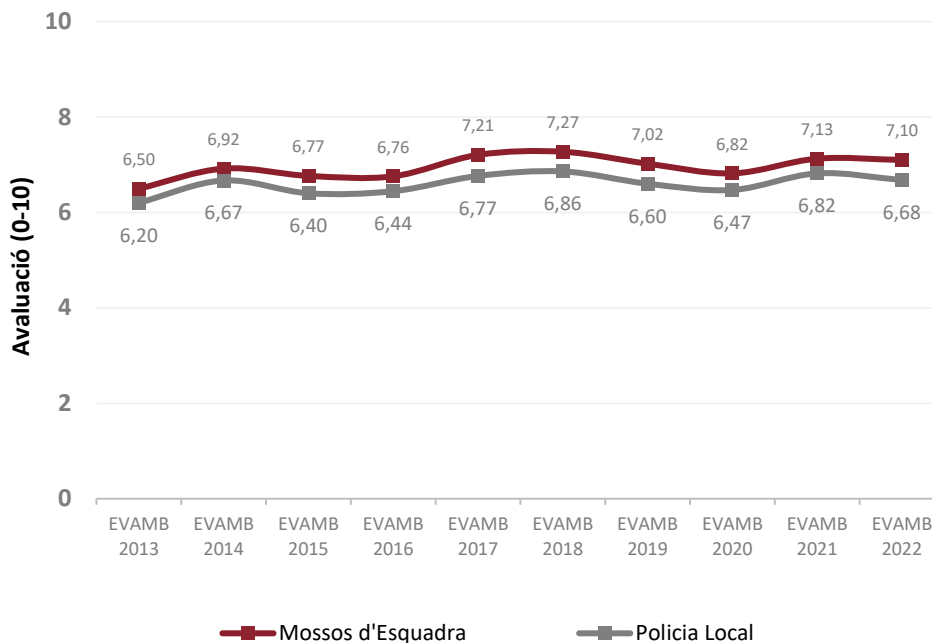
*Els pocs casos registrats en segones residències no permeten oferir resultats.

3.2. Opinió de la població sobre els serveis policials

L'EVAMB també pregunta l'opinió de la població sobre els serveis policials, tant de les Polícies Locals (d'ara en endavant, PL) com de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra (d'ara en endavant, PG-ME). Aquesta pregunta es realitza a totes les persones entrevistades, hagin o no estat víctimes d'algun fet delictiu. Les dades dels darrers 10 anys mostren com tant la PG-ME com les PL s'han valorat sempre per sobre dels cinc punts de mitjana, i com els Mossos d'Esquadra sempre han rebut avaluacions mitjanes més altes que les PL. Considerant l'evolució d'aquest darrer any, s'aprecia que les avaluacions donades als PG-ME i a la PL es mantenen respecte a l'edició anterior:

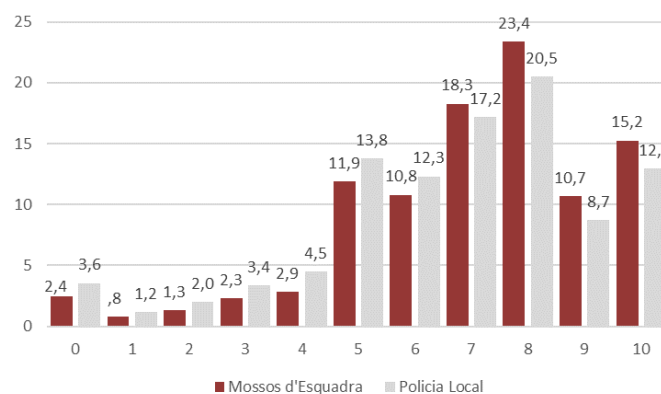
- La valoració dels serveis de la PG-ME s'ha situat enguany per sobre dels 7 punts de mitjana (7,10) en una escala del 0 al 10, i es manté respecte l'edició anterior.
- La satisfacció amb els serveis de les PL es situa en el 6,68 punts de mitjana en una escala del 0 al 10, i disminueix lleugerament respecte el 2021.

Gràfic 28. Evolució de l'avaluació del servei que donen els cossos policials. EVAMB, 2022

Si considerem la distribució de les puntuacions i, concretament la moda, això és, el valor que apareix amb major freqüència entre les persones entrevistades, podem observar com la majoria de puntuacions se situen entre els 7 i els 8 punts de mitjana, i que el valor més comú és un 8 en una escala del 0 al 10, tant per les valoracions de la PG-ME com per a les PL.

Gràfic 29. Distribució dels valoracions dels Mossos d'Esquadra i Policia Local. EVAMB, 2022

En general les valoracions dels cossos policials per àmbits territorials són elevades, malgrat es constaten diferències:

- Les valoracions més altes per als Mossos d'Esquadra i per la Policia Local es corresponen per ambdós serveis policials a l'àmbit territorial del Besòs (7,38 i 7,07 respectivament) i al del Delta (7,36 i 6,95 respectivament).

- Les ciutats en què la PG-ME obté unes millors valoracions han estat Santa Coloma de Gramenet (7,62), Sant Boi de Llobregat (7,58) i Cornellà de Llobregat (7,55).
- Per a la PL, les qualificacions més altes es donen en les mateixes ciutats en què la PG-ME també està més ben valorada, però en un ordre diferent. Així, Cornellà de Llobregat (7,28) és la ciutat en què millor es valora la seva tasca, el segueix Santa Coloma de Gramenet (7,24) i per últim, a Sant Boi de Llobregat (7,16).
- Per a l'altra banda, les valoracions més baixes a la PL, tot i que sempre per sobre dels sis punts de mitjana són les que corresponen a la Guàrdia Urbana Barcelona (6,49) i a Badalona 6,34.

Taula 33. Avaluació del servei dels cossos policials segons àmbit territorial i grandària municipal. EVAMB, 2022

ÀMBIT TERRITORIAL	Mossos d'Esquadra	Policia
		Local
Barcelona	6,95	6,49
Llobregat continu	6,95	6,54
Delta	7,36	6,95
Besòs	7,38	7,07
Ordal-Llobregat	7,19	6,69
Vallés-Collserola	7,31	6,95
Total AMB	7,10	6,68

ÀMBIT TERRITORIAL	Mossos d'Esquadra	Policia
		Local
Barcelona	6,95	6,49
L'Hospitalet de Llobregat	7,32	7,03
Badalona	6,70	6,34
Santa Coloma de Gramenet	7,62	7,24
Sant Cugat del Vallès	7,22	6,95
Cornellà de Llobregat	7,55	7,28
Sant Boi de Llobregat	7,58	7,16
Municipis de 50.000 a 75.000 hab.	7,37	6,91
Municipis de 25.000 a 50.000 hab.	7,41	7,07
Municipis de menys de 25.000 hab.	6,95	6,47
Total AMB	7,10	6,68

Si es tenen en compte les característiques sociodemogràfiques de la població en l'avaluació dels serveis policials, s'observa com:

- Les valoracions dels dos serveis policials és més elevada a entre les dones i millora a mesura que ho fa l'edat de la població. Així, per exemple, els joves avaluen amb 6,69 punts de mitjana als Mossos d'Esquadra i amb 6,32 punts a la policia local, valoracions que s'incrementen fins arribar als 7,57 i 7,14 punts entre la població més gran.

- En canvi, les valoracions dels serveis policials tendeixen a disminuir a mesura que incrementen els nivells d'estudis i de renda. La valoració mitjana entre la població amb majors ingressos familiars és de 6,62 punts per la PL i de 6,96 per la PG-ME. Aquestes mitjanes s'incrementen progressivament fins arribar, respectivament, als 7,36 i als 7,03 punts de les amb rendes més baixes.
- En el cas del nivell d'estudis les valoracions han estat de 7,42 a la PL i de 7,65 punts a la PG-ME entre la població que no ha finalitzat cap ensenyament. Les valoracions disminueixen fins els 6,45 i els 6,92 punts respectivament entre la població amb estudis universitaris.

Taula 34. Avaluació del servei que donen Mossos d'Esquadra i Policia Local. EVAMB, 2022

%	Mossos d'Esquadra	Policia Local
SEXE		
Dona	7,23	6,85
Home	6,95	6,49
EDAT		
De 16 a 29 anys	6,69	6,32
De 30 a 44 anys	7,00	6,61
De 45 a 64 anys	7,08	6,63
De 65 i més anys	7,57	7,14
NIVELL ESTUDIS		
Sense estudis	7,65	7,42
Estudis primaris	7,32	6,97
Estudis secundaris	7,10	6,68
Estudis universitaris	6,92	6,45
SITUACIÓ PROFESSIONAL		
Estudiant	6,74	6,46
Tasques de la llar	7,83	7,51
Jubilat/da o pensionista	7,49	7,03
Actiu/a ERO parcial	6,96	6,40
Actiu/ va ocupat	6,93	6,51
Atura/da o ERO total	7,11	6,71
INGRESSOS		
Menys de 600 €	7,36	7,03
De 601 a 1.200 €	7,57	7,32
De 1.201 a 1.800 €	7,18	6,72
De 1.801 a 2.400 €	6,91	6,44
Més de 2.400 €	6,96	6,62

TOTAL AMB

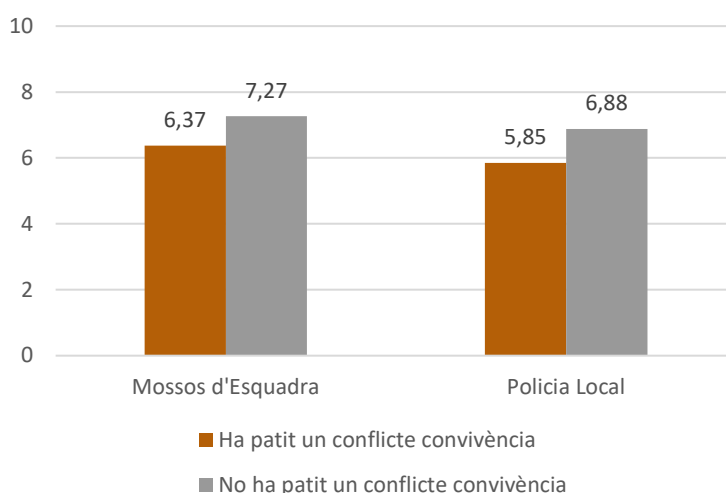
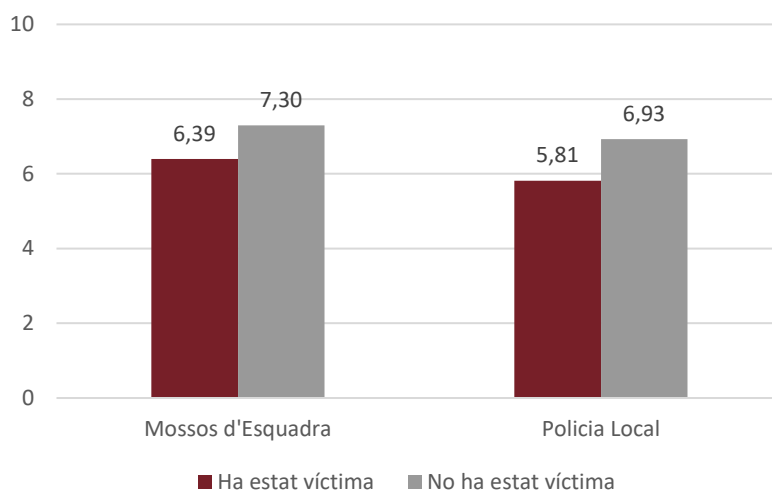
7,10

6,68

La victimització i les experiències de conflicte en la convivència quotidiana incideixen en la valoració dels serveis policials. Concretament:

- Les persones que han estat víctimes valoren els Mossos d'Esquadra amb una mitjana de 6,39 punts, mentre que les no víctimes ho fan amb un 7,30. Les víctimes són més crítiques amb la valoració de la Policia Local, doncs la valoren amb un 5,81, més d'un punt per sota respecte les que no han patit cap fet delictiu.
- Les persones que han viscut un conflicte en la convivència són especialment crítiques amb la Policia Local doncs la valoren pitjor: l'avaluen amb 5,85 punts de mitjana, vers els 6,88 punts de les persones que no han viscut cap experiència de conflicte. La davallada també és significativa en el cas de la PG-ME: passa de 7,27 punts a 6,37 entre les persones que han experimentat una relació conflictiva en la convivència.

Gràfic 30. Avaluació dels cossos policials segons experiències de victimització i conflicte en la convivència. EVAMB, 2022

A partir dels resultats de l'EVAMB 2022 sobre comportament denunciador i valoració dels serveis policials, destaca:

- L'índex de denúncia se situa en un 22,7%, i suposa una lleuger decrement respecte l'edició anterior. El major nombre denúncies correspon als fets contra els habitatges, en concret, en les segones residències (49,5%) i en els domicilis (31,5%). En canvi, l'índex de denúncia és més baix en els fets contra la seguretat personal (19,8%).
- L'anàlisi dels motius pels quals les persones no denuncien mostra una doble vessant: la baixa denúncia en aquells fets relatius a la seguretat personal que són violents i en què coneix l'agressor o hi ha por a represàlies i, d'altra banda, l'escassa denúncia en fets de poca entitat criminològica on el cost temporal o de gestió per a denunciar es considera massa elevat per a l'escassa rellevància que s'atribueix al fet i el baix rèdit que es treu de la denúncia (sovint en béns no assegurats).
- La valoració global dels serveis policials a l'àrea metropolitana es manté respecte l'edició anterior. El servei policial dels Mossos d'Esquadra es valora amb 7,10 de mitjana i la valoració de les Polícies Locals als 6,68 de mitjana.
- Les valoracions més altes per als Mossos d'Esquadra i per la Policia Local es corresponen per ambdós serveis policials a l'àmbit territorial del Besòs (7,38 i 7,07 respectivament) i al Delta (7,36 i 6,95 respectivament).
- Considerant les variacions relatives al sexe, el nivell d'estudis i de renda, s'aprecia que les valoracions globals tenen a veure amb l'edat, d'una banda, i amb el fet d'haver necessitat o no dels serveis d'aquests cossos policials. Els joves, les víctimes i les persones que han experimentat un conflicte en la convivència són més crítiques.

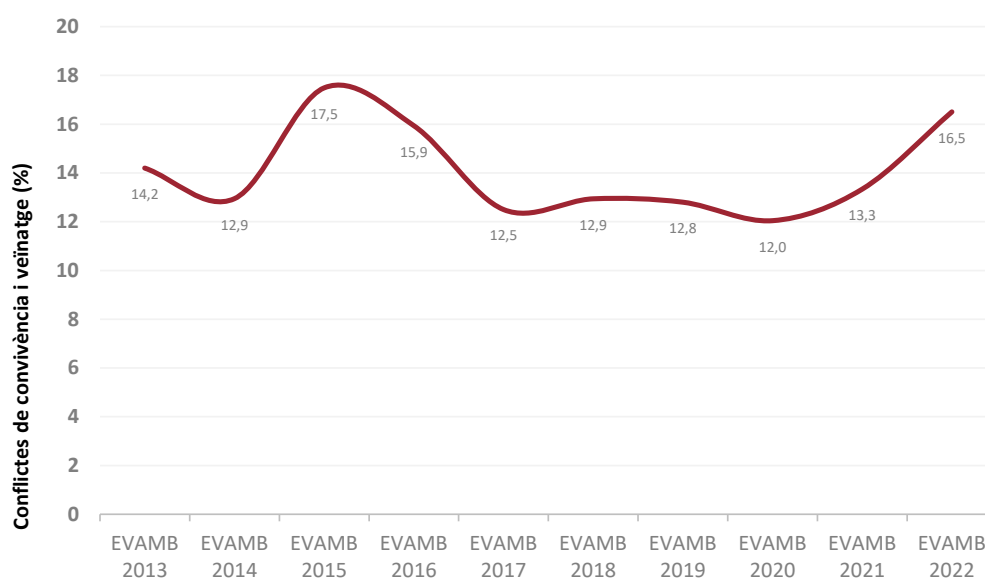
4. EXPERIÈNCIES DE CONFLICTE AL BARRI

El barri on viuen les persones és un element clau en la construcció col·lectiva de la seguretat urbana. Amb aquesta finalitat l'EVAMB complementa les seves informacions amb una sèrie de qüestions que poden incidir de manera decisiva en la vivència de la seguretat.

La vida quotidiana de les persones és l'eix vertebrador de les dinàmiques urbanes que es generen en les ciutats. Aquesta es manifesta en una multitud d'activitats ordinàries que realitzem en el nostre dia a dia, i en la nostra convivència amb altres persones en els diferents espais de la vida quotidiana. És en aquesta convivència on a vegades s'originen les desavinences i conflictes que formen part inherent de la vida en comú. Els conflictes sorgits en la convivència tenen un paper rellevant en la construcció social de la inseguretat, si bé això no significa que totes les situacions acabin generant por més enllà de la molèstia. És, més, tenen una capacitat transformativa per l'oportunitat que donen de bastir noves relacions socials i avançar en el coneixement i reconeixement entre persones amb interessos i hàbits diversos. Tenint en compte tot això, a l'EVAMB pregunta si les persones han viscut algun conflicte en la convivència durant l'any anterior i, en cas afirmatiu, en què va consistir aquest conflicte. Quan a l'EVAMB 2013 es va preguntar per primera vegada aquesta qüestió, un 14,2% de les persones entrevistades van afirmar haver experimentat un conflicte en la convivència durant l'any anterior. En els anys següents, aquesta proporció ha anat oscil·lant entre els valors més alts registrats per l'EVAMB 2015 (un 17,5%) i aquells que es situen al voltant del 12%.

- Enguany, el 16,5% de persones ha experimentat un conflicte al barri. Aquesta proporció ha augmentat 3,2 punts percentuals respecte l'edició anterior i es situa junt al resultat de l'any 2015 com un dels valors més alts de la sèrie.

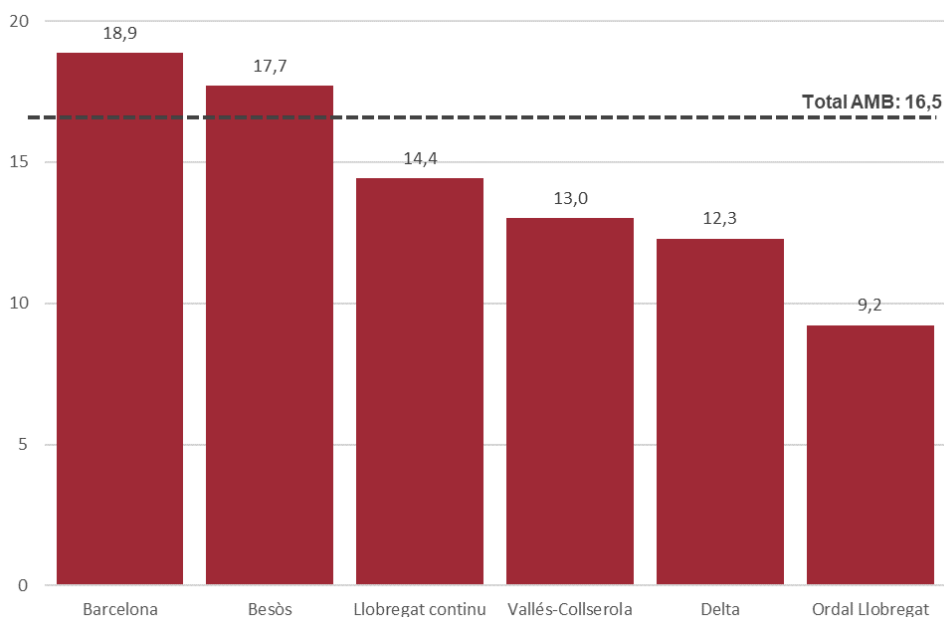
Gràfic 31. Proporció de població que ha experimentat un conflicte en la convivència. Evolució EVAMB 2013-2022

A continuació s'estudia com es distribueixen les situacions de conflicte al territori. Les dades, en general, constaten una tendència més elevada a la conflictivitat respecte l'any anterior en tots el territoris, però, pràcticament, es segueix la mateixa estructura en la incidència dels conflictes segons àmbit territorial i ciutat de residència. Es pot veure com les proporcions més elevades de població que afirma haver-se vist involucrada en un conflicte en la convivència es troba a les zones de Barcelona i el Besòs, amb valors per sobre de la mitjana de l'àrea metropolitana.

Si ens fixem en la grandària municipal, Badalona (19,5%), Barcelona (18,9%) i L'Hospitalet de Llobregat (18,3%) són els municipis que aglutinen una major proporció de persones que han experimentat un conflicte en la convivència. En l'extrem oposat, Cornellà de Llobregat i Sant Cugat del Vallès són els municipis on menys proporció de persones relata haver experimentat conflictes en la convivència en el darrer any.

Gràfic 32. Proporció de persones que han experimentat un conflicte en la convivència segons àmbits territorials. EVAMB, 2022

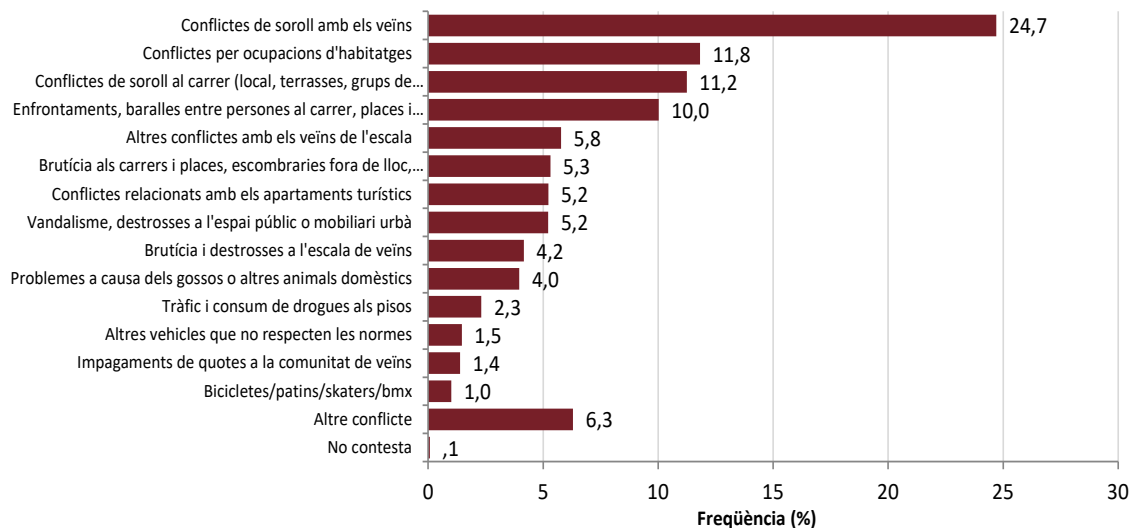
Taula 35. Proporció de persones que han experimentat un conflicte en la convivència segons grandària municipal. EVAMB, 2022

GRANDÀRIA MUNICIPAL	% població que ha experimentat un conflicte
Barcelona	18,9
L'Hospitalet de Llobregat	18,3
Badalona	19,5
Santa Coloma de Gramenet	14,9
Sant Cugat del Vallès	13,3
Cornellà de Llobregat	13,3
Sant Boi de Llobregat	14,0
Municipis de 50.000 a 75.000 hab.	12,0
Municipis de 25.000 a 50.000 hab.	10,9
Municipis de menys de 25.000 hab.	10,7
Total	16,5

Més enllà de conèixer el volum de persones que s'han vist afectades per conflictes en la convivència al seu barri, l'EVAMB també permet descriure per quin motiu s'han generat. Així:

- Els conflictes de soroll amb els veïns es situa com el primer tipus de conflicte pels residents a l'àrea metropolitana de Barcelona (24,7%).
- A molta distància, sorgeixen els conflictes derivats de les ocupacions d'habitatges buits (11,8%) i els conflictes derivats del soroll al carrer (terrasses, locals, etc.).
- Els enfrontaments i baralles entre les persones es situa com el quart conflicte de convivència en un 10% dels casos.
- Els conflictes menys presents són aquells relacionats amb el tràfic i consum de drogues als pisos, els vehicles que no respecten les normes, els impagaments de les quotes a la comunitat de veïns així com aquells derivats de les bicicletes, els patins, skaters i bmx.

Gràfic 33. Tipus de conflictes en la convivència. EVAMB, 2022

Com s'ha vist, les experiències de conflicte varien en funció dels vincles que les persones estableixen amb l'entorn on viuen (i amb les persones que viuen i que utilitzen aquests espais), amb diferències per tant en quant als estils de vida, a les pautes de mobilitat, a les necessitats i a les expectatives. D'acord amb les característiques sociodemogràfiques:

- Els homes relaten haver experimentat conflictes en la convivència en major proporció que les dones (17,2% vers 15,9%).
- L'edat influeix significativament: el conflicte és més freqüent entre els segments de població d'edat adulta, especialment en el grup de persones de 30 a 44 anys (22,3%). En canvi, la conflictivitat és menys habitual entre les persones de 65 anys o de més edat (8,9%).
- Segons la situació professional, les persones actives ocupades són les que presenten una major propensió als conflictes en la convivència. En canvi, és més baixa entre les persones que es dediquen a les tasques de la llar i les jubilades. Aquestes últimes solen fer un ús més intensiu del barri, per tant amb més possibilitats de crear xarxa social i llaços comunitaris, és a dir, de conèixer els/les veïns/es i d'establir relacions positives.
- Finalment, també s'observen diferències significatives pel que fa a la situació de les persones en relació als ingressos i al nivell d'estudis. La proporció de població que ha experimentat algun conflicte és major entre les persones amb alts nivells d'ingressos i de formació. En aquest sentit, és necessari recordar que aquestes situacions es basteixen sobre la base de transgressions (voluntàries o no) a una determinada concepció sobre l'ordre social, i, per tant, de qui i com es defineixen uns comportaments o grups socials com a conflictius.

Taula 36. Proporció de la població que ha experimentat un conflicte en la convivència. EVAMB, 2022

%	% població que ha experimentat un conflicte
SEXE	
Dona	15,9
Home	17,2
EDAT	
De 16 a 29 anys	14,0
De 30 a 44 anys	22,3
De 45 a 64 anys	18,7
De 65 i més anys	8,9
NIVELL ESTUDIS	
Sense estudis	12,1
Estudis primaris	12,0
Estudis secundaris	15,4
Estudis universitaris	21,1
SITUACIÓ PROFESSIONAL	
Estudiant	12,0
Tasques de la llar	10,9
Jubilat/da o pensionista	10,8
Actiu/a ERO parcial	18,8
Actiu/ va ocupat	19,9
Atura/da o ERO total	19,2
INGRESSOS	
Menys de 600 €	12,8
De 601 a 1.200 €	14,5
De 1.201 a 1.800 €	17,1
De 1.801 a 2.400 €	19,1
Més de 2.400 €	15,9
TOTAL AMB	16,5

A partir dels resultats de l'EVAMB 2022 sobre la percepció de determinades situacions i experiències de conflicte al barri, destaca:

- Enguany, el 16,5% de la població metropolitana relata haver experimentant un conflicte en la convivència al barri durant el darrer any. En concret, els problemes amb els veïns d'escala són el principal motiu de conflictivitat a la metròpoli barcelonina especialment aquells relacionats amb el soroll (24,7%).
- Els homes han experimentat més conflictes que les dones, i l'edat és determinant: el conflicte és més freqüent entre els segments de població d'edat adulta, especialment en el grup de persones de 30 a 44 anys (22,3%). En canvi, les experiències de conflicte es redueixen entre les persones de 65 anys o de més edat (8,9%).

5. VALORACIÓ DE LA SEGURETAT I PERCEPCIÓ D'INSEGURETAT

La mesura i anàlisi de la percepció de seguretat és un dels aspectes fonamentals que aborden les enquestes de victimització. En concret, l'EVAMB pregunta sobre el nivell de seguretat que la població metropolitana atribueix al barri i a la ciutat on viuen. L'EVAMB tracta aquesta qüestió mitjançant dos indicadors: el primer mesura el nivell de seguretat percebuda en una avaluació del 0 al 10; el segon consisteix en l'opinió sobre l'evolució de la seguretat en el darrer any. Els dos indicadors es calculen en relació al barri i al conjunt de la ciutat, en el benentès que les possibilitats d'apropiació col·lectiva, coneixement i reconeixement mutu difereixen entre els dos espais.

A més dels anteriors, des de fa uns anys també es calcula la proporció de persones que viuen el seu barri amb inseguretat (recompta aquelles que atorguen puntuacions inferiors als 5 punts de mitjana). Com que es tracta d'una aproximació general, el qüestionari de 2022 ha incorporat una nova pregunta per tal de mesurar la diferent percepció de seguretat o d'inseguretat en diferents espais i circumstàncies. Així doncs, en les pàgines següents, s'analitza el nivell de seguretat que experimenta la població metropolitana als seus barris i ciutats i com aquest varia en funció de les característiques sociodemogràfiques de la població, el seu territori de residència, les experiències prèvies de victimització i de conflicte.

5.1. Avaluació del nivell de seguretat al barri i a la ciutat

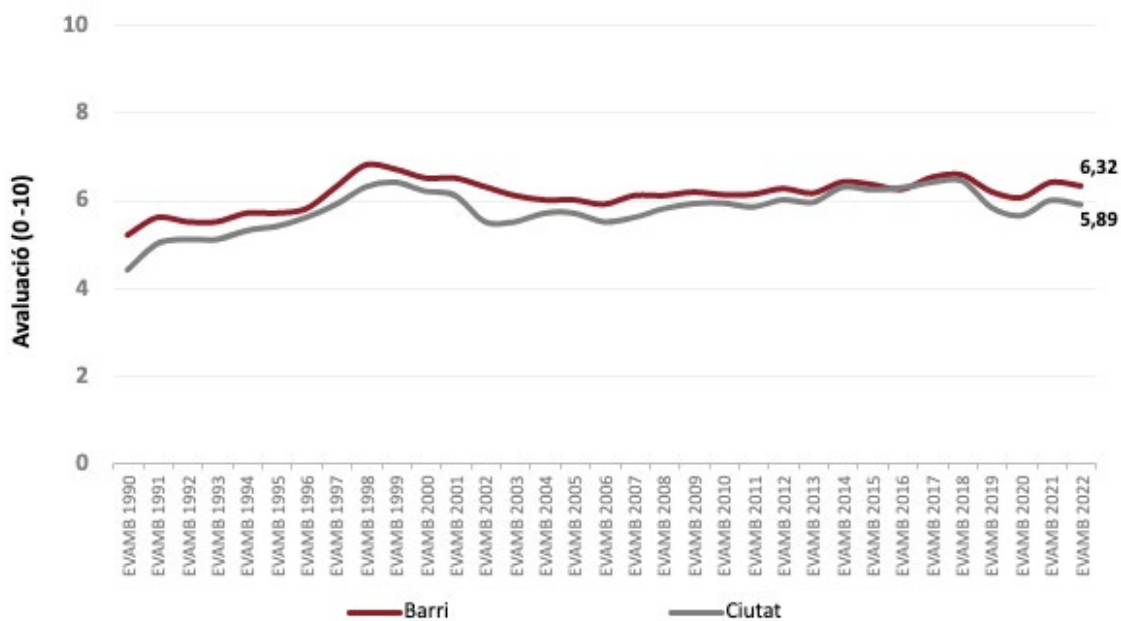
L'enquesta ofereix una mesura sistemàtica i objectiva sobre la seguretat tal i com aquesta és viscuda per la població. Aquesta mesura s'obté a partir d'una valoració quantitativa del nivell de seguretat al barri i al conjunt de la ciutat en l'escala de 0 (no hi ha gens de seguretat) a 10 (hi ha moltíssima seguretat).

- L'EVAMB 2022 mostra com la seguretat dels barris metropolitans ha rebut una valoració mitjana de 6,32 punts i la de les ciutats ha estat de 5,89 punts. Ambdues avaluacions es mantenen força estables respecte l'edició anterior de l'EVAMB en què la seguretat del barri s'avaluà amb 6,40 punts de mitjana i la de les ciutats amb un 5,99. Després d'uns anys en què la seguretat atribuïda al barri i a la ciutat no presentaven diferències rellevants, sembla que es recupera la tendència que es donà fins a ben entrat el segle XXI en què es valorava per sobre la seguretat del barri (l'espai i la gent coneguda) que la de la ciutat (els espais i les persones més desconegudes).
- Quan aquestes dades es posen en relació al conjunt de la sèrie de l'EVAMB es pot observar com la població metropolitana considera avui que les ciutats i els barris de la metròpoli són més segures del que ho eren fa 30 anys: quan el 1990 es demanà l'opinió de la població metropolitana sobre el nivell de seguretat del seu barri de residència les valoracions tot just assoliren els 5,15 punts de mitjana, i se suspenia la seguretat dels municipis amb 4,38 punts.
- Tanmateix, si durant la dècada dels 90 es visqué una tendència a l'alça en la valoració dels nivells de seguretat urbana, el canvi de segle es pot considerar com un punt d'inflexió a l'àrea

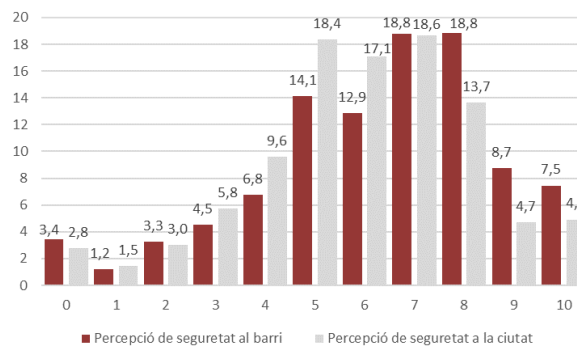
metropolitana, ja que per primera vegada el nivell de seguretat que la població experimentava al conjunt del territori metropolità estava empitjorant, i no només en alguns dels seus barris. Tot i això, els nivells de seguretat que atribueix la població als seus barris i ciutats segueix essent més elevada des de l'entrada del segle XXI que ens els primers anys de la democràcia.

- La distribució de les valoracions mostra com les puntuacions que més s'atorguen s'ubiquen entre els 5 i els 8 punts, essent el 7 i el 8 els valors que més han donat les persones entrevistades.

Gràfic 34. Avaluació del nivell de seguretat al barri i a la ciutat (mitjana 0-10). Evolució EVAMB, 1990-2022

Gràfic 35. Distribució de la valoracions sobre la percepció de seguretat. EVAMB, 2022

En termes generals, la població de tots els àmbits territorials ha disminuït o ha mantingut les seves puntuacions tant respecte al nivell de seguretat dels seus barris com de les seves ciutats.

L'anàlisi territorial constata una relació negativa entre la grandària poblacional i la seguretat que s'atribueix als barris i ciutats: en les zones i ciutats metropolitanes més poblades els nivells de seguretat que experimenta la població són menors que en les ciutats intermèdies, els municipis més petits i les àrees territorials de menor grandària poblacional.

- Les zones de Barcelona i del Besòs reben les avaluacions més baixes del nivell de seguretat dels seus barris i ciutats. A la ciutat de Barcelona el nivell de seguretat al barri es valora en 6,10 punts i pel conjunt de la ciutat en 5,43; al Besòs, en canvi, la puntuació és de 5,75 i 5,58, respectivament.
- En l'altre extrem, el Vallès-Collserola i Sant Cugat del Vallès destaquen per ser les àrees on el nivell de seguretat del barri i de la ciutat rep valoracions més elevades per part dels seus veïns i veïnes.

Taula 37. Avaluació del nivell de seguretat al barri i a la ciutat segons àmbits territorials i grandària municipal. EVAMB, 2021-2022

	Barri		Ciutat		Variació Absoluta (2022-2021)	
	2021	2022	2021	2022	Barri	Ciutat
Barcelona	6,22	6,10	5,59	5,43	-0,12	-0,16
Besòs	6,02	5,75	5,75	5,58	-0,27	-0,17
Delta	6,88	6,94	6,64	6,76	0,06	0,12
Llobregat continu	6,60	6,57	6,44	6,37	-0,03	-0,06
Ordal-Llobregat	6,87	6,84	6,66	6,58	-0,03	-0,08
Vallès-Collserola	6,89	6,94	6,86	6,80	0,05	-0,06
Total AMB	6,40	6,32	5,99	5,89	-0,09	-0,10

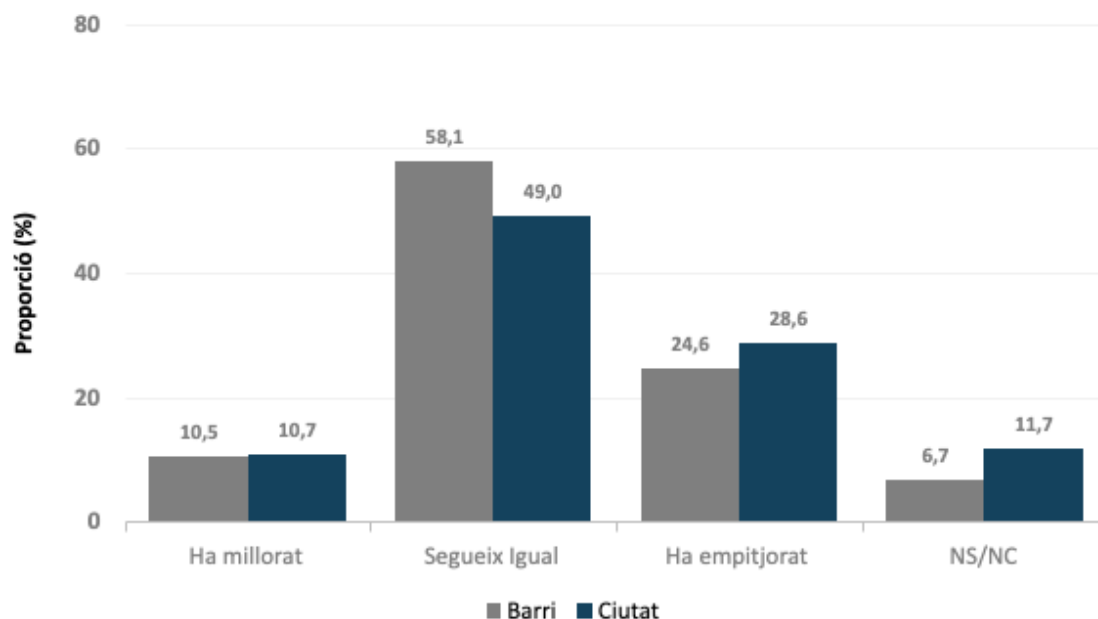
	Barri		Ciutat		Variació Absoluta (2022-2021)	
	2021	2022	2021	2022	Barri	Ciutat
Barcelona	6,22	6,10	5,59	5,43	-0,12	-0,16
L'Hospitalet de Llobregat	6,12	6,12	5,98	5,89	0,01	-0,09
Badalona	6,18	5,52	5,86	5,42	-0,66	-0,44
Santa Coloma de Gramenet	6,04	6,23	5,62	5,92	0,18	0,30
Sant Cugat del Vallès	6,67	7,20	7,02	7,24	0,53	0,22
Cornellà de Llobregat	6,80	6,91	6,5	6,63	0,11	0,13
Sant Boi de Llobregat	6,65	6,91	6,59	6,82	0,26	0,23
Municipis de 50.000 a 75.000 hab.	6,61	7,00	6,39	6,76	0,39	0,37
Municipis de 25.000 a 50.000 hab.	6,66	6,92	6,49	6,76	0,26	0,27
Municipis de menys de 25.000 hab.	6,63	6,61	6,53	6,41	-0,02	-0,12
Total AMB	6,40	6,32	5,99	5,89	-0,09	-0,10

5.2. Evolució de la seguretat en el darrer any

L'EVAMB pregunta a totes les persones entrevistades la seva opinió sobre l'evolució de la seguretat en el darrer any. Els resultats mostren una percepció majoritària d'estabilitat de la seguretat, si bé més elevada respecte el barri que quan es pensa en la ciutat en general.

- La majoria de les persones entrevistades consideren que la seguretat es manté estable respecte l'any anterior. Així ho afirma gairebé un 58,1% de la població sobre el seu barri. En canvi, quan es tracta de valorar l'evolució de la seguretat al conjunt de la ciutat on es viu, la percepció d'estabilitat disminueix (49,0%).
- Entre els residents a la metròpoli barcelonina la percepció d'empitjorament supera la de millora amb escreix, especialment quan es fa referència al conjunt de la ciutat: fins un 28,6% de la població metropolitana opina que la seguretat de la seva ciutat ha empitjorat, i més d'una quarta part així ho creu quan pensa en el seu barri (24,6%).

Gràfic 36. Opinió sobre l'evolució de la seguretat en el darrer any al barri i a la ciutat. EVAMB, 2022

La concreció territorial d'aquest indicador mostra com la percepció sobre l'evolució de la seguretat en el darrer any té un comportament estable en tots els territoris. És a dir, l'opinió majoritària sobre la seguretat és que s'ha mantingut estable. Tanmateix, s'observen algunes diferències significatives, respecte a l'empitjorament i millora:

- En la valoració sobre l'evolució de la seguretat al barri, les zones de Barcelona i del Besòs són les que presenten una major percepció d'empitjorament. Així, a la ciutat central fins un 28,7% de les persones entrevistades opina que la seguretat del seu barri ha empitjorat, i sols un 6,8% pensa que ha millorat. L'àrea del Besòs és el segon territori en què la percepció d'empitjorament és més elevada, situant-se per sobre del 28,5%.
- Pel que fa a l'evolució de la seguretat a la ciutat, altra vegada Barcelona destaca per la percepció d'empitjorament dels seus residents, fins i tot més crítica que en referència al barri: fins un 35,6% dels barcelonins i de les barcelonines opina que la seguretat de la seva ciutat ha empitjorat en el darrer any i no arriba al 6% la proporció dels que pensen que ha millorat. A la zona del Besòs la percepció d'empitjorament de la seguretat a la ciutat també és força més elevada que la de millora, sobretot entre els habitants de Badalona.

Taula 38. Evolució de la seguretat el darrer any segons àmbits territorials i grandària municipal. EVAMB, 2022

EVOLUCIÓ DE LA SEGURETAT AL BARRI

	Ha millorat	Segueix igual	Ha empitjorat	NS/NC	Total
Barcelona	6,8	52,7	28,7	11,8	100,0
Besòs	14,7	56,0	28,5	0,8	100,0
Delta	11,9	70,7	14,6	2,7	99,9
Llobregat continu	17,7	59,9	20,7	1,7	100,0
Ordal-Llobregat	13,3	71,8	13,7	1,2	100,0
Vallés-Collserola	11,4	68,9	18,9	0,9	100,1
Total AMB	10,5	58,1	24,6	6,7	100,0

	Ha millorat	Segueix igual	Ha empitjorat	NS/NC	Total
Barcelona	6,8	52,7	28,7	11,8	100,0
L'Hospitalet de Llobregat	18,4	54,5	24,7	2,4	100,0
Badalona	12,6	55,4	31,7	0,3	100,0
Santa Coloma de Gramenet	18,9	57,9	21,5	1,7	100,0
Sant Cugat del Vallès	8,7	75,7	15,0	0,6	100,0
Cornellà de Llobregat	20,8	62,1	14,8	2,3	100,0
Sant Boi de Llobregat	13,9	69,8	14,2	2,0	100,0
Municipis de 50.000 a 75.000 hab.	11,3	70,9	15,4	2,4	100,0
Municipis de 25.000 a 50.000 hab.	13,5	67,0	18,5	0,9	100,0
Municipis de menys de 25.000 hab.	13,4	66,8	18,6	1,2	100,0
Total AMB	10,5	58,1	24,6	6,7	100,0

EVOLUCIÓ DE LA SEURETAT A LA CIUTAT

	Ha millorat	Segueix igual	Ha empitjorat	NS/NC	Total
Barcelona	5,9	40,2	35,6	18,3	100,0
Besòs	15,6	50,5	29,8	4,2	100,1
Delta	12,3	66,7	16,3	4,7	100,0
Llobregat continu	19,1	54,4	20,9	5,6	100,0
Ordal-Llobregat	11,8	64,3	20,2	3,8	100,1
Vallés-Collserola	14,8	61,3	18,2	5,7	100,0
Total AMB	10,7	49,0	28,6	0,0	88,3

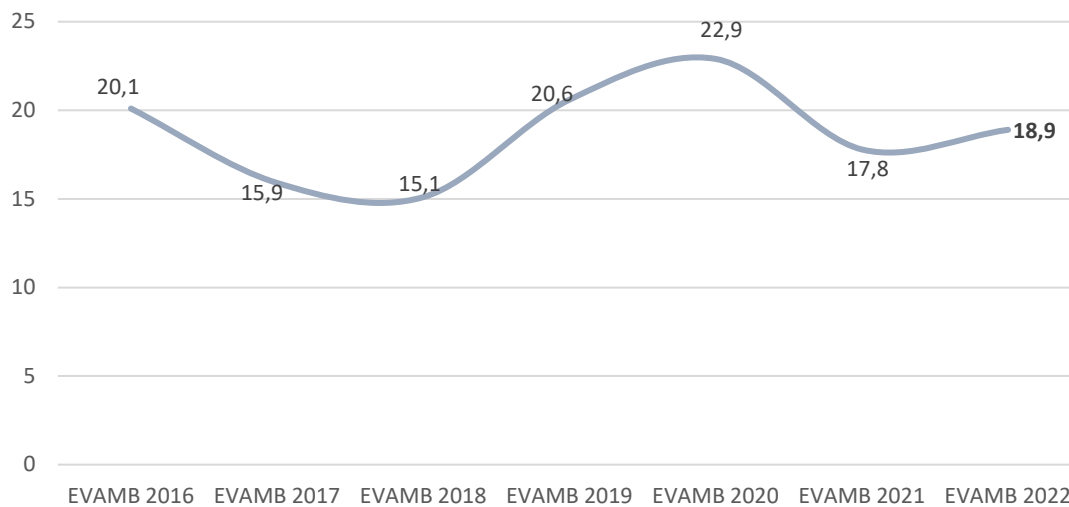
	Ha millorat	Segueix igual	Ha empitjorat	NS/NC	Total
Barcelona	5,9	40,2	35,6	18,3	100,0
L'Hospitalet de Llobregat	17,9	50,0	24,6	7,5	100,0
Badalona	14,0	49,2	32,8	4,0	100,0
Santa Coloma de Gramenet	19,6	50,3	25,5	4,7	100,0
Sant Cugat del Vallès	11,0	66,4	19,0	3,7	100,0
Cornellà de Llobregat	23,5	56,8	14,0	5,7	100,0
Sant Boi de Llobregat	13,6	69,5	13,2	3,7	100,0
Municipis de 50.000 a 75.000 hab.	14,5	65,1	15,2	5,2	100,0
Municipis de 25.000 a 50.000 hab.	16,0	59,6	19,7	4,7	100,0
Municipis de menys de 25.000 hab.	12,4	62,7	21,4	3,6	100,0
Total AMB	10,7	49,0	28,6	11,7	100,0

5.3. Sentiment d'inseguretat

Del nivell de seguretat se'n pot derivar un indicador que permet aproximar-se de manera quantitativa al sentiment d'inseguretat de la població al barri. Aquest consisteix en el càlcul de la proporció de persones que suspenen la seguretat del seu barri: el percentatge d'entrevistats que en l'escala de 0 (gens segur) a 10 (totalment segur) valora la seguretat del barri amb menys de 5 punts.

- El 18,9% de la població metropolitana ha avaluat el nivell de seguretat del seu barri de residència amb una nota que quedava per sota dels 5 punts en l'escala de 0 a 10; expressaven així que se sentien poc segures o insegures en aquesta àrea territorial. Es tracta d'una proporció major que la registrada l'any anterior, però menor que la que es va recollir en les edicions de 2019 i 2020.

Gràfic 37. Evolució del sentiment d'inseguretat al barri
(proporció de residents que se valora la seguretat del seu barri per sota dels 5 punts).
EVAMB, 2016-2022.

La relació entre la grandària poblacional i la percepció de seguretat que s'observava en pàgines anteriors es constata en l'anàlisi del sentiment d'inseguretat en funció dels territoris, essent les àrees més poblades i les ciutats més grans on es registra una major proporció de població que avalua la seguretat del seu barri per sota dels cinc punts de mitjana. Ara bé, aquesta relació entre grandària poblacional i percepció d'inseguretat no és lineal:

- A l'àrea del Besòs i a la ciutat de Barcelona són les zones on més població experimenta el seu barri amb inseguretat (25,6% i 21,5% respectivament). Al Besòs, el sentiment d'inseguretat és més elevat entre els residents de Badalona (27,9%).
- Al Llobregat continu, tot i ser l'àrea geogràfica on es troba la segona ciutat més gran de la metròpoli, la proporció de persones que suspèn la seguretat del seu barri és menor (16,4%), encara que a L'Hospitalet de Llobregat (21,6%) es senten més insegurs que no pas a Cornellà de Llobregat (11,4%). Sant Boi de Llobregat destaca per ser el municipi amb menor proporció de persones que viu amb inseguretat el seu barri (8,3%).

Taula 39. Sentiment d'inseguretat al barri (proporció de residents que se valora la seguretat del seu barri per sota dels 5 punts) segons grandària municipal. EVAMB, 2022

ÀMBIT TERRITORIAL	Sentiment d'inseguretat
Barcelona	21,5
Besòs	25,6
Delta	9,7
Llobregat continu	16,4
Ordal-Llobregat	13,1
Vallés-Collserola	12,6
Total AMB	18,9

ÀMBIT TERRITORIAL	Sentiment d'inseguretat
Barcelona	21,5
L'Hospitalet de Llobregat	21,6
Badalona	27,9
Santa Coloma de Gramenet	19,8
Sant Cugat del Vallès	11,8
Cornellà de Llobregat	11,4
Sant Boi de Llobregat	8,3
Municipis de 50.000 a 75.000 hab.	9,3
Municipis de 25.000 a 50.000 hab.	12,0
Municipis de menys de 25.000 hab.	16,7
Total AMB	18,9

Al llarg dels anys, l'EVAMB ha constatat que la distribució territorial del sentiment d'inseguretat no s'ajusta necessàriament a la distribució territorial de l'activitat delictiva. Així, la propensió a suspendre no depèn tant de la concentració de delictes a la zona on es viu com de l'experiència pròpia i individual d'haver patit un fet delictiu, sobretot si aquest ha passat al barri de residència.

També es constata que els fets que comporten alguna forma de violència interpersonal tenen una major repercussió en el sentiment d'inseguretat.

- El 32,3% de la població metropolitana que ha patit algun fet de victimització suspèn la seguretat del seu barri. Aquest percentatge disminueix fins el 15,2% entre les persones que no han experimentat cap episodi delictiu en el darrer any.
- Les persones que han patit un fet delictiu contra els seus domicilis i segones residències, i aquelles que han estat víctimes de fets contra la seguretat personal de caràcter violent són les que presenten major propensió a sentir-se insegures al barri.
- El fet de patir la victimització al propi barri és determinant a l'hora d'experimentar inseguretat: un 38,7% de les persones victimitzades en el propi barri se sent insegura en el mateix, mentre que aquesta proporció disminueix fins al 16,8% entre les víctimes que han patit el fet en un altre lloc.

Taula 40. Proporció d'entrevistats que suspenen la seguretat segons experiències de victimització. EVAMB, 2022.

%	Sentiment d'inseguretat
Victimització	
Víctima	32,3
No víctima	15,2
Victimització segons àmbits	
<i>Víctima Seguretat Personal</i>	33,8
Víctima de fets adquisitius no violents	33,2
Víctima de fets adquisitius violents	45,1
Víctima de fets violents no adquisitius	39,7
<i>Víctima Vehicle</i>	31,7
<i>Víctima Domicili</i>	44,2
<i>Víctima Segona residència</i>	42,2
<i>Víctima Comerç i negoci</i>	23,5
Localització de la victimització	
Víctima en el seu barri	38,7
Víctima en un altre barri	16,8
TOTAL AMB	18,9

Els resultats exposats anteriorment mostren la importància de les experiències de victimització en la determinació del sentiment d'inseguretat. Tanmateix, el fet que un 15,2% de la població que no ha estat víctima de la delinqüència experimenti inseguretat al seu barri mostra que en la construcció social de la seguretat intervenen altres factors més enllà de la victimització. La vivència de la seguretat pot ser resultat d'una sèrie de problemes socials i de situacions quotidianes que la població interpreta com a possibles senyals de risc per a la seva seguretat. Alguns d'aquests factors s'exposen a continuació.

- Com més temps fa que les persones viuen al barri, major és la propensió a atribuir-li una seguretat insuficient, i les persones que sempre han viscut al barri, (que poden ser tant joves com grans) són les que suspenen el nivell de seguretat en major proporció.
- El sentiment d'inseguretat també és major entre les persones que han experimentat un conflicte en la convivència veïnal (34,0% vers el 15,6% dels que no han viscut cap conflicte).

Pel que fa a les característiques sociodemogràfiques:

- Les dones relaten menor seguretat al barri que els homes (19,5% vers 18,2%), i les persones adultes atribueixen inseguretat al seu barri en major proporció que les persones grans (19,9% les de 45 a 64 anys vers 18,6% la població de 65 anys i més).
- D'acord amb la situació professional, les persones laboralment actives (ocupades o aturades) són les que suspenen la seguretat del barri amb major proporció, així com aquelles que disposen de menors nivells d'ingressos.

Taula 41. Sentiment d'inseguretat al barri (proporció de persones residents que suspenen el nivell de seguretat) segons vivència del barri. EVAMB, 2022

	Sentiment d'inseguretat
Temps de residència al barri (%)	
Un any o menys	10,1
Més d'1 i fins a 5 anys	11,7
Més de 5 i fins a 10 anys	19,9
Més de 10 anys	19,6
Sempre ha viscut al barri	24,1
Experiència de conflicte al barri (%)	
Ha patit un conflicte	34,0
No patit un conflicte	15,6
TOTAL AMB	18,9

Taula 42. Sentiment d'inseguretat al barri (proporció de persones residents que suspenen el nivell de seguretat) segons característiques sociodemogràfiques. EVAMB, 2022

%	Sentiment d'inseguretat
SEXE	
Dona	19,5
Home	18,2
EDAT	
De 16 a 29 anys	18,5
De 30 a 44 anys	18,3
De 45 a 64 anys	19,9
De 65 i més anys	18,6
NIVELL ESTUDIS	
Sense estudis	22,3
Estudis primaris	20,4
Estudis secundaris	19,6
Estudis universitaris	16,8
SITUACIÓ PROFESSIONAL	
Estudiant	16,8
Tasques de la llar	23,0
Jubilat/da o pensionista	19,1
Actiu/a ERO parcial	13,7
Actiu/ va ocupat	18,7
Atura/da o ERO total	20,8
INGRESSOS	
Menys de 600 €	21,3
De 601 a 1.200 €	20,4
De 1.201 a 1.800 €	20,4
De 1.801 a 2.400 €	18,2
Més de 2.400 €	11,4
Temps de residència al barri (%)	
Un any o menys	10,1
Més d'1 i fins a 5 anys	11,7
Més de 5 i fins a 10 anys	19,9
Més de 10 anys	19,6
Sempre ha viscut al barri	24,1
Experiència de conflicte al barri (%)	
Ha patit un conflicte	34,0
No patit un conflicte	15,6
TOTAL AMB	18,9

5.4. Percepció de seguretat en determinats espais i circumstàncies

L'anàlisi de la percepció d'inseguretat a partir de l'atribució del nivell de seguretat al barri aporta una mesura i una visió general del possible sentiment de por. Per tal d'afinar més l'estudi, enguany s'ha introduït una pregunta nova en què es demana quines són les sensacions de les persones entrevistades en determinats i espais i circumstàncies amb la idea de copsar aquestes inseguretats més quotidianes. Com es pot observar, es pregunta per tres emocions o estats diferents (seguretat, alerta i inseguretat) que es poden donar en diferents espais i circumstàncies, des de l'àmbit o íntim de les persones (casa seva) fins a situacions quotidianes com ara anar en transport públic o creuar-se amb una patrulla de policia. L'objectiu d'aquesta pregunta és copsar com les persones construeixen la seva seguretat en l'ús i la convivència amb altres persones en determinats espais i en determinats contextos. Tot això tenint en compte que determinades situacions i circumstàncies no tenen perquè ser concebudes en termes de seguretat de la mateixa manera ni homogèniament per a tota la població, doncs es basteixen a partir de les nostres diferents identitats, formes de practicar els espais, atributs i experiències personals, etc. Els resultats mostren com en general les persones es senten segures o fora de perill. Ara bé:

- En general, la població metropolitana expressa que se sent segura o fora de perill a casa, en equipaments (com ara centres esportius o biblioteques) i quan veu una patrulla de policia.
- Hi ha alguns espais i situacions en què l'actitud de la població esdevé de vigilància o alerta, en concret, quan veu persones fent botellot (46,9%) o al desplaçar-se en transport públic (45,0%).
- Destaca que fins un 11,7% de persones es troba en aquest estat de guàrdia a casa seva o quan veu una patrulla de policia (21,3%).
- Les situacions que generen més sensació d'inseguretat són aquelles que es relacionen amb la violència sigui la que duen a terme les persones (64,9%), o la que s'associa al vandalisme (44,7%). Els espais poc freqüentats també generen inseguretat (34,3%).

Gràfic 38. Percepció de situacions en determinats espais i circumstàncies. EVAMB, 2022

	Segur/a, fora de perill	Alerta	Insegur/a, en perill	No m'hi he trobat mai	NS/NC
A casa seva	86,2%	11,7%	1,6%	0,0%	0,5%
A equipaments	71,8%	16,3%	2,1%	4,8%	5,1%
A zones, carrers i espais comercials	47,8%	42,6%	7,9%	0,3%	1,4%
A carrers o parcs solitaris, poc freqüentats	17,4%	41,0%	34,3%	3,9%	3,4%
Quan veu espais vandalitzats, destrosses al mobiliari	11,2%	37,7%	44,7%	2,2%	4,3%
Al transport públic	38,3%	45,0%	10,1%	4,5%	2,3%
Quan veu una patrulla de policia	71,6%	21,3%	3,1%	0,2%	3,7%
Quan veu grups de persones fent botellots	15,1%	46,9%	27,2%	4,9%	6,0%
Quan es troba amb persones amb actitud agressiva	3,2%	25,7%	64,9%	2,8%	3,4%

Tal com s'explicava anteriorment, un dels objectius d'aquesta nova pregunta era copsar la diferent vivència de la seguretat en determinats espais i circumstàncies d'acord amb els perfils de la població, doncs la seguretat i la por no es construeixen de la mateixa manera entre persones amb diferents edats, gènere i d'altres atributs i identitats. Per aquest motiu, a continuació es presenten els resultats anteriors en funció del sexe, l'edat, el nivell de renda i l'origen de la població, amb la voluntat d'assentar una primera base per tal que en futures edicions de l'EVAMB es vagi avançant en possibles anàlisis que tinguin en compte les diferents identitats, pertinença a col·lectius i les seves interseccions. En aquest cas, per a facilitar la lectura, s'ofereixen només els resultats de la proporció de persones que se sent alerta o insegura/en perill en cada tipus d'espai o circumstància. Els resultats més destacats s'apunten a continuació:

- L'entorn privat de la pròpia llar no sempre és un espai de seguretat, fins un 12,5% de les dones s'hi sent en estat d'alerta, i també una proporció major de dones que d'homes s'hi sent insegura o en perill (1,7% vers 1,4%). Les persones adultes i la gent gran i les de menor nivell de renda són els altres grups que més alerta o insegurs se senten a casa seva.
- Les persones de menor nivell de renda també són les que se senten més insegures en zones, carrers i espais comercials, així com en equipaments.
- En espais solitaris i poc freqüentats, fins un 44,7% de les dones s'hi sent insegura o en perill, proporció que disminueix fins al 22,8% entre els homes.
- Les persones de més edat són les que se senten en perill en major proporció en espais vandalitzats o destrossats (47,6% les de 45 a 64 i més anys i 44,5% les de 65 i més anys), si bé una proporció significativa de les persones de menys edat passa per aquests espais en estat d'alerta.
- El transport públic es veu amb més sensació de perill entre les dones que entre els homes (11,6% vers 8,4%), i a mesura que disminueix el nivell de renda.
- Si bé la majoria de població se sent segura davant una patrulla de policia, destaca que fins un 23,9% de les dones es troba alerta en aquesta situació, i són més els homes que s'hi senten en perill (un 3,4% vers un 2,9% de dones). A mesura que la població és més jove més sensació d'alerta i fins i tot de perill i d'inseguretat se sent davant una patrulla de policia. El sentiment de perill quan es veu una patrulla de policia també és major a mesura que disminueix el nivell de renda. El 24,8% de les persones nascudes a l'estranger es troben en situació d'alerta en aquestes circumstàncies, proporció major que entre les nascudes a Espanya. Ara bé, la sensació de perill en aquest context és més freqüent entre els nascuts a l'estat espanyol.
- El botellot insegura més a les dones que als homes (un 32,5% de les dones se sent en perill davant d'un botellot, vers el 21,4% dels homes). La proporció de persones que se sent insegura o en perill en aquest context incrementa a mesura que disminueix l'edat de la població, si bé una proporció rellevant de persones grans (el 35,5%) es posa alerta davant d'aquesta circumstància. Destaca també que les persones nascudes a l'estranger es posen alerta o se senten en perill en major proporció que les nascudes a Espanya davant un botellot.
- Creuar-se amb persones amb actitud agressiva o violenta posa en alerta al 34,6% dels homes, però insegura a una proporció major de dones que d'homes (73,7% vers 55,1%).

Taula 43. Percepció de situacions en determinats espais i circumstàncies segons sexe, edat, nivell de renda i lloc de naixement. EVAMB, 2022

	A casa seva		A equipaments		A zones, carrers i espais comercials	
	Alerta	Insegur/a / en perill	Alerta	Insegur/a / en perill	Alerta	Insegur/a / en perill
Dona	12,5	1,7	16,5	2,5	45,6	9,8
Home	10,8	1,4	16,1	1,6	39,3	5,8
De 16 a 29 anys	6,1	1,2	17,3	1,3	45,6	8,3
De 30 a 44 anys	11,9	1,6	18,1	2,3	45,4	7,6
De 45 a 64 anys	15,7	1,6	21,1	2,3	48,7	8,5
De 65 anys i més	10,0	1,7	6,7	2,1	28,5	7,2
Menys de 600 €	16,4	3,0	15,6	2,7	32,7	14,6
De 601 a 1.200 €	11,5	2,8	14,6	3,1	38,9	11,2
De 1.201 a 1.800 €	11,4	1,1	16,1	2,5	40,4	9,0
De 1.801 a 2.400 €	11,8	,9	18,3	1,5	48,0	6,1
Més de 2.400 €	8,0	,6	10,8	1,4	35,8	3,2
Nascut a Espanya	11,8	1,5	15,7	2,1	41,8	7,9
Nascut a l'estranger	11,1	2,0	18,5	1,9	45,5	8,0

	A carrers o parcs solitaris, poc freqüentats		Quan veu espais vandalitzats, destrosses al mobiliari urbà		Al transport públic	
	Alerta	Insegur/a / en perill	Alerta	Insegur/a / en perill	Alerta	Insegur/a / en perill
Dona	34,8	44,7	31,9	53,3	47,6	11,6
Home	47,9	22,8	44,0	35,2	42,1	8,4
De 16 a 29 anys	46,2	37,9	44,3	42,3	54,6	10,5
De 30 a 44 anys	46,6	32,7	43,0	42,9	51,2	11,1
De 45 a 64 anys	43,2	38,1	38,6	47,6	49,2	11,0
De 65 anys i més	27,6	28,0	25,1	44,5	24,5	7,2
Menys de 600 €	28,1	39,3	31,1	43,9	41,8	13,3
De 601 a 1.200 €	31,4	35,2	30,2	46,3	35,0	11,7
De 1.201 a 1.800 €	39,5	33,8	36,8	46,2	42,5	10,8
De 1.801 a 2.400 €	46,5	35,9	42,3	44,6	52,9	9,1
Més de 2.400 €	49,5	23,9	46,7	35,5	39,5	6,7
Nascut a Espanya	39,2	35,9	37,1	44,9	43,1	10,1

	Quan veu una patrulla de policia		Quan veu un grup de persones fent botellot		Quan es troba amb persones amb actitud agressiva, violenta	
	Alerta	Insegur/a / en perill	Alerta	Insegur/a / en perill	Alerta	Insegur/a / en perill
	Nascut a l'estranger	47,9	28,7	40,0	44,1	51,6
Dona	23,3	2,9	44,0	32,5	17,6	73,7
Home	19,1	3,4	50,1	21,4	34,6	55,1
De 16 a 29 anys	32,9	4,2	56,4	20,9	29,8	66,4
De 30 a 44 anys	26,0	3,9	52,9	22,3	26,0	68,7
De 45 a 64 anys	20,1	2,7	52,8	28,6	25,8	69,8
De 65 anys i més	8,7	2,0	24,4	35,5	22,0	52,4
Menys de 600 €	21,6	4,5	40,5	35,9	26,4	63,3
De 601 a 1.200 €	15,8	4,0	35,3	36,7	24,4	60,1
De 1.201 a 1.800 €	18,6	3,0	45,6	28,7	26,8	63,3
De 1.801 a 2.400 €	25,4	2,8	52,5	24,6	25,4	68,9
Més de 2.400 €	15,2	2,4	55,9	17,7	34,2	61,1
Nascut a Espanya	20,3	3,3	46,3	26,5	24,4	65,7
Nascut a l'estranger	24,8	2,3	49,5	29,5	30,4	62,2

A partir dels resultats de l'EVAMB 2022 sobre percepció de seguretat i d'inseguretat destaca:

- La seguretat dels barris metropolitans ha rebut una valoració mitjana de 6,32 punts i la de les ciutats ha estat de 5,89 punts. Les zones de Barcelona i del Besòs reben les avaluacions més baixes del nivell de seguretat dels seus barris i ciutats. En l'altre extrem, al Vallès-Collserola, Sant Cugat del Vallès destaca per ser la ciutat on el nivell de seguretat del barri i de la ciutat rep valoracions més elevades per part dels seus veïns i veïnes.
- La majoria de les persones entrevistades consideren que la seguretat es manté estable respecte l'any anterior. Així ho afirma gairebé un 58,1% de la població sobre el seu barri. En canvi, quan es tracta de valorar l'evolució de la seguretat al conjunt de la ciutat on es viu, la percepció d'estabilitat disminueix de forma significativa (49,0%).
- El 18,9% de la població metropolitana ha avaluat el nivell de seguretat del seu barri de residència amb una nota que quedava per sota dels 5 punts en l'escala de 0 a 10; expressaven així que se sentien poc segures o insegures.

- Els sentiments d'inseguretat és especialment més elevat entre les persones que han estat víctimes de fets contra habitatges i de fets violents contra la seva seguretat personal. Així, patir una victimització al barri incideix en una vivència insegura del mateix molt més que no pas ser víctima a qualsevol altre territori.
- El fet que un 14,8% de la població que no ha estat víctima de la delinqüència experimenti inseguretat al seu barri mostra que en la construcció social de la seguretat intervien altres factors més enllà de la victimització, com poden ser, entre d'altres, la vivència conflictiva del barri o les dificultats en les relacions veïnals.
- En la majoria de situacions quotidianes en determinats espais i circumstàncies les persones es senten segures o fora de perill. Ara bé, hi ha alguns espais i situacions en què l'actitud de la població esdevé de vigilància o alerta, en concret, quan veu persones fent botellot o al desplaçar-se en transport públic.
- Destaca també que fins un 11,7% de persones es troba en aquest estat de guàrdia a casa seva o quan veu una patrulla de policia (21,3%).
- Les situacions que generen més sensació d'inseguretat són aquelles que es relacionen amb la violència sigui la que duen a terme les persones, o la que s'associa al vandalisme. Els espais poc freqüentats també generen inseguretat. Aquestes vivències difereixen de forma rellevant segons el perfil de la població i ens assenyalen informació més granular sobre la construcció social de la seguretat.

6. SÍNTESI DE RESULTATS

A continuació, a mode de síntesi, presentem els principals resultats de l'EVAMB 2022:

- **El 21,6 % de la població metropolitana declara haver estat víctima d'almenys un fet delictiu** durant el 2021, el que significa que l'índex incrementa respecte l'any anterior però no arriba als valors previs a l'esclat de la pandèmica.
- **Es manté l'estructura de prevalença de cada àmbit:** l'índex de la seguretat personal es situa en el **14%** i es manté com el **primer àmbit de prevalença de la victimització** en l'àmbit metropolità. La majoria dels fets en l'àmbit de la seguretat personal **són fets adquisitius no violents (9,8%)**, concretament, el **robatori de bossa o cartera (4,4%)** o l'**intent de robatori de bossa o cartera (3,3%)**.
- **El 54,2% de les persones que han patit un agressió física o un intent d'agressió, intimidació o amenaça** consideren que les han patit pel fet de ser dona, pel color de la pell, ètnia o lloc de naixement, per les seves creences religioses, per la seva llengua, per la seva orientació sexual, per la seves capacitats diverses, o pel seu aspecte físic. Això significa que fins un **3,6% de la població metropolitana ha estat víctima d'una agressió, intent d'agressió, coacció i/o amenaces relacionats amb la discriminació**. Aquest percentatge augmenta en el cas de les dones a un 4,1% mentre que el dels homes es situa en un 3,0%.
- **El vehicle és el segon àmbit de prevalença en la victimització metropolitana.** El 7,2% de les persones ha estat víctima de fets contra el vehicle i l'índex de risc d'aquest àmbit ha estat del 11,2%, mantenint-se elevat sobretot, en els robatoris de menor entitat.
- **L'habitatge, sigui en el domicili o en les segones residències representa un altre àmbit prevalença de la victimització metropolitana (3,1% i 0,9, respectivament).** En el cas del domicili els intents (2,2%) han estat més freqüents no pas els robatoris consumats (1,0%).
- **El 0,6% de les persones entrevistades han estat víctimes d'algun fet contra la seva botiga o negoci.** Ara bé, quan només es considera la població que disposa de comerç o negoci, el risc augmenta fins el 17,9%. Els fets detectats en aquest àmbit corresponen sobretot a robatoris sense violència i a intents de robatoris sense violència.
- **La majoria dels episodis delictius es produeixen al propi municipi de residència (el 35,9% al mateix barri i el 49,2% a la resta de la ciutat).** Ara bé, gairebé un 15% de les persones han estat victimitzades en un altre municipi.
- **El mapa delictiu mostra com la majoria de fets delictius que s'han detectat s'ubiquen a la ciutat de Barcelona,** d'on es desprèn que la ciutat més poblada, gran i central és un escenari preferent per a l'activitat delictiva (s'hi ha localitzat el 64,7% del fets patits pels habitants del territori metropolità), especialment en els àmbits de la seguretat personal (69,7% dels fets) i els vehicles (55,9%).
- **L'activitat delictiva ressegueix la distribució d'activitats quotidianes al llarg del dia resseguint els seus horaris.** Així, la victimització contra la seguretat personal es distribueix al llarg del dia, i pren el moment àlgid en les hores de major mobilitat de la tarda, quan tenen lloc una tercera part dels fets contra aquest àmbit i al vespre. Els fets contra els vehicles van augmentant a mesura que avança el dia. En els fets contra els domicilis el vespre o la nit és el moment del dia en què la majoria d'aquests ocorren, seguits de la

matinada. Els fets contra els negocis es concentren en dues franges horàries: o bé a la tarda o bé a la matinada.

- **L'especialització ambiental i productiva dels territoris a escala inframunicipal resulta en diferents espais d'atracció delictiva:** el 36,4% dels fets han passat en llocs d'estada i de pas (carrers, places, etc.) el 30,2% en entorns residencials i el 16,3% en infraestructures de transport públic.
- La majoria dels fets delictius que esdevenen en **l'entorn del transport públic** són robatoris i intents de robatori sense violència, es produeixen en els moments de més mobilitat i afecten sobretot a les principals usuàries: les dones. La major incidència es dona en els mitjans, línies i contextos de major afluència de persones.
- **L'índex de denúncia es situa en un 22,7%.** Entre els principals motius de no denúncia es troben relacionats amb la creença que la policia pot fer poca cosa i la relació entre el cost del tràmit i l'entitat criminològica del fet, però també la desconfiança en el sistema penal i amb la por a represàlies quan l'agressor és una persona coneguda i el fet és violent.
- **La valoració global dels serveis policials a l'àrea metropolitana es manté respecte l'edició anterior. El servei policial dels Mossos d'Esquadra es valora amb 7,10 de mitjana i la valoració de les Polícies Locals als 6,68 de mitjana.**
- **La proporció de persones que han experimentat un conflicte en la convivència s'incrementa respecte l'edició anterior i se situa en el 16,5%.** En concret, els problemes amb els veïns d'escala són el principal motiu de conflictitat a la metròpoli barcelonina, especialment el relacionats amb el soroll.
- **La seguretat dels barris metropolitans ha rebut una valoració mitjana de 6,32 punts i la de les ciutats ha estat de 5,89 punts.** La majoria de les persones entrevistades consideren que la seguretat es manté estable respecte l'any anterior. Així ho afirma gairebé un 58,1% de la població sobre el seu barri. En canvi, quan es tracta de valorar l'evolució de la seguretat al conjunt de la ciutat on es viu, la percepció d'estabilitat disminueix de forma significativa (49%). Entre els residents a la metròpoli barcelonina la percepció d'empitjorament supera la de millora amb escreix, especialment quan es fa referència al conjunt de la ciutat.
- Amb tot, **gairebé el 19% de la població metropolitana expressa que se sent poc segura o insegura al seu barri.** Els sentiments d'inseguretat és especialment més elevat entre les persones que han estat víctimes de fets contra habitatges, de fets violents contra la seva seguretat personal i entre les que han patit la victimització al propi barri.
- **El fet que un 15,2% de la població que no ha estat víctima de la delinqüència experimenti inseguretat al seu barri mostra que en la construcció social de la seguretat intervenen altres factors més enllà de la victimització,** com poden ser, entre d'altres, la vivència conflictiva del barri o les dificultats en les relacions veïnals.
- **Si tenim en compte les diferents sensacions en determinats espais i circumstàncies les persones es senten en general segures o fora de perill.** Tanmateix, hi ha situacions en què la població se sent en alerta, concretament, quan veu persones fent botellots, en zones, els carrers i els espais comercials i també al transport públic. Les situacions que generen més sensació d'inseguretat són aquelles que es relacionen amb la violència sigui la que duen a terme les persones, o la que s'associa al vandalisme. Els espais poc freqüentats també generen inseguretat. **Aquestes vivències difereixen de forma**

rellevant segons el perfil de la població i ens ajuden a comprendre la desigual construcció social de la inseguretat.